

Lokalna Strategia Rozwoju Stowarzyszenie – Lokalna Grupa Działania

GRUDZIEŃ 2015

AKTUALIZACJA MAJ 2023

Rozdział I Charakterystyka LGD	2
Rozdział II Partycypacyjny charakter LSR	7
Rozdział III Diagnoza - opis obszaru i ludności	10
III.1. Wewnętrzna spójność obszaru LSR.....	11
III.2. Charakterystyka gospodarki/przedsiębiorczości.....	15
III.3. Opis rynku pracy.....	17
III.4. Działalność sektora społecznego, w tym integracja/rozwój społeczeństwa obywatelskiego.....	18
III.5. Problemy społeczne, ze szczególnym uwzględnieniem problemów ubóstwa i wykluczenia społecznego	20
III.6. Grupy szczególnie istotne z punktu widzenia realizacji LSR oraz problemy i obszary interwencji odnoszące się do tych grup	21
Rozdział IV Analiza SWOT	22
Rozdział V Cele i wskaźniki	25
V.1. Przedsięwzięcia	26
V.2. Specyfikacja wskaźników przypisanych do przedsięwzięć, celów szczegółowych i ogólnych	34
Rozdział VI Sposób wyboru i oceny operacji oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru.....	35
VI.1. Zasady wyboru operacji przez Lokalną Grupę Działania	35
VI.2. Tryb odwoławczy od rozstrzygnięć organu decyzyjnego Lokalnej Grupy Działania	50
VI.3. Projekty grantowe i operacje własne.....	53
Rozdział VII Plan działania	53
Rozdział VIII Budżet LSR.....	54
Rozdział IX Plan komunikacji	56
Rozdział X Innowacyjność.....	56
Rozdział XI Zintegrowanie	57
Rozdział XII Monitoring i ewaluacja	60
XII.1. Ewaluacja strategii.....	60
XII.2. Monitoring strategii	60
Rozdział XIII Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko.....	61
Wykaz wykorzystanej literatury	62
XIV Załączniki.....	62
Załącznik 1 Procedura aktualizacji LSR	62
Załącznik 2 Procedury dokonywania ewaluacji i monitoringu	63
Załącznik 3 Plan działania wskazujący harmonogram osiągania wskaźników produktu.....	66
Załącznik 4 Budżet LSR w podziale na poszczególne fundusze EFSI i zakresy wsparcia.....	70
Załącznik 5 Plan komunikacji.....	71
Załącznik 6 Wskaźniki realizacji celów.....	73

FORMA PRAWNA I NAZWA LGD

Stowarzyszenie – Lokalna Grupa Działania „Źródło”

Data wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego: 23.01.2009

Nr wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego: 0000322199

SPÓJNOŚĆ PRZESTRZENNA OBSZARU LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA

Obszar działania Lokalnej Grupy Działania obejmuje tereny trzech przylegających do siebie gmin, dwóch gmin miejsko-wiejskich (gmina Buk, gmina Stęszew) oraz jednej gminy wiejskiej (gmina Dopiewo) położonych na terenie centralnej Wielkopolski. Obszar znajduje się w jednym obrysie, co zapewnia spójność przestrzenną wymaganą do prawidłowego implementowania Lokalnej Strategii Rozwoju. Gminy Buk, Stęszew i Dopiewo wykazują pod wieloma względami daleko idącą spójność geograficzną. Wszystkie Gminy charakteryzują się zbliżonym ukształtowaniem terenu, wielkością terytorialną oraz gęstością zaludnienia. Administracyjnie wszystkie gminy znajdują się na terenie powiatu poznańskiego w województwie wielkopolskim.

Mapa 1 - Obszary administracyjne gmin wchodzących w skład Stowarzyszenia LGD „Źródło”

Źródło: Opracowanie na podstawie materiałów dostarczonych przez LDG „Źródło”

Wszystkie gminy należące do LGD „Źródło” zlokalizowane są w powiecie poznańskim, w województwie wielkopolskim, w bliskiej odległości od Poznania. Miasto i Gmina Buk zajmuje powierzchnię 90,6 km² i leży w odległości 330 km od Warszawy, 250 km od Berlina i 160 km od przejścia granicznego w Świecku. Odległość od międzynarodowego portu lotniczego Ławica w Poznaniu wynosi 21 km. Na terenie Gminy Buk położonych jest 11 sołectw. W gminie Buk znajduje się 16 miejscowości, z czego 1 miejscowość jest miejscowością miejską (miasto Buk). Gmina Buk sąsiaduje z wielkopolskimi gminami Stęszew, Dopiewo, Duszniki, Granowo, Opalenica i Tarnowo Podgórne. Według danych z 2010 roku powierzchnia użytków rolnych w gminie Buk wynosiła 8273,01 ha, z czego grunty pod zasiewem stanowiły ogółem – 7839,81 ha, łąki trwałe 303,98 ha, sady 48,59 ha a pastwiska trwałe 6,72 ha. Gminę Buk zamieszkiwało w roku 2014 - 12375 mieszkańców i zarejestrowanych było 1738 podmiotów gospodarczych.

Gmina Dopiewo zajmuje obszar 108,1 km². Gmina Dopiewo od wschodu graniczy bezpośrednio z aglomeracją Poznania, od północy z gminą Tarnowo Podgórne, od południa z gminą Stęszew, od zachodu z gminą Buk a od południowego wschodu z gminą Komorniki. W gminie Dopiewo znajdują się 22 miejscowości – wszystkie miejscowości są miejscowościami wiejskimi. Gminę tworzy 11 wsi sołectkich.

W gminie Dopiewo, powierzchnia użytków rolnych wynosiła w 2010 roku 9544,36 ha, z czego na grunty pod zasiewem przypadało 8930,61 ha, łąki trwałe 506,83 ha, sady 13,56 ha a pastwiska 41,87 ha. W roku 2014 gminę zamieszkiwało 22447 mieszkańców i zarejestrowanych było łącznie 3622 podmiotów gospodarczych.¹

Gmina Stęszew leży w powiecie poznańskim 25 km na południowy zachód od Poznania. Powierzchnia gminy wynosi 175 km². W gminie Stęszew znajduje się 33 miejscowości a 1 miejscowość jest miejscowością miejską (miasto Stęszew). Gmina Stęszew sąsiaduje z gminami wielkopolskimi Buk, Dopiewo, Czempień, Granowo, Kamieniec, Kościan i Mosina. W gminie Stęszew powierzchnia użytków rolnych wynosiła w 2010 roku 9665,95 ha, z czego na grunty pod zasiewem przypadało 9072,76 ha, łąki 441,68 ha, sady 26,10 ha a pastwiska trwałe 25,83 ha. W roku 2014 gminę zamieszkiwało 14899 mieszkańców i zarejestrowanych było łącznie 1779 podmiotów gospodarczych.

OPIS PROCESU BUDOWANIA PARTNERSTWA I DOŚWIADCZENIE LGD

Pomysł utworzenia stowarzyszenia skupiającego członków działających na terenach sąsiadujących ze sobą gmin Buk, Stęszew i Dopiewo pojawił się w 2006 roku na jednym ze spotkań reprezentantów samorządów lokalnych. Tematem przewodnim była troska o przyszłość i stan jezior tworzących wspólny obszar geograficzny i środowiskowy. Spotkanie zaowocowało pomysłem wspólnego działania gmin Buk, Dopiewo i Stęszew na rzecz przywrócenia właściwych warunków środowiska oraz wykorzystania cennych zasobów przyrodniczych Gmin dla poprawy jakości życia mieszkańców. W lutym 2007 w Urzędzie Miejskim Gminy Stęszew odbyło się spotkanie dotyczące utworzenia Lokalnej Grupy Działania na terenie Gmin Buk, Dopiewo i Stęszew. W spotkaniu uczestniczył: Włodzimierz Pinczak – Burmistrz Gminy Stęszew, Andrzej Strażyński – Wójt Gminy Dopiewo, Romuald Radny – Z-ca Burmistrza Gminy Buk oraz pracownicy merytoryczni.

W trakcie spotkania omówiono korzyści wynikające z „połączenia sił” na rzecz wspólnego rozwoju wspólnych obszarów rekreacyjnych oraz dyskutowano na temat możliwości wsparcia inicjatywy ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w ramach osi IV LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Pomysł utworzenia Stowarzyszenia – Lokalnej Grupy Działania został przedstawiony a następnie przedyskutowany na komisjach Rady Gmin i spotkał się z ich pozytywną opinią. W lipcu 2007 roku w UMiGBuk zostało zawarte porozumienie pomiędzy Gminami Buk, Dopiewo i Stęszew reprezentowanymi przez „włodarzy” Gmin w sprawie wspólnej realizacji inicjatywy Leader oś IV PROW 2007-2013. Z początkiem 2008 roku na sesjach rad gmin zapadły uchwały dotyczące woli utworzenia LGD z udziałem gmin jako członka zwyczajnego. Siedzibą władz Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Działania jest miasto Buk. W kwietniu i maju 2008 zostały zorganizowane warsztaty szkoleniowe dla członków Lokalnej Grupy Działania, które przybliżyły zasady funkcjonowania oraz nowe możliwości związane z podejściem Leader. Warsztaty prowadzone były przez ekspertów zewnętrznych z Poznania. Z kolei główne tematy przewodnie i problemy konsultowane były z naukowcami poznańskich uczelni wyższych.

Proces pozyskiwania członków i partnerów Stowarzyszenia odbywał się równolegle z trwającą kampanią informacyjną mającą na celu dotarcie do jak najszerszego odbiorcy. W kampanii wykorzystywano m.in. formalne i nieformalne spotkania przedstawicieli Gmin, informacje na stronie internetowej oraz otwarte warsztaty szkoleniowe. Dzięki temu udało się zgromadzić bez większych trudności członków Stowarzyszenia. Członkowie Stowarzyszenia już w tej chwili są przekonani, że w przyszłości liczba osób przystępujących do Stowarzyszenia jeszcze się zwiększy.

Zarówno członkowie Rady jak i partnerzy Stowarzyszenia posiadają kwalifikacje i doświadczenie w realizacji projektów współfinansowanych z funduszy unijnych, budżetu państwa i innych źródeł.

Lokalna Grupa Działania „Źródło” funkcjonowała w ramach Osi 4 LEADER w ramach programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Jako cele strategiczne stowarzyszenie miało za zadanie wykorzystanie walorów geograficznych, środowiskowych i historycznych dla poprawy jakości życia

¹Dane GUS, stan na 31.12.2014

i aktywizacji terenów wokół Jezior, wzrost tożsamości lokalnej i promocję terenów Lokalnej Grupy Działania oraz rozwój aktywności gospodarczej społeczności lokalnej. W ramach Osi 4 LEADER beneficjenci zrealizowali kluczowe inwestycje wokół terenu Źródła, które to spaja wszystkie gminy objęte LSR. Ponadto wykonano inwestycje nad Jeziorem Niepruszewskim. Zarówno od strony gminy Dopiewo jak i od strony gminy Buk powstały Mariny z wypożyczalnią sprzętu wodnego. Beneficjenci realizowali projekty polegające na budowie placów zabaw, boisk sportowych oraz miejsc wypoczynku. W tym okresie nastąpił znaczny wzrost rekreacji przy Jeziorach zauważony przez 74,60% mieszkańców². 60% mieszkańców korzystało z rekreacyjnego, odnowionego ze środków PROW, terenu wokół „Źródła”, a 44% z infrastruktury tam powstałej –placu zabaw i wiaty.³ Kolejnymi istotnymi działaniami były: przywracanie świetlic wiejskich poprzez ich remonty czy wyposażenie oraz budowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Pieniądze pozyskiwały również kluby sportowe na przeprowadzanie igrzysk, turniejów oraz wydarzeń mających zachęcić mieszkańców, ze szczególnym nastawieniem na dzieci i młodzież, do aktywnego wypoczynku. Dzięki środkom z Osi 4 LEADER na terenie objętym LSR powstała grupa mażorettek, która była odpowiedzią na założenie orkiestry dętej. Łącznie za pośrednictwem LGD zrealizowano 68 operacji w ramach małych projektów oraz Odnowy i rozwoju wsi oraz 10 z zakresu wsparcia Tworzenia i Rozwoju Mikroprzedsiębiorstw oraz Różnicowania w kierunku działalności nierolniczej. LGD w minionej perspektywie zrealizowało międzyregionalny projekt współpracy polegający na wymianie kulturalno-kulinarnej pomiędzy obszarem gmin Buk-Dopiewo-Stęszew oraz Kurpiami Zielonymi, uczestniczyło w organizowanej przez KSOW Szkole Liderów Rozwoju Lokalnego. Biuro LGD aktywnie uczestniczyło w wystawach oraz targach Tour-Salon w Poznaniu oraz Jarmarku Jakubowym w Szczecinie. Ponadto LGD wspierało lokalne wydarzenia zrzeszonych gmin, ze szczególnym uwzględnieniem wydarzeń o charakterze ekologicznym, gdzie dysponowało swoim stoiskiem, brało udział w ocenie oraz nagradzaniu uczestników wydarzeń. Wszystkie te działania w znacznym stopniu wpłynęły na integrację społeczności lokalnej. W nowej perspektywie LGD będzie realizowało podobną ścieżkę rozwoju dodatkowo kładąc nacisk na działania generujące miejsca pracy oraz oddziałujące na grupę defaworyzowaną. W związku z faktem, iż obiekty sportowo-rekreacyjne cieszyły się dużym zainteresowaniem mieszkańców nadal planowane jest rozwijanie infrastruktury w tym zakresie, jak również inwestowanie w tereny przy Jeziorach. W ramach projektów planowane jest położenie większego nacisku na działania mające za zadanie podnoszenie szans na rynku pracy kobiet bezrobotnych poprzez szkolenia czy warsztaty. Dzięki działaniom LGD osiągnęliśmy zintegrowanie członków Stowarzyszenia, dzięki czemu możliwe jest wspólne planowanie i podejmowanie dalszych inicjatyw.

Biuro LGD do realizacji swoich zadań zatrudnia pracowników. Kierownik biura jest zatrudniony od 1 września 2009 roku, natomiast specjalista do spraw koordynowania projektów od 1 stycznia 2010 roku. Pracownicy posiadają właściwe kwalifikacje do zajmowanych stanowisk. Ponadto w okresie programowania 2007-2013 pracownicy podnosili swoją wiedzę na szkoleniach oraz konferencjach organizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego oraz Centrum Doradztwa Rolniczego oraz na bieżąco wymieniali doświadczenia z innymi LGD. W związku z tym pracownicy posiadają doświadczenie i niezbędną wiedzę do wdrażania i aktualizacji dokumentów strategicznych o zasięgu regionalnym jak i lokalnym.

STRUKTURA LGD

Obecnie Stowarzyszenie – Lokalną Grupę Działania „Źródło” zasila 62 członków należących do sektora publicznego, społecznego i gospodarczego. Do członków LGD należą trzy Gminy wchodzące w skład obszaru działania LGD, które reprezentowane są przez trzech przedstawicieli sektora publicznego będących włodarzami gmin oraz 9 przedstawicielami będącymi osobami zakwalifikowanymi jako sektor publiczny z racji zatrudnienia w Urzędach zrzeszonych gmin bądź innych podległych instytucjach. 17 osób stanowią przedstawiciele sektora gospodarczego 7 osób to przedstawiciele sektora społecznego natomiast 26 osób jest zakwalifikowanych jako sektor mieszkańców. Członkowie sektora publicznego stanowią 19% wszystkich członków a członkowie pozostałych sektorów 81% wszystkich członków Stowarzyszenia. Wśród członków

²Dane z ankiety ewaluacyjnej LGD „Źródło” przeprowadzonej w dniach 10 kwietnia – 19 czerwca 2015 roku.

³Tamże.

Stowarzyszenia jest 21 kobiet, co stanowi 34% liczby członków Stowarzyszenia. Sektor społeczny w Stowarzyszeniu reprezentują: 2 stowarzyszenia, 1 fundacja, 2 rady Sołeckie oraz 1 Koło Gospodyń Wiejskich. Każdą Gminę wchodzącą w skład Stowarzyszenia reprezentuje od 20 do 21 członków.

W związku z dużym zainteresowaniem potencjalnych nowych członków Stowarzyszenia, Statut przewiduje możliwość rozszerzenia Stowarzyszenia o dodatkowych członków. Przepisy regulujące tę sprawę ujęte zostały w Statucie Stowarzyszenia. Szczególnie ważne w perspektywie 2014-2020 będzie rozszerzanie składu Stowarzyszenia o członków sektora społecznego.

Z kolei, utrata członkostwa następuje zgodnie z §13 Statutu Stowarzyszenia w drodze uchwały przyjętej zwykłą większością głosów Zarządu Stowarzyszenia.

PODZIAŁ FUNKCJI POMIĘDZY ORGANY STOWARZYSZENIA

Podział funkcji pomiędzy organy Stowarzyszenia regulowany jest przez Statut Stowarzyszenia (załącznik do Lokalnej Strategii Rozwoju). Zgodnie z §15 Statutu Władzami Stowarzyszenia są:

- Walne Zebranie Członków;
- Zarząd;
- Komisja Rewizyjna.

Wewnętrzny organami Stowarzyszenia są Rada i Komisja Nadzorująca.

W tym samym punkcie określono ponadto zakaz bycia jednocześnie członkiem Zarządu, Komisji Rewizyjnej, Komisji Nadzorującej i Rady. Kadencja Zarządu, Rady i Komisji Rewizyjnej wynosi 2 lata i zaczyna się w dniu wyboru.

Zgodnie z §17 Statutu najwyższą władzą Stowarzyszenia jest Walne Zebranie Członków. Walne Zebranie Członków zwoływane jest przez Zarząd przynajmniej jeden raz w roku lub na pisemny wniosek Komisji Rewizyjnej, powiadamiając o jego terminie, miejscu obrad i propozycjach porządku obrad wszystkich członków Stowarzyszenia listami poleconymi lub w każdy inny skuteczny sposób co najmniej 14 dni przed terminem rozpoczęcia obrad. Kompetencje Walnego Zebrania określa §17 ust. 5, pkt 1-14 Statutu Stowarzyszenia

§18 Statutu określa zakres funkcjonowania Zarządu Stowarzyszenia. Zarząd składa się z Prezesa, dwóch Wiceprezesów i od 3 do 5 innych członków Zarządu wybieranych i odwoływanych przez Walne Zebranie. Kadencja Zarządu trwa 2 lata. Zarząd konstituuje się na pierwszym po wyborach Zebraniu. Kompetencje Zarządu określone są w §18, ust. 3 pkt 1-9 Statutu Stowarzyszenia.

Tryb i zakres funkcjonowania Komisji Rewizyjnej określony został w §20 Statutu. Zgodnie z paragrafem, Komisja Rewizyjna składa się z Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego i od 1 do 3 wybieranych i odwoływanych przez Walne Zebranie Członków. Kompetencje Komisji Rewizyjnej określone są w §20, ust. 4 pkt 1-4 Statutu Stowarzyszenia.

Zasady funkcjonowania Rady określone zostały w § 21 Statutu oraz w Regulaminie Rady. Zasady funkcjonowania Komisji Nadzorującej określa §22 statutu Stowarzyszenia.

STRUKTURA I SKŁAD ORGANÓW DECYZYJNYCH LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA

Struktura Rady Stowarzyszenia jest zgodna ze Statutem Stowarzyszenia i reprezentatywna w stosunku do składu członkowskiego Stowarzyszenia. W skład Rady wchodzi 7 osób, z których 3 pochodzą z gminy Dopiewo, 2 pochodzą z gminy Stęszew i 2 z gminy Buk. Trzy osoby w Radzie reprezentują sektor publiczny, jedna osoba sektor społeczny i trzy osoby sektor gospodarczy. W Radzie są trzy kobiety oraz czterech mężczyzn, z czego jeden nie ukończył 35 roku życia.

Należy podkreślić, że zgodnie z § 21 pkt. 11 Statutu Stowarzyszenia, żaden z członków Rady nie może być zatrudniony w Biurze Lokalnej Grupy Działania. Ponadto zgodnie z § 21 pkt. 12 Statutu Stowarzyszenia, Członek Rady zostaje wyłączony z uczestnictwa w dokonaniu wyboru operacji, jeśli zaistnieją okoliczności, które mogą

wywołać wątpliwość co do bezstronności. Wyłączenie następuje w drodze uchwały podjętej przez pozostałych członków Rady podjętych zwykłą większością głosów w obecności co najmniej 1/2 liczby jej członków.

Ponadto każdy członek organu decyzyjnego przed przystąpieniem do oceny projektu zobligowany zostanie każdorazowo do podpisania oświadczenia o bezstronności podejmowanych decyzji dotyczących oceny zgodności projektu z celami Lokalnej Strategii Rozwoju oraz decyzji dotyczących przyznawania punktów w ramach lokalnych kryteriów.

ZASADY I PROCEDURY FUNKCJONOWANIA LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA ORAZ ORGANU DECYZYJNEGO - CHARAKTERYSTYKA ROZWIĄZAŃ STOSOWANYCH W PROCESIE DECYZYJNYM

Dokumentami regulującymi sposób funkcjonowania lokalnej grupy działania są:

- Statut Stowarzyszenia,
- Regulamin Rady,
- Regulamin pracy Biura.

Statut Stowarzyszenia reguluje zasady funkcjonowania stowarzyszenia podając główne cele stowarzyszenia oraz sposób ich realizacji jak również reguluje sprawy majątkowe. Ponadto określa podział funkcji pomiędzy organami Stowarzyszenia. Szczegółowo określa liczbę członków poszczególnych organów oraz ich kompetencje. Statut reguluje zasady nabywania i utraty członkostwa oraz obowiązki członków Stowarzyszenia. Uchwalanie Statutu oraz wprowadzanie wszelkich zmian dokonywane jest przez Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia z wymaganą bezwzględną większością głosów.

Szczegółowe zasady i procedury funkcjonowania organu decyzyjnego LGD zostały zawarte w Regulaminie Rady. Regulamin Rady ma na celu zapewnienie przejrzystości, demokratyczności oraz jawności podejmowanych decyzji. Cele te zapewniają zapisy Regulaminu przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 1 Sposób zapewnienia przejrzystości, demokratyczności i jawności podejmowanych przez Radę decyzji

Sposób zapewniania przejrzystości, demokratyczności i jawności podejmowanych przez Radę decyzji	
Przejrzystość podejmowanych decyzji	Zapisy zawarte w rozdziale IV Regulaminu –Zasady podejmowania decyzji w sprawie wyboru operacji - ocena wniosków i głosowanie § 10, § 11, § 12, § 13, § 14
Demokratyczność podejmowania decyzji	Zapisy zawarte w rozdziale IV Regulaminu –Zasady podejmowania decyzji w sprawie wyboru operacji - ocena wniosków i głosowanie § 9, § 10 oraz rozdziale V - Wyłączenie Członków Rady § 16 i § 17
Jawność podejmowanych decyzji	Zapisy zawarte w Rozdziale II Tryb działania Rady § 4 pkt. 2.

Źródło: Opracowanie własne

Rozdział V Regulaminu Rady zawiera przepisy dot. zasad wyłączenia członków Rady w przypadku podejrzenia braku pewności co do bezstronności podejmowanych decyzji. Zgodnie z § 16 Regulaminu, członek Rady zostaje wyłączony z uczestnictwa w dokonaniu wyboru projektu, jeśli zaistnieją okoliczności, które mogą wywołać wątpliwość co do jego bezstronności. Kryteria dotyczące wykluczenia członków organu decyzyjnego z możliwości pracy w Biurze LGD wynikają zarówno z § 3 pkt. 4 Regulaminu, jak i z § 9 Statutu Stowarzyszenia.

Zasady powoływania i zmian w składzie Rady zawarte zostały zarówno w Statucie Stowarzyszenia jak i w Regulaminie Rady w Rozdziale II – Tryb działania Rady §4i §5. Zgodnie z Regulaminem, kadencja Rady trwa 2 lata a jej członkowie wybierani są i odwoływani przez Walne Zebranie, spośród członków Stowarzyszenia. Wybór członków Rady odbywa się poprzez podjęcie przez Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia uchwały władz Stowarzyszenia zapadającej zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy członków uprawnionych do głosowania. Z kolei, odwołanie członków Rady wymaga bezwzględnej większości głosów, przy obecności co najmniej połowy członków Walnego Zebrania. Pierwsze posiedzenie Rady nowej kadencji zwołuje Przewodniczący ustępującej Rady. Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego Rady wybierają i odwołują spośród siebie członkowie Rady. Wniosek o odwołanie Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego Rady należy złożyć do Rady a powiadomienie wraz z materiałami dotyczącymi wniosku o odwołanie Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego przesyła się Członkom Rady najpóźniej 14 dni przed terminem posiedzenia Rady.

Rada Stowarzyszenia zbiera się w miarę potrzeb ale nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy. Uchwały Rady podejmowane są jawnie zwykłą większością głosów w obecności co najmniej ½ liczby jej członków. W razie równego rozłożenia głosów „za” i „przeciw”, decyduje głos Przewodniczącego Rady.

Regulamin pracy Biura określa organizację i zasady funkcjonowania Biura, zakres kompetencji i działania oraz uprawnień, czas pracy oraz zasady wynagradzania pracowników. Uchwalanie oraz wprowadzanie wszelkich zmian do Regulaminu dokonywane jest przez Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia zwykłą większością głosów.

ROZDZIAŁ II PARTYCYPACYJNY CHARAKTER LSR

DANE Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH PRZEPROWADZONYCH NA OBSZARZE OBJĘTYM LSR, KTÓRE WYKORZYSTANE ZOSTAŁY DO OPRACOWANIA LSR

Przedmiotem konsultacji społecznych było przedstawienie idei tworzenia strategii rozwoju LGD oraz wypracowanie wstępnych założeń do strategii, następnie celów, problemów, stworzenia analizy SWOT. Przy opracowywaniu strategii uwzględniono wyniki badań ankietowych, rozmowy fokusowe, spotkania z mieszkańcami i stworzone przez mieszkańców analizy SWOT dla każdej z gmin osobno. Ponadto w trakcie opracowywania strategii uwzględniono ustalenia ze spotkania z władzami trzech gmin wchodzących w skład LGD „Źródło”, na którym omówiono poszczególne cele i działania.

PARTYCYPACYJNE METODY KONSULTACJI WYKORZYSTANE NA KAŻDYM KLUCZOWYM ETAPIE PRAC NAD OPRACOWANIEM LSR

W trakcie opracowywania strategii zastosowano partycypacyjne metody konsultacji na każdym etapie opracowywania:

Kluczowe kwestie odnośnie zapewnienia partycypacyjnego charakteru LSR na etapie opracowywania strategii	Opis metod angażowania społeczności lokalnej w przygotowanie LSR
Etap I Identyfikowanie potrzeb i problemów (tzw. partycypacyjna diagnoza)	Spotkania z mieszkańcami, badania ankietowe, badania focusowe, wywiady telefoniczne, wywiady internetowe, w których udział wzięli przedstawiciele wszystkich sektorów, na których oparte jest działanie LGD, tj. przedstawiciele sektora społecznego, publicznego, gospodarczego i mieszkańców, publikowanie informacji na stronie internetowej, publikowanie informacji na portalu społecznościowym facebook, uruchomienie maila konsultujemy@o2.pl na który były przyjmowane uwagi do opublikowanych dokumentów.
Etap II określanie celów i ustalanie ich hierarchii	Spotkania z mieszkańcami, badania ankietowe, badania focusowe, wywiady telefoniczne, wywiady internetowe, w których udział wzięli przedstawiciele wszystkich sektorów, na których oparte jest działanie LGD, tj. przedstawiciele sektora społecznego, publicznego, gospodarczego i mieszkańców. publikowanie informacji na stronie internetowej, publikowanie informacji na portalu społecznościowym facebook, uruchomienie maila konsultujemy@o2.pl na który były przyjmowane uwagi do opublikowanych dokumentów.
Etap III poszukiwanie rozwiązań, stanowiących sposoby realizacji strategii	Spotkania z mieszkańcami, badania ankietowe, badania focusowe, wywiady telefoniczne, wywiady internetowe, w których udział wzięli przedstawiciele wszystkich sektorów, na których oparte jest działanie LGD, tj. przedstawiciele sektora społecznego, publicznego, gospodarczego i mieszkańców. Publikowanie informacji na stronie internetowej, publikowanie informacji na portalu społecznościowym facebook, uruchomienie maila konsultujemy@o2.pl na który były przyjmowane uwagi do opublikowanych dokumentów.
Etap IV formułowanie wskaźników realizacji LSR	Spotkania z mieszkańcami, badania ankietowe, badania focusowe, wywiady telefoniczne, wywiady internetowe, w których udział wzięli przedstawiciele wszystkich sektorów, na których oparte jest działanie LGD, tj. przedstawiciele sektora społecznego, publicznego, gospodarczego i mieszkańców. publikowanie informacji na stronie internetowej, publikowanie informacji na portalu społecznościowym facebook, uruchomienie maila konsultujemy@o2.pl na który były przyjmowane uwagi do opublikowanych dokumentów.

Etap V identyfikacja grup docelowych strategii	Spotkania z mieszkańcami, badania ankietowe, badania focusowe, wywiady telefoniczne, wywiady internetowe, w których udział wzięli przedstawiciele wszystkich sektorów, na których oparte jest działanie LGD, tj. przedstawiciele sektora społecznego, publicznego, gospodarczego i mieszkańców. publikowanie informacji na stronie internetowej, publikowanie informacji na portalu społecznościowym facebook, uruchomienie maila konsultujemy@o2.pl na który były przyjmowane uwagi do opublikowanych dokumentów.
Etap VI przygotowanie planu komunikacyjnego w odniesieniu do realizacji LSR	Udostępnianie do publicznej wiadomości (strona internetowa) propozycji planu komunikacji oraz przyjmowanie wniosków i opinii od wszystkich sektorów tj. przedstawiciele sektora społecznego, publicznego, gospodarczego i mieszkańców publikowanie informacji na stronie internetowej, publikowanie informacji na portalu społecznościowym facebook, uruchomienie maila konsultujemy@o2.pl na który były przyjmowane uwagi do opublikowanych dokumentów. Ponadto, w konstruowaniu i konsultacji planu zastosowano: badania focusowe, wywiady telefoniczne, konsultacje grupy roboczej, wywiady internetowe.
Etap VII przygotowanie i konsultacja kryteriów wyboru projektów	Spotkania z mieszkańcami, badania ankietowe, badania focusowe, wywiady telefoniczne, wywiady internetowe, w których udział wzięli przedstawiciele wszystkich sektorów, na których oparte jest działanie LGD, tj. przedstawiciele sektora społecznego, publicznego, gospodarczego i mieszkańców. Publikowanie informacji na stronie internetowej, uruchomienie maila konsultujemy@o2.pl , na który były przyjmowane uwagi do opublikowanych dokumentów.
Kluczowe kwestie odnośnie zapewnienia partycypacyjnego charakteru LSR na etapie realizacji strategii	Opis metod angażowania społeczności lokalnej w proces realizacji strategii
Monitorowanie i ocena realizacji strategii	Badania ankietowe wśród przedstawicieli wszystkich sektorów tj. społecznego, publicznego, gospodarczego i mieszkańców, prowadzone za pośrednictwem strony internetowej Stowarzyszenia.
Aktualizacja strategii	Zgłaszanie do Biura LGD propozycji zmian w Lokalnej Strategii Rozwoju; Zgłaszanie do Biura poprawek lub uwag w sprawie zatwierdzonych zmian w Lokalnej Strategii Rozwoju. Prawo mają zgłaszać przedstawiciele wszystkich sektorów tj. społecznego, publicznego, gospodarczego i mieszkańców.
Opracowanie i zmiana lokalnych kryteriów wyboru	Zgłaszanie do Biura LGD propozycji zmian: Zgłaszanie do Biura poprawek lub uwag w zakresie kryteriów wyboru. Prawo mają zgłaszać przedstawiciele wszystkich sektorów tj. społecznego, publicznego, gospodarczego i mieszkańców.

PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPROWADZONYCH KONSULTACJI LSR ZE SPOŁECZNOŚCIĄ LOKALNĄ TJ. DATY SPOTKAŃ, ILOŚĆ UCZESTNIKÓW.

W przygotowanie LSR włączona została społeczność lokalna, która wzięła udział w konsultacjach społecznych w następujący sposób:

1. Spotkania z mieszkańcami -(badania focusowe) - W dniach 21-22-28 lipca 2015 r. odbyły się 3 spotkania z mieszkańcami, którzy zostali zaproszeni w drodze obwieszczenia publicznego. Spotkania odbyły się w 3 gminach należących do LGD „Źródło” tj. Buk, Dopiewo, Stęszew. Na spotkaniach została przedstawiona idea tworzenia strategii rozwoju LGD oraz wstępne założenia, następnie mieszkańcy zostali zaproszeni do dyskusji poświęconej

w szczególności analizie mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń, a także celów LSR każdej z gmin. Na spotkaniu zostały mieszkańcom wręczone ankiety badające oraz wyłoniona została 1 grupa robocza do pracy nad strategią.

2. Grupa robocza - Powołana została 1 Grupa Robocza składająca się z 12 osób wyłonionych na spotkaniach z mieszkańcami, która pracowała nad założeniami strategii tj. celami, zadaniami wskazanymi do realizacji. Spotkania grupy roboczej odbyły się 3 razy i obejmowały: 1 Spotkanie wprowadzające - wstępne omówienie tematu i wprowadzenie do strategii LGD, 1 Spotkanie robocze – praca nad wyłonieniem celów i zadań przewidzianych do realizacji, 1 Spotkanie kończące – wyłonienie celów i zadań przewidzianych do realizacji.

3. Badania ankietowe - LGD „Źródło” przeprowadziło badania ankietowe dla mieszkańców. Ankiety zostały zamieszczone na stronie internetowej LGD „Źródło” oraz udostępnione w miejscach publicznych. Z przeprowadzonych badań ankietowych został sporządzony protokół.

5. Strona internetowa - Na stronie internetowej LGD „Źródło” zamieszczane były informacje o spotkaniach mieszkańców, konsultacjach społecznych i wszystkich działaniach związanych z opracowaniem strategii rozwoju.

Tabela 2 Harmonogram konsultacji społecznych

Lp.	Nazwa gminy	Miejscowość	Termin spotkania
1.	Dopiewo	Dopiewo	21.07 godz. 17:00
2.	Buk	Buk	23.07 godz. 17:00
3.	Stęszew	Stęszew	28.07 godz. 17:00

Źródło: Opracowanie własne

W badaniach ankietowych prowadzonych w trakcie konsultacji społecznych wzięło łącznie udział 62 osób, w tym: 15 osób z obszaru Gminy Stęszew, 17 osób z obszaru Gminy Buk, 30 osób z obszaru Gminy Dopiewo.

WYNIKI PRZEPROWADZONEJ ANALIZY WNIOSKÓW Z KONSULTACJI

Z przeprowadzonych konsultacji społecznych i badań ankietowych wynikało, iż zdecydowana większość mieszkańców pozytywnie oceniła jakość życia na obszarze działania LGD „Źródło”, wskazując przy tym pewne niedoskonałości i kilka znaczących trudności.

Zdecydowana większość respondentów w gminach Dopiewo i Stęszew pozytywnie oceniała zachodzące zmiany na obszarach swoich gmin w ciągu ostatnich 5 lat. Tylko w Gminie Buk 7 osób odpowiedziało „ani dobrze ani źle”. Biorąc pod uwagę zestawienie dla całego obszaru gminy, mieszkańcy obszaru LGD „Źródło” ogółem ocenili pozytywnie zmiany zachodzące na terenie gmin wchodzących w skład obszaru LGD „Źródło”, tylko nieliczna grupa oceniła „ani dobrze ani źle”.

W opinii ankietowanych największą szansą rozwoju obszaru LGD jest:

- Lokalizacja – bliskość Poznania,
- Potencjał przyrodniczy obszaru-parki, tereny zielone, jeziora,
- Dostępność infrastruktury – budowa trasy S5, autostrada, park przemysłowy.

W opinii ankietowanych za największe zagrożenia dla rozwoju LGD „Źródło” wskazywali:

- Demografia – zbyt dynamiczny przyrost mieszkańców a jednocześnie odpływ młodych ludzi do miast.
- Infrastruktura – niezadawalająca ilość infrastruktury rekreacyjno-turystycznej,
- Środowisko – degradacja środowiska naturalnego, zwłaszcza jezior i brak wiedzy o ekologii,
- Rynek pracy – brak pracy, niskie zarobki,
- Planowanie przestrzenne – brak spójnej strategii, promocji i planowania przestrzennego rozwiązującego problemy mieszkańców,
- Kapitał Ludzki – brak aktywności gospodarczej, społecznej mieszkańców,
- Finansowe – utrudniony dostęp do środków finansowych na rozwój obszaru i inwestycje gminne.

W zakresie braków na obszarze działania LGD ankietowani wskazywali głównie na:

- Infrastruktura- brak ścieżek rowerowych, obiektów sportowych i ścieżek edukacyjnych, infrastruktury drogowej i jej oświetlenia,
- Turystyka – brak infrastruktury rekreacyjno-turystycznej, oferty spędzania wolnego czasu i miejsc do wypoczynku,
- Promocja – niewystarczająca promocja obszaru, produktów regionalnych i lokalnej marki,
- Kapitał Ludzki – brak aktywności obywatelskiej społeczności lokalnej

Mieszkańcy obszaru wskazali braki w infrastrukturze turystyczno – rekreacyjnej oraz jednocześnie zauważyli zagrożenie dla rozwoju w postaci postępującej degradacji środowiska, zwłaszcza jezior, które są wizytówką obszaru LGD. Z przeprowadzonych badań wynika, że potencjał rozwoju obszaru upatrują w rozwoju turystyki, rekreacji, lokalizacji w okolicach Poznania i dostępie do infrastruktury drogowej. Jednocześnie zwrócili uwagę na brak zaangażowania obywatelskiego społeczeństwa i niewystarczającą promocję samego obszaru.

W zakresie kierunku rozwoju obszaru, zdecydowana większość ankietowanych wskazywała na rekreację, następnie na turystykę, co oznacza iż zauważono znaczący potencjał przy jednoczesnym braku zadawalającej infrastruktury rekreacyjno-turystycznej.

W sferze przestrzennej i środowiskowej bardzo dobrze ocenili położenie obszaru LGD i niezbyt zadawalającą estetykę obszaru. W obszarze infrastruktura techniczna negatywnie została natomiast oceniona jakość dróg i znaczna część ankietowanych zwróciła uwagę na niezadawalającą ilość i stan parkingów, co oznacza, iż infrastruktura drogowa i około drogowa wymaga poprawy. Pozytywnie oceniono natomiast dostępność Internetu i sieci komórkowych.

Zdecydowanie dobrze oceniono poziom bezpieczeństwa na terenie obszaru LGD, oraz w obszarze gospodarka: warunki i tereny do prowadzenia działalności gospodarczej.

Ani dobrze ani źle oceniono natomiast dostępność do szkoleń, dostępność pracy na rynku lokalnym, a przedsiębiorcy – dostępność pracowników na rynku lokalnym.

W zakresie kultury ankietowani pozytywnie ocenili dostęp do świetlic lokalnych oraz dbałość o dziedzictwo kulturowe i dostosowanie wydarzeń oferty kulturalno-rozrywkowej do potrzeb osób dorosłych i starszych. Ani dobrze ani źle oceniono funkcjonowanie organizacji pozarządowych w dziedzinie kultury, dostosowanie oferty kulturalno-rozrywkowej do potrzeb dzieci i młodzieży, aktywność organizacji pozarządowych lokalnych i ponadlokalnych.

W zakresie edukacji pozytywnie oceniono stan infrastruktury budynków szkolnych i wyposażenie tych szkół w pomoce naukowe, dostępność do zajęć pozalekcyjnych i kółek i ogólną dostępność do szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych. Bardzo źle natomiast została oceniona dostępność do żłobków dziecięcych dla dzieci w wieku 0-3 lata i zwrócono również uwagę na średnią dostępność do szkół dla dorosłych i ponadgimnazjalnych jak też do kursów okazjonalnych.

Funkcjonowanie administracji publicznej zostało dość dobrze ocenione zarówno w obszarze – administracja publiczna, jak i w obszarze sfera społeczna pod kątem pomocy w sytuacji kryzysowej. Ankietowani nie mieli również większych zastrzeżeń do turystyki, promocji i rekreacji co jest wynikiem posiadanych terenów pod rekreację. Zwracano uwagę na brak ścieżek rowerowych i niską jakość dróg lokalnych oraz brak zagospodarowania terenów jezior.

Ponadto, podczas spotkań z mieszkańcami i badań focusowych uwzględniono grupy szczególnie istotne z punktu widzenia realizacji strategii tj. kobiety bezrobotne, przedsiębiorców. Na spotkaniach rozważano problemy i potrzeby tych grup w zakresie potrzebnej im pomocy. W trakcie badań focusowych i analizy danych GUS, danych Powiatowego Urzędu Pracy (PUP) zdecydowano, że najbardziej defaworyzowaną grupą jest grupa kobiet bezrobotnych. Z danych PUP wynika, że liczba kobiet bezrobotnych jest większa od liczby mężczyzn. Wynika to z braku potrzebnych kwalifikacji i problemów związanych z brakiem zajęć dla dzieci, dostępie do przedszkoli. Kobiety reprezentujące tę grupę wskazały, że największym ich problemem jest brak potrzebnych im kwalifikacji na rynku pracy i brak zajęć dla dzieci, utrudniony dostęp do przedszkoli.

Wnioski z konsultacji były szczegółowo analizowane i następnie przyjęte w formie raportu. Wyniki z konsultacji społecznych zostały uwzględnione w analizie SWOT oraz opisie do analizy SWOT. Na ich podstawie sformułowano problemy, cele, przedsięwzięcia i wskaźniki. W drodze konsultacji społecznych nie analizowano społeczności rybackiej, ponieważ mimo istniejących jezior, nie występuje na tym obszarze ta gałąź gospodarki.

ROZDZIAŁ III DIAGNOZA - OPIS OBSZARU I LUDNOŚCI

III.1. WEWNĘTRZNA SPÓJNOŚĆ OBSZARU LSR

SPÓJNOŚĆ GEOGRAFICZNA OBSZARU LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA

Gminy Buk, Stęszew i Dopiewo wykazują wysoką spójność geograficzną pod względem ukształtowania terenu, wielkości terytorialnej oraz gęstości zaludnienia. Administracyjnie wszystkie gminy należą do powiatu poznańskiego w województwie wielkopolskim.

Miasto i Gmina Buk zajmuje powierzchnię 90,6 km² i leży w odległości 330 km od Warszawy, 250 km od Berlina i 160 km od przejścia granicznego w Świecku. Odległość od międzynarodowego portu lotniczego Ławica w Poznaniu wynosi 21 km. W gminie Buk znajduje się 16 miejscowości, z czego 1 miejscowość jest miejscowością miejską (miasto Buk). Gmina Buk sąsiaduje z wielkopolskimi gminami Stęszew, Dopiewo, Duszniki, Granowo, Opalenica i Tarnowo Podgórne.

Gmina Stęszew leży w powiecie poznańskim 25 km na południowy zachód od Poznania. Powierzchnia gminy wynosi 175 km². W gminie Stęszew znajduje się 33 miejscowości a 1 miejscowość jest miejscowością miejską (miasto Stęszew). Gmina Stęszew sąsiaduje z gminami wielkopolskimi Buk, Dopiewo, Czempień, Granowo, Kamieniec, Kościan i Mosina.

Gmina Dopiewo zajmuje obszar 108,1 km². Gmina Dopiewo od wschodu graniczy bezpośrednio z aglomeracją Poznania, od północy z gminą Tarnowo Podgórne, od południa z gminą Stęszew, od zachodu z gminą Buk a od połudn. Wsch. Z gminą Komorniki. W gminie Dopiewo znajdują się 22 miejscowości – wszystkie miejscowości są miejscowościami wiejskimi. Gminę tworzy 11 wsi sołeckich.

Spójność geograficzna obszaru LGD występuje poprzez: zbliżoną liczbę mieszkańców każdej z gmin, zbliżoną powierzchnię administracyjną Gmin, przeważającą liczbę miejscowości wiejskich na terenie Lokalnej Grupy Działania. Różnice: Gmina Stęszew terytorialnie zajmuje ponad 45% obszaru, na którym działa Lokalna Grupa Działania a na jej terenie znajduje się ponad 45% wszystkich miejscowości objętych Lokalną Strategią Rozwoju.

SPÓJNOŚĆ PRZYRODNICZA OBSZARU LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA

Gminy Buk, Stęszew i Dopiewo leżą na terenie Pojezierza Poznańskiego. Powierzchniowa budowa geologiczna gleb zdominowana jest przez utwory czwartorzędowe, do których należą przede wszystkim osady piaszczysto-żwirowe, gliny zwałowe pochodzące ze zlodowacenia bałtyckiego oraz torfy i namuły organiczno-mineralne.

Wśród spotykanych gatunków zwierząt należy wymienić sarnę, jelenie, kuny, bobry, wydry, ryjówki, lisa i okresowo dzika. Wśród drobnych ssaków spotykane są nietoperze, tchórze, borsuki, myszy, nornicę, krety i szczury polne. Wśród gadów spotkać można gniewosza, zaskrońca, padalca, jaszczurkę żyworodną. Na terenie gminy Stęszew znajduje się Wielkopolski Park Narodowy o powierzchni 7 619 ha, który zapewnia wspaniałe warunki do pieszych wycieczek oraz turystyki wodnej.

Powierzchnia użytków rolnych ogółem we wszystkich trzech gminach (w stosunku do ogólnej powierzchni całej gminy) jest porównywalna. Według danych z 2010 roku powierzchnia użytków rolnych w gminie Buk wynosiła 8273,01 ha, z czego grunty pod zasiewem stanowiły ogółem – 7839,81 ha, łąki trwałe 303,98 ha, sady 48,59 ha a pastwiska trwałe 6,72 ha. W gminie Stęszew powierzchnia użytków rolnych wynosiła w 2010 roku 9665,95 ha, z czego na grunty pod zasiewem przypadało 9072,76 ha, łąki 441,68 ha, sady 26,10 ha a pastwiska trwałe 25,83 ha. W gminie Dopiewo, powierzchnia użytków rolnych wynosiła w 2010 roku 9544,36 ha, z czego na grunty pod zasiewem przypadało 8930,61 ha, łąki trwałe 506,83 ha, sady 13,56 ha a pastwiska 41,87 ha. Tym

samym można stwierdzić, że największy udział sadów jest w gminie Buk, a największy udział łąk i pastwisk w użytkach rolnych jest w gminie Dopiewo.⁴

Duże różnice pomiędzy Gminami występują w obszarze lesistości. Lesistość w gminie Buk wynosi 3,6% powierzchni, gminy Dopiewo 15,8% powierzchni a gminy Stęszew 17,8%. Powierzchnia lasów ogółem w gminie Buk wynosi 334,60 ha, z czego 250,50ha to lasy publiczne. W gminie Dopiewo, powierzchnia lasów wynosi 1680,75 ha, z czego na lasy publiczne przypada 1575,25 ha. Najbardziej zalesioną gminą jest gmina Stęszew, na terenie której znajduje się 3151,07 ha lasów w tym 3072,17 ha lasów publicznych.⁵ Znaczne tereny, szczególnie w Gminie Dopiewo i Stęszew zajmują lasy sosnowe, dębowe, grabowe, jesionowe, brzoźowe oraz zarosła łąkowe złożone z wierzb i kruszyny. Ptaki na obszarze działania LGD reprezentowane są przez ok. 220 gatunków lęgowych i przelotowych. Z ptaków drapieżnych można zaobserwować na tym terenie orlika bielika, kanię rudą, pustułkę myszołowa, błotniaka stawowego jastrzębia i krogulca. Na jeziorach często spotykamy kaczkę krzyżówkę, cyrankę perkoza dwuczubego, głowienkę, mewę śmieszkę, rybitwę rzeczną oraz kormorana.

Na terenie obszaru LGD znajduje się ponad 10 jezior. Do największych i najistotniejszych jezior ze względu na centralne położenie względem obszaru działania LGD zaliczyć należy następujące akweny: jezioro Niepruszewskie, jezioro Strykowskie. W wodach jezior występują następujące gatunki ryb: amur, karaś, karp, leszcz, lin, płoc, ukleja, wzdręga, okoń, sandacz, szczupak, węgorz. Tereny jezior nie są zagospodarowane pod turystykę tj. nie ma utworzonych plaż, ścieżek i chodników ani dróg dojazdowych jak też parkingów. Wokół terenów jezior brakuje śmietników. W związku z powyższym wzrasta zanieczyszczenie terenów jezior po plażowiczach, co wymaga poprawy.

Spójność przyrodnicza obszaru LGD przejawia się pod względem:

- **Klimatu, formy terenu, ukształtowania powierzchni i gleby;**
- **Flory i fauny w lasach leżących na terenach objętych LGD;**
- **Udziału powierzchni użytków rolnych w powierzchni ogółem Gmin**
- **Występowaniu jezior rynnowych przebiegających wzdłuż granic administracyjnych Gmin.**

Różnice: Znacznie mniejszy stopień zalesienia gminy Buk w porównaniu z gminami Stęszew i Dopiewo.

SPÓJNOŚĆ HISTORYCZNA I KULTUROWA LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA

Integralność historyczna gmin stanowiących obecnie zachodnią część powiatu poznańskiego można zauważyć także poprzez pryzmat obiektów historycznych i zabytków, które zachowały się do dnia dzisiejszego. Należy wspomnieć o XIX-wiecznych kamienicach przy bukowskim rynku, ratusz w Buku z 1897 roku, kościele pw. św. Wawrzyńca w Niepruszewie oraz Budynku Poczty Polskiej w Buku przy ul. Dworcowej.

O historii Ziemi Stęszewskiej i jej powiązaniach z Poznaniem i gminami ościennymi świadczą obiekty uznane za historyczne znajdujące się w mieście i poszczególnych wsiach tworzących gminę Stęszew. Nawiązaniem do świetności średniowiecznego Stęszewa jest owalnicowy układ zabudowy miasta, którego ośrodkiem jest czworoboczny rynek częściowo o zabudowie z połowy XIX wieku.

Najbardziej znamienitym obiektem historycznym w gminie Dopiewo są pałace i dworki stanowiące dopełnienie zabytków sakralnych znajdujących się w gminach sąsiednich: pałac w Konarzewie wraz z otaczającym parkiem zagospodarowanym w stylu francuskim, dwór w Dąbrówce, pałac w Więckowicach (położony na terenie parku o powierzchni 9 ha zbudowany pod koniec XIX wieku, wpisany do rejestru zabytków w 1973 roku) oraz jednokondygnacyjny dwór w Trzcielinie (zbudowany na wysokiej skarpie pradoliny ciekłu wodnego w II połowie XIX wieku).

⁴Dane GUS, Powszechny spis rolny, stan na 2010 r.

⁵ Dane GUS, stan na 31.12.2014

PODSUMOWANIE

Podobieństwa: Wspólna historia oraz doświadczenia wynikają z bliskiej odległości terenów należących obecnie do gmin.

Różnice: Na terenach gmin znajdują się zabytki, które reprezentują różne style architektoniczne i różne epoki historyczne. Tym samym zabytki te są względem siebie komplementarne i stanowią o bogactwie Regionu.

SPÓJNOŚĆ INFRASTRUKTURY KULTURY

Analiza współczesnej sytuacji spójności trzech gmin wchodzących w skład LGD pozwala zauważyć wspólne niezbyt korzystne cechy występujące we wszystkich gminach. Zgodnie z danymi przedstawionymi przez GUS, na terenie Gmin działa tylko jedno muzeum mieszczące się w gminie Stęszew. Liczba osób zwiedzających to muzeum od 2009 roku systematycznie spada. W roku 2008 liczba odwiedzających wynosiła 9500 os. a już 2014 tylko 1431 os. Dodatkowo, obiekt ten nie jest przystosowany dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Muzeum znajduje się w gestii samorządu gminy Stęszew.

Łącznie na terenie gminy Stęszew odbyło się w 2014 roku 35 imprez kulturowych, w których wzięło udział 1900 uczestników. Ponadto w gminie Stęszew jest 1 Dom Kultury, w którym funkcjonują 4 zespoły artystyczne, w tym chór mieszany, kapela dudziarska, ognisko muzyczne i inne. Dom Kultury pełni w gminie funkcję propagowania kultury oraz sztuki lokalnej i regionalnej w lokalnej społeczności. W Domu Kultury funkcjonuje Klub Seniora oraz organizowane są liczne imprezy i zajęcia dla dzieci, wystawy.

Z kolei, gmina Buk posiada także jedną instytucję zajmującą się szerzeniem kultury. Należy do niej Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury (M-GOK) z siedzibą w Buku, w którym funkcjonuje 8 kół zainteresowań i 10 zespołów takich jak: chór, zespół fletowy, teatr, klub hafciarski czy pracownie artystyczno-plastyczne, zajęcia taneczne, zespoły florystyczne i inne. M-GOK w roku 2014 organizował łącznie 91 imprez, w których brało udział 19380 osób.⁶

Na terenie funkcjonowania LGD funkcjonuje tylko jedno kino posiadające jedną salę na 216 osób, w którym w roku 2014 odbyły się 32 seanse – obiekt ten nie jest przystosowany dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Na terenie Gmin wchodzących w skład obszaru LGD istnieją placówki biblioteczne. Wg danych z 2014 roku, w gminie Buk funkcjonuje 5 placówek bibliotecznych, które posiadają 86937 wolumenów i 4 komputery dostępne dla czytelników. W gminie Stęszew funkcjonuje również 6 bibliotek i fili zlokalizowanych w 3 obiektach, które posiadają 65389 wolumenów łącznie i 20 komputerów dostępnych dla czytelników.⁷ Z kolei, w gminie Dopiewo funkcjonują 3 placówki biblioteczne posiadające łącznie 38966 wolumenów i 5 komputerów dostępnych dla czytelników. Łącznie na terenie LGD funkcjonują 4 publiczne placówki biblioteczne przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich (1 w gminie Buk, 3 w gminie Stęszew). Zdecydowanie najwięcej odsetek czytelników bibliotek publicznych jest na terenie gminy Buk – 22,1%. W gminie Stęszew odsetek ten wynosi 16,2% a w gminie Dopiewo 11,9%.

PODSUMOWANIE

Podobieństwa:

- **Mała liczba instytucji zajmujących się promowaniem kultury i sztuki w regionie;**
- **Dostateczna liczba zespołów artystycznych oraz kół i klubów lokalnych;**
- **Brak rozwiniętej sieci instytucji kulturowych typu muzea, kina;**
- **W miarę rozwinięta sieć bibliotek publicznych;**
- **Mała liczba imprez promocyjnych.**

⁶ Dane GUS, stan na 31.12.2014 r.

⁷ Dane GUS, stan na 31.12.2014 r.

Różnice: Gmina Buk organizuje znacznie większą liczbę imprez kulturalnych i promocyjnych, w których bierze udział 95% uczestników wszystkich spotkań organizowanych na terenie funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania.

SPÓJNOŚĆ SPOŁECZNA

W roku 2014 na obszarze Lokalnej Grupy Działania faktycznie przebywało 49721 osób, w roku 2009 stałe miejsce zameldowania posiadało 43553 os. Gminę Buk zamieszkiwały 12375 osób, Gminę Dopiewo 22447 osób a Gminę Stęszew 14899 os.

W każdej z gmin, liczba kobiet jest większa od liczby mężczyzn. W gminie Buk w roku 2009 mężczyzn było 5874, kobiet 6246, w gminie Stęszew było 7166 mężczyzn, 7314 kobiet, w gminie Dopiewo było 8328 mężczyzn, 8625 kobiet.

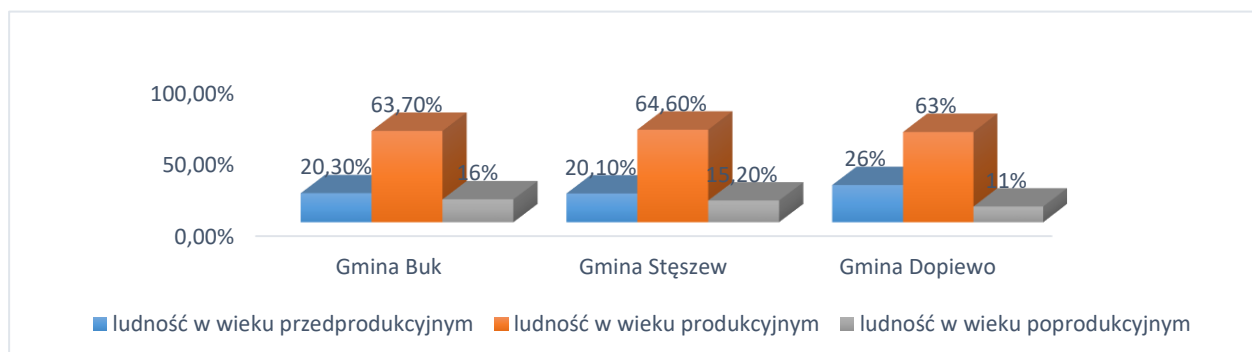
W roku 2009, w gminie Buk stałe miejsce zamieszkania w miastach miało 6104 osoby, na wsi – 6016 osób, w gminie Dopiewo stałe miejsce zamieszkania na wsi miało 16953 osoby, a w mieście 0 os., w gminie Stęszew stałe miejsce zamieszkania na wsi miało 8901 os. a w mieście 5579 osób. Co też oznacza, że w LGD „Źródło” najwięcej osób, bo aż 31870 osób zamieszkuje na wsi, w miastach łącznie mieszka 11683 osoby.

W 2014 roku przyrost naturalny we wszystkich Gminach był dodatni. Największy przyrost naturalny odnotowano w gminie Dopiewo – saldo wyniosło +190 osoby w tym +101 mężczyzn i +89 kobiety. W gminie Buk saldo wyniosło +33 w tym +16 mężczyzn i +17 kobiet. W gminie Stęszew saldo wyniosło +51 w tym +26 mężczyzn i +25 kobiet. Jak wynika z danych GUS, w ciągu ostatnich 9 lat przyrost naturalny w gminie Dopiewo systematycznie rósł, w gminie Buk i gminie Stęszew utrzymywał się na tym samym poziomie.

Wyraźne różnice występują w saldzie migracji pomiędzy poszczególnymi gminami. Niepokojącym zjawiskiem jest ujemne saldo występujące w gminie Buk wynoszące w roku 2014 – 17 osób. Oznacza to, iż więcej osób z gminy Buk wyjeżdża, niż do niej przyjeżdża, czego nie można powiedzieć o gminie Dopiewo i Stęszew. Od wielu lat można zauważyć duże dodatnie saldo migracji w gminie Dopiewo i nieco dodatnie jest w gminie Stęszew.

We wszystkich gminach należących do LGD „Źródło” udział ludności wg ekonomicznych grup plasuje się mniej więcej na tym samym poziomie i wynosi ok 63-64% ludności w wieku produkcyjnym, ok. 20-26% w wieku przedprodukcyjnym i ok. 11-16% w wieku poprodukcyjnym. Najmniej ludności w wieku poprodukcyjnym występuje w gminie Dopiewo, bo tylko 11% a najwięcej w gminie Buk, bo 16%. Natomiast najwięcej osób w wieku przedprodukcyjnym występuje w gminie Dopiewo, co też oznacza, iż w gminie tej społeczeństwo jest nieco młodsze w porównaniu do pozostałych gmin LGD „Źródło”. Poniżej na wykresie zaprezentowano szczegółowy podział dla każdej z gmin.

Wykres 1 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w gminach: Buk, Stęszew, Dopiewo

Źródło: Dane GUS, stan na 31.12.2014 r.

W roku 2014 gęstość zaludnienia w gminie Buk wynosiła 137 os./km², w gminie Dopiewo 208os./km² a w gminie Stęszew 85 os./km², co też oznacza, iż w gminach tych występują znaczna różnica w gęstości

zaludnienia. Najbardziej zaludniona jest gmina Dopiewo - wynika to przede wszystkim z rozwoju Gminy w sektorze budowlanym i tendencji ogólnopolskich migracji ludności w wieku produkcyjnym poza granice dużych miast. Wskaźnik ludności na 1 km² w gminie Dopiewo wzrósł z poziomu 125 osób w roku 2005 do 141 w roku 2007 i do poziomu 208 os./km² w roku 2014, w gminie Buk z poziomu 131 osób w roku 2005 do poziomu 133 w roku 2007 i do poziomu 137 os./km² w gminie Stęszew z poziomu 79 osób w roku 2005 do poziomu 81 osób w roku 2007 do poziomu 85 os./km².

PODSUMOWANIE

Podobieństwa:

- Liczba mieszkańców poszczególnych gmin jest do siebie zbliżona;
- Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym we wszystkich Gminach jest zbliżony;
- Wszystkie Gminy wykazują obecnie dodatnie saldo migracji naturalnych.

Różnice:

- Gmina Dopiewo jest bardziej zaludnioną gminą w LGD „Źródło” i jedyną gminą wiejską, pozostałe gminy są miejsko-wiejskie;
- Ze względu na bliskie położenie Poznania, na terenie gminy Dopiewo wyraźnie wzrasta gęstość zaludnienia, w pozostałych Gminach tendencja jest również wzrostowa, lecz zdecydowanie mniej dynamiczna.

SPÓJNOŚĆ INFRASTRUKTURALNA

Na terenie Gmin Buk, Dopiewo i Stęszew funkcjonują sieć wodociągowa i kanalizacyjna. W roku 2014 długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosiły odpowiednio dla gmin: Buk – 41,3 km, Dopiewo – 94,4 km, Stęszew – 91,5 km.

Jak wynika z danych GUS, długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej wynosiły odpowiednio dla gmin: Buk – 103,6 km, Dopiewo – 165,5 km, Stęszew – 132,2 km. W gminie Dopiewo znajduje się 7520 mieszkań o łącznej powierzchni 884201 m², w gminie Buk znajduje się 3663 mieszkań o łącznej powierzchni 350307 m², w gminie Stęszew 4539 mieszkań o łącznej powierzchni 446735 m².⁸ Na terenach obszaru LGD występuje duże skupisko domów jednorodzinnych, które ogrzewane są z własnych palenisk. Powoduje to zanieczyszczenie powietrza w postaci niskiej emisji, zwłaszcza w okresie zimowym. Zastosowania odnawialnych źródeł energii na terenie gmin LGD jest niewielkie i sprowadza się do produkcji w instalacjach indywidualnych.

PODSUMOWANIE:

Podobieństwa: Wszystkie gminy są uzbrojone w sieci kanalizacyjne i wodociągowe.

Różnice: W gminie Dopiewo znajduje się więcej zasobów mieszkaniowych od pozostałych gmin.

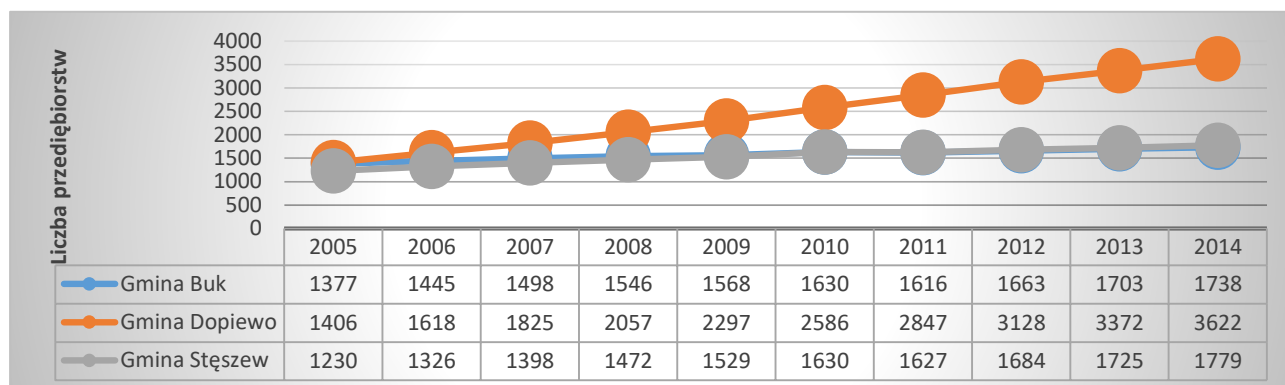
III.2. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARKI/PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Na obszarze działania LGD „Źródło” w roku 2014 zarejestrowanych było ogółem 7139 podmiotów gospodarczych publicznych i prywatnych, z tego 1738 podmiotów w gminie Buk, 3622 w gminie Dopiewo, 1779 w gminie Stęszew. Jak wynika z wykresu poniżej, liczba podmiotów systematycznie rosta od roku 2005

⁸Dane GUS, stan na 31.12.2014 r.

w gminie Buk i Stęszew, jednak największy wzrost odnotowała gmina Dopiewo. Wraz z napływem mieszkańców, w gminie Dopiewo wrosła liczba przedsiębiorstw z 1383 podmiotów prywatnych w roku 2005 do 3594 podmiotów w roku 2014, co oznacza ponad dwukrotny wzrost przedsiębiorczości. Największy wzrost w gminie Dopiewo zanotowały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą z 1158 w roku 2005 do 2965 podmiotów w roku 2014 i spółki handlowe ze 112 podmiotów zarejestrowanych w roku 2005 do 334 podmiotów w roku 2014. O 16 podmiotów w roku 2014 w stosunku do roku 2005 wrosła liczba spółek handlowych z kapitałem zagranicznym, co świadczy o atrakcyjności tej gminy także wśród zagranicznych inwestorów. Wraz z napływem mieszkańców wrosła w gminie Dopiewo rejestracja fundacji (0 w roku 2005, 2 w roku 2007, 16 w roku 2014), jak również stowarzyszeń i organizacji społecznych, których w roku 2014 było 41 a w roku 2005 tylko 19.

Wykres 2 Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON ogółem w latach 2005-2014

Źródło: Dane GUS, stan na 31 XII każdego roku

Nieznaczny wzrost liczby zarejestrowanych przedsiębiorstw zanotowały gminy Buk i Stęszew, w których liczba wrosła o kilkaset w stosunku do roku 2005 (gmina Stęszew miała zarejestrowanych podmiotów prywatnych ogółem w roku 2005 – 1202, w roku 2014 – 1748, gmina Buk miała zarejestrowanych podmiotów prywatnych ogółem w roku 2005 – 1358, w roku 2014 – 1715). W gminie Buk w roku 2014 zarejestrowana została pierwsza od wielu lat fundacja, liczba stowarzyszeń i innych organizacji społecznych wrosła o 4 – w roku 2014, w stosunku do roku 2009. W gminie Stęszew również w roku 2014 zarejestrowana została pierwsza od lat fundacja, liczba stowarzyszeń wrosła o 4 w roku 2014 w stosunku do roku 2009 i o 5 w stosunku do roku 2005.⁹

Jak wynika z danych GUS, najczęściej zarejestrowanych podmiotów należy do tzw. pozostałej działalności, do której zalicza się m.in. handel i usługi. Znaczna część tych podmiotów należy do sektora przemysłu i budownictwa, bo w gminie Stęszew – 571, w gminie Dopiewo – 744 i w gminie Buk – 475. Nieznaczna część przedsiębiorstw należy do sektora rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, bo w gminie Stęszew 57 podmiotów, w gminie Dopiewo – 30 podmiotów, a w gminie Buk – 48 podmiotów.

W Gminie Buk w roku 2014 najczęściej zarejestrowanych podmiotów było w branżach: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 547 podmiotów; handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi – 305 podmiotów; przetwórstwo przemysłowe – 223 podmioty; budownictwo – 241 podmiotów.

W Gminie Dopiewo w roku 2014 najczęściej zarejestrowanych podmiotów było w branżach: budownictwo – 394 podmioty; handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 859 podmioty; handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi – 407 podmioty; działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 546 podmioty.

⁹Dane GUS, stan na 31.12.2014 r.

W Gminie Stęszew w roku 2014 najwięcej zarejestrowanych podmiotów było w branżach: przetwórstwo przemysłowe – 256 podmioty; budownictwo – 301 podmioty; handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 438 podmioty; handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi – 213 podmioty.¹⁰

Do kluczowych branż obszaru należą niewątpliwie usługi w zakresie handlu detalicznego oraz przetwórstwo przemysłowe. Do usług kluczowych zaliczyć można usługi z zakresu bazy noclegowej i gastronomicznej.

Rozwój sektora turystycznego na terenie funkcjonowania LGD odbywa się głównie na terenie gminy Stęszew, na którym znajduje się 7 obiektów zbiorowego zakwaterowania, z czego 5 jest obiektami całorocznymi. W 2014 roku skorzystało łącznie z noclegów 12297 osób (o 382 mniej w stosunku do roku 2013), z czego 1172 osób było turystami zagranicznymi (o 190 os. mniej w stosunku do roku 2013). Wyraźnie widać znaczący systematyczny spadek liczby turystów zarówno krajowych jak i zagranicznych odwiedzających gminę Stęszew (28850 - wynajętych pokoi w roku 2005, 19718 - wynajętych pokoi w roku 2010, 6868 – wynajętych pokoi w roku 2014), co przejawia się znaczącym spadkiem ruchu turystycznego w gminie.¹¹

Spośród tych 7 obiektów zbiorowego zakwaterowania czynnie działają 1 hotel, 1 motel, 1 ośrodek wypoczynkowo-szkoleniowy, 2 zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych. Liczba miejsc noclegowych całorocznych zmniejszyła się z 877 – w 2005 r., do 484 – w 2014 r.¹²

Na terenie gminy Buk istnieje tylko jeden obiekt zbiorowego zakwaterowania funkcjonujący przez cały rok. Posiada on łącznie 20 miejsc noclegowych. W 2014 roku skorzystało z niego 2003 osoby, podczas gdy w roku 2007 tylko 231 osób. Liczba gości zagranicznych korzystających z tego obiektu jest znikoma lub równa zero.¹³

Na terenie LGD istnieją 1 hotel trzygwiazdkowy, 1 motel trzygwiazdkowy – wszystkie zlokalizowane na terenie gminy Stęszew.¹⁴

PODSUMOWANIE

Podobieństwa:

- **Wzrost przedsiębiorczości na obszarze gmin – wzrost liczby zarejestrowanych przedsiębiorstw.**
- **Wzrost liczby firm z kapitałem zagranicznym.**
- **Kluczowe branże obszaru to usługi z zakresu handlu detalicznego i usługi gastronomiczne i noclegowe.**

Różnice: Gmina Dopiewo posiada więcej przedsiębiorstw niż w pozostałych gminach, Gmina Stęszew jest bardziej rozwinięta turystycznie od pozostałych gmin.

III.3. OPIS RYNKU PRACY

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu, liczba bezrobotnych w gminach na dzień 31.09.2015 prezentowała się następująco:

- Gmina Buk – 166 osób (w tym: 108 kobiet, 20 os. w wieku do 25 r. życia, 51 os. pow. 50 r. życia i 69 os. długotrwale bezrobotnych, 11 os. niepełnosprawnych)
- Gmina Dopiewo – 241 osób (w tym: 149 kobiet, 18 os. w wieku do 25 r. życia, 85 os. pow. 50 r. życia i 75 os. długotrwale bezrobotnych, 14 os. niepełnosprawnych)

¹⁰ Dane GUS, stan na 31.12.2014 r.

¹¹ Dane GUS, stan na 31.12.2014 r.;

¹² Tamże;

¹³ Tamże;

¹⁴ Tamże;

- Gmina Stęszew – 247 osób (w tym: 144 kobiet, 22 os. w wieku do 25 r. życia, 95 os. pow. 50 r. życia i 105 os. długotrwale bezrobotnych, 14 os. niepełnosprawnych)¹⁵

W 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Poznaniu zarejestrowano jako osoby bezrobotne ogółem 25 396 osób, w tym 8 939 z powiatu poznańskiego. Natomiast wykreślono z ewidencji 31 122 osoby, w tym 10 485 osób z powiatu poznańskiego. Stopa bezrobocia w powiecie poznańskim wynosiła **w roku 2014 - 3,6%** i była niższa o 1 punkt procentowy w porównaniu do roku poprzedniego.

W Gminie Dopiewo udział bezrobotnych w stosunku do liczby ludności w wieku produkcyjnym wyniósł ogółem 1,8%, w Gminie Stęszew – 2,6% a w Gminie Buk – 2,5%. Na 1000 osób w Gminie Dopiewo pracujących byłow roku 2014 – 202 osoby, w Gminie Stęszew – 286 osób, w Gminie Buk - 295 osób.¹⁶

Wg. Danych GUS, liczba osób zatrudnionych w 2014 r. wyniosła:

- w Gminie Buk 3653 os., Liczba osób zatrudnionych na 1000 osób wyniosła – 295 os.
- w Gminie Dopiewo – 4528 os., Liczba osób zatrudnionych na 1000 osób wyniosła – 202 os.
- w Gminie Stęszew – 4255 os. Liczba osób zatrudnionych na 1000 osób wyniosła – 286 os.¹⁷

Charakterystyka grup pozostających poza rynkiem pracy

W Gminach Buk i Stęszew udział bezrobotnych kobiet w stosunku do ogółu osób w wieku produkcyjnym wyniosły 3,1% a w Gminie Dopiewo 2,2, podczas gdy udział bezrobotnych mężczyzn wyniósł w Gminie Buk 2,5%, w Gminie Dopiewo 1,8% a w Gminie Stęszew – 2,6%. Ponadto z danych Powiatowego Urzędu Pracy wynika, iż znaczny udział w stosunku do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych wynosi wśród osób długotrwale bezrobotnych i osób powyżej 50 roku życia.

Dochody własne - udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób fizycznych w PLN wynosi: Gmina Buk - 626,89, Gmina Stęszew - 599,61, Gmina Dopiewo - 1126,84. Średnia dla obszaru – 784,44. Podczas, gdy średnia dla województwa wielkopolskiego wynosi 144,90 zł.

PODSUMOWANIE

Podobieństwa: Stopa bezrobocia we wszystkich gminach spada i jest niższa w porównaniu do roku poprzedniego; we wszystkich gminach, wśród osób bezrobotnych najliczniejszą grupę stanowią kobiety.

Różnice: Najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych jest w gminie Stęszew.

III.4. DZIAŁALNOŚĆ SEKTORA SPOŁECZNEGO, W TYM INTEGRACJA/ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

Działalność sektora społecznego skupia się głównie wokół placówek kulturalnych jak biblioteki i domy kultury. W Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Buku funkcjonują liczne koła zainteresowań i zespoły. Zespoły: Artystyczne ognisko muzyczne, Chór "Harmonia", Zespół "AmiciCanti", Zespół "Złote Kłosy", Kapela "Junki z Buku", Kapela ludowa, Zespół fletowy, Teatr Bezdomny.pl Koła zainteresowań: Pracownia artystyczno-plastyczna, Breakdance, Pracownia modelarstwa, Zajęcia muzyczno– ruchowe, Zajęcia fitness, Klub hafciarski, Taniec Towarzyski, Balet dla dzieci.

Ponadto na terenie Gminy Buk funkcjonują następujące koła i stowarzyszenia: Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło w Niepruszewie, Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych, Związek Harcerstwa Polskiego Ośrodek Buk, Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых Sekcja Buk, Bukowskie Towarzystwo "Amazonki", Bukowskie Stowarzyszenie na Rzecz Współpracy Zagranicznej, Polskie Towarzystwo Turystyczno Krajoznawcze Oddział w Buku, Polski

¹⁵Dane PUP w Poznaniu, stan na 31.09.2015

¹⁶ Dane GUS, stan na 31.12.2014 r.;

¹⁷ Dane GUS, stan na 31.12.2014 r.

Związek Łowiecki, Parafialny Zespół "Caritas" Buk, Koło Rzemiosła Bukowskiego, Koło Pszczelarzy, Stowarzyszenie na Rzecz Osób i Rodzin Dotkniętych Przemocą "ALAE".¹⁸

W Domu Kultury w Stęszewie funkcjonują liczne zespoły: Wesola Gromadka, Modrzanki, Kapela dudziarska Koźlary, Chór mieszany, Ognisko muzyczne Stęszewskie, Talenty.¹⁹ Ponadto zlokalizowany jest tam klub seniora, dudziarze i odbywają się zajęcia plastyczne, wystawy, koncerty.

W Stęszewie funkcjonuje Stęszewski Uniwersytet Trzeciego Wieku oraz Biblioteka Publiczna, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Muzeum Regionalne. Ponadto w gminie zarejestrowane są następujące stowarzyszenia i organizacje: Stowarzyszenie Przyjaciół Harcerstwa Skaut, Stęszewskie Forum Obywatelskie, Stowarzyszenie Instytut McKenziego Polska, Autonomiczna Sekcja Szachowa Stęszewskie Stowarzyszenie Rolników Producentów Rolnych, Fundacja "AktywnySteszew.pl"²⁰

Celem Fundacji aktywnySteszew.pl jest stworzenie przestrzeni dla ludzi chcących rozwijać swoje marzenia, poszukujących nowych możliwości oraz chcących aktywnie wpływać na otaczającą rzeczywistość.²¹

W Gminie Dopiewo funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna i Centrum Kultury w Dopiewie, której zadaniem jest rozpoznawanie, rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych i informacyjnych społeczności Gminy Dopiewo oraz rozpowszechnianie wiedzy i Kultury. W skład GBPiCK wchodzi Biblioteka Główna w Dopiewie oraz 3 filie : filia w Dąbrówce, filia w Skórzewie i filia w Konarzewie. Najważniejszym zadaniem Gminnej Biblioteki Publicznej i Centrum Kultury w Dopiewie oraz jej filii jest realizacja potrzeb czytelniczych i kulturalnych mieszkańców Gminy Dopiewo. Szeroka oferta jest kierowana do każdej grupy wiekowej. Od kilku lat jest stała opieka i oferta kulturalna dla seniorów (koncerty, spotkania, wycieczki, wczasy, zajęcia komputerowe). Ważną ofertą skierowaną dla mieszkańców Gminy były bezpłatne porady prawne przez pierwsze półrocze w Dopiewie i przez cały ubiegły rok w Dąbrówce. Przy GBPiCK działają 3 zespoły artystyczne (Grupa Teatralna „Baj”- dorośli, Grupa Teatralna „Wyczuleni”- młodzież, zespół muzyczny- młodzież) oraz Kluby - Młodzieżowy Klub Rondo oraz Bajkowy Klub Malucha.

Łącznie na terenie gminy Dopiewo odbyło się w 2014 roku 105 imprez kulturowych, w których wzięło udział 9321 uczestników. Gminna Biblioteka Publiczna i Centrum Kultury pełni w gminie funkcję propagowania kultury oraz sztuki lokalnej i regionalnej. Organizujemy imprezy, wystawy i konkursy o zasięgu gminnym i powiatowym – Dopiewska Jesień Teatralna a także spotkania autorskie. W roku 2014 GBPiCK zorganizowała różnorodne zajęcia warsztatowe w czasie ferii zimowych i wakacji letnich w bibliotece w Dopiewie oraz w jej filiach, w których łącznie wzięło udział 442 dzieci.

Gminna Biblioteka Publiczna i Centrum Kultury w Dopiewie jest także organizatorem spotkań z ludźmi Kultury i sceny. W roku 2014 zorganizowano łącznie 6 koncertów: koncert artystów Teatru Muzycznego w Poznaniu, Eleni z zespołem, Sławka Wierzcholskiego i Nocnej Zmiany Bluesa, Zbigniewa Wodeckiego oraz Wojciecha Kordy. Każdego roku GBPiCK jest współorganizatorem Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy osiągając jeden z najlepszych wyników zbiórki w Wielkopolsce.

Przy Gminnej Bibliotece Publicznej i Centrum Kultury funkcjonuje 12 kół zainteresowań: zajęcia plastyczne dla dzieci, warsztaty ceramiki kreatywnej dla dzieci, akademia rękodzieła dla dzieci, akademia rękodzieła dla dorosłych, gry interaktywne i planszowe dla dzieci i młodzieży, kurs komputerowy dla seniorów, muzyczna walizka dla dzieci, nauka gry na keyboardzie, gry interaktywne i planszowe dla dzieci i młodzieży, zespół muzyczny, dyskusyjny klub filmowy dla dorosłych, klub szachowy.

¹⁸ <http://www.ngo.pl/>;

¹⁹ <http://www.mgokbuk.pl/>;

²⁰ <http://www.ngo.pl/>;

²¹ <http://aktywnySteszew.pl/>;

Biblioteka główna wraz z jej filiami posiadała w roku 2014 łącznie 44351 wolumenów i 1612 audiobooków. Wypożyczalnie są w pełni skomputeryzowane. Katalog książek oraz audiobooków znajduje się na stronie internetowej www.bibldop.pl. W roku 2014 do dyspozycji czytelników było 5 komputerów z bezpłatnym dostępem do Internetu. W Gminie Dopiewo odsetek czytelników wynosi 12,8%.²²

III.5. PROBLEMY SPOŁECZNE, ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM PROBLEMÓW UBÓSTWA I WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO

PROBLEM UBÓSTWA I WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO

Ubóstwo prowadzi do zjawiska wykluczenia społecznego, polegającego na nieuczestniczeniu w zwyczajowej i społecznie akceptowanej drodze życiowej lub też „wypadaniu” z niej. Ubóstwo dotyczy osób i rodzin czy też grup ludności, które m. in.: posiadają dochody bardzo niskie, lub nie posiadają dochodów, nie posiadają odpowiednich kwalifikacji umożliwiających im wejście na rynek pracy, posiadają cechy utrudniające im korzystanie z powszechnych (codziennych) zasobów społecznych na skutek niepełnosprawności, uzależnienia, długotrwałej choroby czy innych cech indywidualnych.

Ubóstwo najczęściej mierzone jest wartością wynagrodzeń.

Tabela 3 Wynagrodzenia w powiecie poznańskim

	Jednostka miary	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
WYNAGRODZENIA								
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto								
ogółem	zł	2901,70	2909,66	3161,97	3313,05	3405,01	3513,25	3520,37
przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w relacji do średniej krajowej (Polska=100)	%	91,9	87,8	92,1	91,4	90,9	90,6	87,9

Źródło: Dane GUS, stan na 31.12. każdego roku

Jak wynika z tabeli powyżej od 2008 roku wartość wynagrodzeń w całym powiecie poznańskim systematycznie rosła od kwoty 2901,70 zł w 2008 r. do 3520,37 w roku 2014. Jednak przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w stosunku do relacji średniej krajowej systematycznie nieznacznie spada i wyniosło w roku 2014 - 87,9%.

OPIEKA SPOŁECZNA

W Gminie Dopiewo liczba osób pobierających zasiłki społeczne wyniosła: w roku 2010 - 1161 osób, w roku 2011 – 1085 osób, w roku 2012 – 1103 osób, w roku 2013 – 1041 osób, w roku 2014 - 749 osób a na dzień 30.06.2015 – 440 osób.²³

W Gminie Buk liczba osób pobierających zasiłki społeczne wyniosła: w roku 2010 - 439 osób, w roku 2011 – 407 osób, w roku 2012 – 408 osób, w roku 2013 – 481 osób, w roku 2014- 460 osób a na dzień 30.06.2015 – 235 osób.²⁴

W Gminie Stęszew liczba osób pobierających zasiłki społeczne wyniosła: w roku 2010 - 251 osób, w roku 2011 – 237 osób, w roku 2012 – 334 osób, w roku 2013 – 360 osób, w roku 2014- 247 osób a na dzień 30.06.2015 – 236 osób²⁵.

Jak wynika z danych zawartych powyżej, najwięcej osób pobierających zasiłki zarejestrowanych było w Gminie Dopiewo a najmniej w Gminie Stęszew, co jest związane także z liczbą mieszkańców – Gmina Dopiewo liczy zdecydowanie więcej mieszkańców w stosunku do gmin Stęszew i Buk. Pozytywnym zjawiskiem

²²Dane Gminy Dopiewo;

²³Dane OPS Gminy Dopiewo

²⁴ Dane OPS Gminy Buk;

²⁵ Dane OPS Gminy Stęszew;

jest systematyczny spadek liczby osób pobierających zasiłki we wszystkich gminach. Największy spadek zanotowała w ostatnich latach Gmina Dopiewo.

PROBLEM BEZPIECZEŃSTWA

W Gminach Stęszew, Buk i Dopiewo zauważyć można wzrost poziomu bezpieczeństwa i spadek liczby przestępstw, wykroczeń, w tym wykroczeń i wypadków drogowych. Liczba przestępstw w roku 2014 w porównaniu do roku 2010 spadła w Gminie Buk o 93, w Gminie Stęszew o 351, w Gminie Dopiewo wzrosła o 58 w porównaniu do roku 2010. Liczba wypadków drogowych spadła w roku 2014 w stosunku do roku 2010 w Gminie Buk o 37, w Gminie Stęszew o 4 a w Gminie Dopiewo o 2.²⁶

PODSUMOWANIE

Wśród problemów społecznych, na jakie zwracali uwagę w trakcie konsultacji społecznych mieszkańcy, wyróżnić można dostępność żłobków i klubów dziecięcych, co jest znacznym utrudnieniem w powrocie do pracy dla kobiet z dziećmi. O ile stan infrastruktury szkolonej został oceniony pozytywnie to zauważano znaczące braki w dostępie do opieki nad dziećmi w wieku 0-3. Ponadto w trakcie konsultacji społecznych zwrócono uwagę na dostępność miejsc pracy na rynku lokalnym i z drugiej strony dostępność pracowników dla przedsiębiorstw. Jest to problem ogólnopolski, polegający na braku na rynku pracy wykwalifikowanych specjalistów i nadmiar osób posiadających kwalifikacje nie dostosowane o rynku pracy. Problem ten mogą rozwiązać liczne szkolenia i kursy, których ilość na rynku lokalnym jest niewielka.

W sferze społecznej w gminach obszaru nastąpił znaczny przyrost mieszkańców pochodzących z terenów dużych aglomeracji miejskich i jednoczesny odpływ młodych ludzi do dużych miast, co zrodziło obawy o brak asymilacji, przeniesienie problemów miejskich (narkomania) na spokojne tereny wiejskie.

W sferze społecznej zauważyć można „błędne koło” w zakresie bezrobotnych kobiet i dostępie do żłobków. Ponieważ istnieje ograniczony dostęp do opieki nad dziećmi w wieku 0-3, kobiety mają problem by po urodzeniu dziecka powrócić do pracy lub znaleźć pracę. A ponieważ nie mogą znaleźć pracy, mają utrudniony dostęp do odpłatnej opieki nad dzieckiem. Ponadto ograniczony dostęp do szkoleń i kursów zawodowych powoduje, iż osoby o niskich kwalifikacjach mają problem by je podnieść lub się przekwalifikować i znaleźć pracę. Problem ten dotyczy głównie kobiet.

III.6. GRUPY SZCZEGÓLNIE ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI LSR ORAZ PROBLEMY I OBSZARY INTERWENCJI ODNOSZĄCE SIĘ DO TYCH GRUP

Szczegółową analizę grupy z podziałem na problemy jej dotyczące i obszary interwencji prezentuje tabela poniżej:

Grupa szczególnie istotna z punktu widzenia realizacji LSR	Problemy grupy	Obszary interwencji - działania
Przedsiębiorcy	Brak dostępności do wykwalifikowanych pracowników na rynku lokalnym	2.1.6 Organizacja warsztatów i szkoleń otwartych dla mieszkańców z terenu objętego LSR
	Niezadawalająca promocja obszaru wpływająca na rozwój przedsiębiorczości i turystyki, z której można czerpać dochody	2.1.1 Opracowanie wydawnictw promujących obszar LGD; 2.1.2 Organizacja niecyklicznych imprez integracyjnych; 2.1.4 Zachowywanie i promowanie lokalnych tradycji, produktów, zwyczajów i obyczajów, tradycyjnych zawodów i rzemiosła poprzez imprezy, wystawy; 2.2.1 Poznajmy swojego sąsiada - współpraca między sąsiednimi LGD; 2.2.2 Zobaczymy co u innych - współpraca międzyregionalna; 2.2.3. Promocja obszaru LGD i integracja społeczności lokalnej.
Bezrobotne kobiety	Brak miejsc pracy na rynku lokalnym	3.1.2 Tworzenie miejsc pracy i rozwój istniejących działalności gospodarczych na terenie lokalnej grupy działania.

²⁶ Dane Komendy Wojewódzkiej Policji;

	Ograniczony dostęp do opieki nad dziećmi w wieku 0-3	2.1.3 Organizacja czasu dla dzieci i młodzieży; 1.1.5 Przygotowanie oraz rozwój miejsc spełniających funkcje przestrzeni publicznej; 1.1.6 Dostosowanie obiektów publicznych na cele społeczno-kulturowe.
Wszyscy mieszkańcy obszaru	Brak asymilacji nowych mieszkańców z obecnie mieszkającymi na obszarze LGD	2.1.2 Organizacja niecyklicznych imprez integracyjnych; 2.1.6 Organizacja warsztatów i szkoleń otwartych dla mieszkańców z terenu objętego LSR; 2.2.3. Promocja obszaru LGD i integracja społeczności lokalnej;
	Ograniczone możliwości spędzania wolnego czasu	1.1.1 Zagospodarowanie terenów wokół jezior; 1.1.2 Przygotowanie miejsc obserwacji przyrody; 1.1.3 Przygotowanie terenów do uprawiania sportu i rekreacji; 1.1.4 Przygotowanie oraz rozwój ścieżek edukacyjnych; 1.1.5 Przygotowanie oraz rozwój miejsc spełniających funkcje przestrzeni publicznej;
	Degradacja środowiska naturalnego poprzez brak zagospodarowania terenów cennych przyrodniczo oraz niską emisję.	1.1.1 Zagospodarowanie terenów wokół jezior; 2.1.5 Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców i przedsiębiorców z terenu LGD;
Dzieci i młodzież szkolna	Niewystarczająca ilość zajęć poza szkolnych oraz brak miejsc spędzania dla dzieci i młodzieży (zwłaszcza w wieku 0-3)	2.1.3 Organizacja czasu dla dzieci i młodzieży; 1.1.6 Dostosowanie obiektów publicznych na cele społeczno-kulturowe. 1.1.3 Przygotowanie terenów do uprawiania sportu i rekreacji.

GRUPA DEFAWORYZOWANA

Najbardziej zagrożoną grupą społeczną obszaru LGD są **bezrobotne kobiety** ze względu na trudności w znalezieniu pracy, dostęp do opieki nad dzieckiem, dostępność szkoleń, kursów i szkół dla dorosłych umożliwiających podniesienie kwalifikacji lub ich zmianę celem dostawania do rynku pracy. Jednak powyższego problemu nie można rozwiązać bez zapewnienia opieki nad dzieckiem w wieku 0-3.

W Gminie Buk na 166 osób zarejestrowanych jako bezrobotni – 108 osób stanowią kobiety. W Gminie Sęszew na 247 osób zarejestrowanych jako bezrobotni – 144 osób stanowią kobiety a w Gminie Dopiewo na 241 osób zarejestrowanych jako bezrobotne aż 149 stanowią kobiety. We wszystkich gminach procent bezrobotnych kobiet wynosi zdecydowanie ponad 60 % ogółu bezrobotnych.²⁷

W ramach planu komunikacji z grupą defaworyzowaną LGD „Źródło” przewiduje spotkania raz na kwartał celem omówienia problemów i możliwości pomocy. Ogłoszenia o spotkaniach będą podawane do publicznej wiadomości. W ramach aktywizacji grupy defaworyzowanej LGD przewiduje realizację szkoleń, spotkania aktywizujące.

ROZDZIAŁ IV ANALIZA SWOT

Na potrzeby analizy SWOT obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju, przygotowana została macierz SWOT. Poniższa analiza obejmuje wyłącznie informacje istotne dla sprawnego funkcjonowania LGD i efektywnego wypełnienia celów strategicznych zawartych w niniejszej Strategii. Analiza została opracowana na podstawie konsultacji społecznych z mieszkańcami obszaru objętego LSR oraz diagnozy obszaru.

ANALIZA SWOT OBSZARU OBJĘTEGO LOKALNĄ STRATEGIĄ ROZWOJU	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bliska lokalizacja w okolicach Poznania – centrum kulturalno-gospodarczego Wielkopolski. 2. Położenie przy głównych szlakach komunikacyjnych drogowych i kolejowych. 3. Dostępność terenów zielonych (jeziora, lasy, park narodowy). 4. Występowanie licznych zabytków. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Słabo rozwinięta baza usług turystycznych (hotele, restauracje i inne). 2. Wysoki poziom bezrobotnych kobiet w stosunku do ogółu bezrobotnych. 3. Słabo rozwinięta baza kulturalno-rozrywkowa typu muzea, kina, domy kultury itp. 4. Niewystarczająca liczba imprez kulturalnych i rozrywkowych promujących kulturę lokalną.

²⁷ Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu;

<ul style="list-style-type: none"> 5. Wzrastający poziom bezpieczeństwa ogólnego i komunikacyjnego. 6. Wzrost przedsiębiorczości i rejestrowanych przedsiębiorstw. 7. Systematyczny spadek bezrobocia. 8. Dostępność terenów inwestycyjnych w gminach obszaru LGD. 	<ul style="list-style-type: none"> 5. Słabo rozwinięty przemysł. 6. Słabo rozwinięta infrastruktura turystyczno-rekreacyjna (ścieżki rowerowe, tereny rekreacyjne, zagospodarowanie jezior itp.). 7. Niewystarczający poziom usług edukacyjno-opiekuńczych (żłobki, przedszkola, kluby malucha i zajęć dla dzieci). 8. Niezadawalająca infrastruktura dróg lokalnych i powiatowych (ilość dróg, oświetlenie, jakość nawierzchni i infrastruktury towarzyszącej).
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> 1. Dostępność gruntów pod zabudowę dla mieszkalnictwa i przemysłu. 2. Dostępność funduszy unijnych. 3. Promocja lokalnych produktów. 4. Atrakcyjność turystyczna obszaru ze względu na liczne jeziora, lasy, parki, zabytki. 5. Mocno rozwinięta tożsamość i pielęgnacja własnej kultury. 6. Dostępność do rozwiniętego układu komunikacyjnego (drogi powiatowe i regionalne, ekspresowe, kolej regionalna). 7. Napływ młodych mieszkańców do gmin w wieku produkcyjnym. 8. Napływ przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym, firm produkcyjnych i wzrost przedsiębiorczości obszaru. 9. Rozwój infrastruktury turystycznej (ścieżki rowerowe, poprawa jakości zabytków, zagospodarowanie terenów jezior pod rekreację). 10. Rozwój bazy turystycznej obszaru (hotele, restauracje, puby itp.). 11. Stworzenie aglomeracji 8 gmin szansą na szybszy rozwój. 12. Rozwój turystyki związanej ze wzrostem wydarzeń kulturalnych i rozbudową bazy turystyczno-rekreacyjnej. 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Pogarszający się stan środowiska (powietrza i wód w jeziorach) oraz dzikiej przyrody wynikający z inwestycji infrastrukturalnych. 2. Niewystarczająca ilość inwestycji w infrastrukturę turystyczno-rekreacyjną i kulturalną – zatrzymanie rozwoju turystyki. 3. Pogarszający się stan środowiska naturalnego: wody, powietrza, gleb wynikający z braku dalszych inwestycji: w infrastrukturę kanalizacyjno-ściekową, poprawę stanu wody w jeziorach, inwestycji w poprawę stanu powietrza. 4. Systematyczny odpływ mieszkańców wynikający z braku rozwoju bazy edukacyjno-opiekuńczej, infrastruktury drogowej i bazy kulturalnej. 5. Rozwój typowych problemów i zagrożeń miejskich (np. problem narkotykowy i przestępczości) wynikający z napływu nowych mieszkańców do gmin z terenów miejskich. 6. Zatrzymanie rozwoju przedsiębiorczości i napływu nowych przedsiębiorstw do gmin wynikający z niewystarczającej promocji regionu.

WNIOSKI Z PRZEPROWADZONEJ ANALIZY SWOT

Jak wynika z przeprowadzonej analizy SWOT, obszar LGD „Źródło” posiada korzystną lokalizację związaną z położeniem blisko rozwiniętego centrum kulturalno-gospodarczego, jakim jest miasto Poznań. Liczne szlaki komunikacyjne (drogi, kolej) przechodzą przez tereny obszaru, co zapewnia mieszkańcom bardzo dobre połączenie komunikacyjne nie tylko z samym Poznaniem, ale także wewnątrz samego obszaru i z gminami ościennymi. Ponadto bardzo dużym atutem obszaru jest dostępność zabytków (pałace, dworki) oraz dzikiej przyrody jak lasy, parki narodowe, liczne jeziora, co czyni ten obszar atrakcyjnym turystycznie.

Znacznym ograniczeniem rozwoju turystyki i wzrostu ruchu turystycznego na obszarze jest stan i rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej. W obszarze działania LGD znikoma jest ilość dostępnych hoteli, restauracji i innej bazy noclegowo-wypoczynkowej. Zniszczone i niezagospodarowane pałacyki, dworki nie przyciągają turystów. Czynnikiem hamującym rozwój ruchu turystycznego jest również niewystarczająca ilość ścieżek rowerowych i brak zagospodarowania terenów jezior pod rekreację. To wszystko powoduje, że potencjał turystyczny obszaru LGD jest w znacznym stopniu nie wykorzystywany i nie przynosi dochodów pochodzących z turystyki i rekreacji. Stan ten może poprawić ukierunkowanie rozwoju na infrastrukturę, zagospodarowanie terenów jezior, zachęcenie przedsiębiorstw do inwestycji w zaniedbane dworki, pałacyki zamieniając je na hotele, bazę noclegowo-rekreacyjną wraz z przeznaczeniem pod usługi dla biznesu (konferencje, spotkania biznesowe, szkolenia).

Obszar LGD „Źródło” zamieszkuje wielu młodych mieszkańców, którzy przeprowadzają się z dużego ośrodka miejskiego na tereny obszaru celem zamieszkania i wypoczynku. W związku z tym powstaje potrzeba dostosowania infrastruktury do wzrostu liczby młodych mieszkańców i rodzin z dziećmi. Niezadawalająca ilość przedszkoli, żłobków i klubów malucha jak też bazy kulturalnej jak kina, muzea, imprez, spotkań dla rodzin z dziećmi, zajęć dla samych dzieci jest czynnikiem negatywnie postrzeganym przez nowych mieszkańców.

Powstaje potrzeba stworzenia inwestycji w rozwój bazy edukacyjno-opiekuńczej, infrastrukturę drogową i kulturalną oraz wzrost liczby wydarzeń kulturalnych celem zaspokojenia potrzeb w edukację i rozrywkę.

Wzrost wydarzeń kulturalnych na terenie obszaru będzie też czynnikiem integracyjnym nowozamieszkałych mieszkańców z obecnie mieszkającymi, co spowoduje zniwelowanie nieufności i obaw wobec „nowych” a tym samym będzie czynnikiem niwelującym zagrożenie wzrostu przestępczości i narkomani.

Pomimo znacznego wzrostu liczby przedsiębiorstw na obszarze gmin wchodzących w skład LGD, liczba osób pobierających zasiłki utrzymuje się na stałym poziomie od lat a mieszkańcy w trakcie konsultacji społecznych wskazywali problem ubóstwa. Powstaje w związku z tym potrzeba dalszej promocji obszaru pod względem kulturalnym, a także gospodarczym zachęcającym do zakładania nowych przedsiębiorstw i przenoszenia na teren obszaru swoje przedsiębiorstwa, co spowoduje wzrost liczby nowych miejsc pracy a tym samym wzrost wynagrodzeń pracowników.

Istotnym aspektem, na który powinno się zwrócić uwagę, jest zachowanie zrównoważonego rozwoju obszaru polegającego na rozwoju infrastruktury turystycznej, gospodarczej przy jednoczesnym zachowaniu stanu środowiska i przyrody, zwłaszcza tej dzikiej, która jest niewątpliwie atrakcją i pozytywnym aspektem obszaru. Ważnym aspektem rozwoju będzie zadbanie o ekologię, zwłaszcza wzrost świadomości ekologicznej i środowiskowej mieszkańców obszaru. Powstaje potrzeba zadbania o promocje ekologicznych rozwiązań w rolnictwie, przemyśle i poprawę stanu środowiska naturalnego poprzez edukację i promocję.

ROZDZIAŁ V CELE I WSKAŹNIKI

Ostateczny kształt wizji, celów ogólnych i szczegółowych LSR i zakres działań wypracowany został na spotkaniach roboczych członków LGD „Źródło”, spotkaniach z przedstawicielami Gmin wchodzących w skład LGD oraz ekspertami zewnętrznymi. Wizja oraz cele LSR powstały w oparciu o analizy i dyskusje członków LGD, które dotyczyły silnych i słabych stron obszaru oraz szans i zagrożeń wnioskowanych w oparciu o przeprowadzoną kompleksową analizę statystyczną Gmin, analizę dokumentów strategicznych wdrażanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz indywidualne i wspólne analizy SWOT. **Wizja Lokalnej Strategii Rozwoju brzmi następująco: *Nowoczesne tereny rekreacyjne wokół jezior utworzone w wyniku wdrożenia zintegrowanej polityki aktywizacji obejmującej sektor gospodarczy, publiczny i społeczny.*** W wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych oraz analizy sytuacji społeczno-gospodarczej obszaru LGD wyłoniono cele strategii: cel główny, cele szczegółowe i działania określone poniżej w tabeli.

Tabela 4 Zestawienie celów i działań

CEL OGÓLNY: Poprawa atrakcyjności terenów oraz aktywizacja społeczności lokalnej na obszarze Lokalnej Grupy Działania "Źródło"			
Cel strategiczny nr 1 Wykorzystanie walorów geograficznych, środowiskowych i historycznych dla poprawy jakości życia i aktywizacji społeczności lokalnej	Cel strategiczny nr 2 Wzrost tożsamości lokalnej i promocja terenów Lokalnej Grupy Działania		Cel strategiczny nr 3 Rozwój gospodarczy obszaru
Cel szczegółowy nr 1.1 Poprawa atrakcyjności terenów oraz wzrost rekreacji na terenach LGD	Cel szczegółowy nr 2.1 Promocja obszaru i dziedzictwa lokalnego oraz wzrost aktywności społeczności lokalnej	Cel szczegółowy nr 2.2 Inwestycja w społeczeństwo	Cel szczegółowy nr 3.1 Rozwój aktywności gospodarczej społeczności lokalnej
1.1.1 Zagospodarowanie terenów wokół jezior	2.1.1 Opracowanie wydawnictw promujących obszar LGD	2.2.1 Poznajmy swojego sąsiada - współpraca między sąsiednimi LGD	3.1.1 Rozpoczęcie działalności gospodarczej
1.1.2 Przygotowanie miejsc obserwacji przyrody	2.1.2 Organizacja niecyklicznych imprez integracyjnych	2.2.2 Zobaczymy co u innych - współpraca międzyregionalna	
1.1.3 Przygotowanie terenów do uprawiania sportu i rekreacji		2.2.3. Promocja obszaru LGD i integracja społeczności lokalnej	
1.1.4 Przygotowanie oraz rozwój ścieżek edukacyjnych	2.1.3 Zachowywanie i promowanie lokalnych tradycji, produktów, zwyczajów i obyczajów, tradycyjnych zawodów i rzemiosła poprzez imprezy, wystawy.	2.2.4 Aby trudne stało się łatwym - promocja możliwości pozyskiwania środków z RLKS	3.1.2 Tworzenie miejsc pracy i rozwój istniejących działalności gospodarczych na terenie lokalnej grupy działania
1.1.5 Przygotowanie oraz rozwój miejsc spełniających funkcje przestrzeni publicznej		2.2.5 Podnoszenie kompetencji członków LGD oraz pracowników Biura	
1.1.6 Dostosowanie obiektów publicznych na cele społeczno-kulturowe			

V.1 PRZEDSIĘWZIĘCIA

Matryca logiczna powiązań diagnozy obszaru i ludności, analizy SWOT oraz celów i wskaźników

Zidentyfikowane problemy/wyzwania społeczno-ekonomiczne	Cel ogólny	Cele szczegółowe	Planowane przedsięwzięcia	Produkty	Rezultaty	Oddziaływanie	Czynniki zewnętrzne mające wpływ na realizację działań i osiągnięcie wskaźników	
Niski poziom ruchu turystycznego i infrastruktury turystycznej/Poprawa infrastruktury turystycznej i wzrost ruchu turystycznego	Poprawa atrakcyjności terenów oraz aktywizacja społeczności lokalnej na obszarze Lokalnej Grupy Działania "Źródło"	Cel szczegółowy nr 1.1 Poprawa atrakcyjności terenów oraz wzrost rekreacji na terenach LGD	Rekreacja przez duże „R”	Liczba kompleksowo zagospodarowanych terenów wokół Jezior	Liczba osób korzystających z nowopowstałych/ wyremontowanych obiektów rekreacyjnych	Poprawa jakości życia na terenach LGD	Możliwość uzyskania dofinansowania z funduszy UE	
				Liczba nowopowstałych/doposażonych obiektów sportowo-rekreacyjnych				
				Liczba nowopowstałych/ zrewitalizowanych boisk sportowych				
				Liczba nowopowstałych/ doposażonych placów zabaw				
				Liczba przygotowanych/dostosowanych /zmodernizowanych miejsc spełniających funkcje przestrzeni publicznej				
				Liczba nowopowstałych ścieżek edukacyjnych				Liczba osób korzystających z nowopowstałych ścieżek edukacyjnych
				Liczba przygotowanych miejsc obserwacji przyrody				Liczba osób korzystających z nowopowstałych miejsc obserwacji przyrody
				Liczba wyremontowanych obiektów na cele społeczno -kulturowe				Liczba osób korzystających z obiektów przystosowanych na cele społeczno-kulturalne
Niewystarczająca promocja obszaru i inwestycji w infrastrukturę i wydarzenia kulturalne/Promocja obszaru i poprawa infrastruktury kultury	Poprawa atrakcyjności terenów oraz aktywizacja społeczności lokalnej na obszarze Lokalnej Grupy Działania "Źródło"	Cel szczegółowy nr 2.1 Promocja obszaru i dziedzictwa lokalnego oraz wzrost aktywności społeczności lokalnej	Zapraszamy!	Liczba nowych wydawnictw promujących obszar LGD	Liczba osób, które otrzymały wydawnictwo promujące obszar LGD	Polepszenie sektora wychowawczo-edukacyjnego	Możliwość uzyskania dofinansowania z funduszy UE	
				Liczba zorganizowanych imprez promujących lokalne dziedzictwo	Liczba uczestników imprez integracyjnych i promocyjnych	Wzrost atrakcyjności gminy		
				Liczba imprez integracyjnych				
Niewystarczająca promocja i integracja społeczeństwa/Poprawa promocji	Poprawa atrakcyjności terenów oraz aktywizacja społeczności lokalnej na obszarze Lokalnej Grupy Działania "Źródło"	Cel szczegółowy nr 2.2: Inwestycja w społeczeństwo	Projekt współpracy	Liczba zrealizowanych regionalnych projektów współpracy	Liczba osób, które wzięły udział w regionalnym projekcie współpracy	Polepszenie sektora wychowawczo-edukacyjnego	Możliwość uzyskania dofinansowania z funduszy UE	
				Liczba LGD uczestniczących w regionalnych projektach współpracy		Wzrost atrakcyjności gminy		

obszaru i wzrost aktywizacji społecznej				Liczba zrealizowanych międzyregionalnych projektów współpracy	Liczba osób, które wzięły udział w międzyregionalnym projekcie współpracy		
				Liczba LGD uczestniczących w międzyregionalnych projektach współpracy			
				Liczba wydanych publikacji promujących obszar gmin biorących udział w projekcie	Liczba osób, które otrzymały publikację promującą obszar gmin biorących udział w projekcie		
				Liczba zorganizowanych imprez integrujących oraz promujących obszar gmin biorących udział w projekcie	Liczba uczestników wydarzeń promujących obszar gmin biorących udział w projekcie		
Dezintegracja społeczna/Wzrost aktywizacji społecznej	Poprawa atrakcyjności terenów oraz aktywizacja społeczności lokalnej na obszarze Lokalnej Grupy Działania "Źródło"	Cel szczegółowy nr 2.2: Inwestycja w społeczeństwo	Aktywizacja	Liczba zorganizowanych wydarzeń promocyjnych	Liczba uczestników wydarzeń promocyjnych	Polepszenie sektora wychowawczo-educacyjnego	Możliwość uzyskania dofinansowania z funduszy UE
				Liczba wydanych publikacji o działalności LGD i założeniach PROW	Liczba osób, którym przekazano publikacje o działalności LGD i założeniach PROW	Wzrost atrakcyjności gminy	
				Liczba spotkań informacyjno-konsultacyjnych LGD z mieszkańcami	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach konsultacyjno-informacyjnych		
				Liczba zorganizowanych szkoleń dla pracowników LGD	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach		
				Liczba zorganizowanych szkoleń dla organów LGD			
				Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	Liczba osób, które otrzymały wsparcie po uprzednim skorzystaniu z indywidualnego doradztwa w biurze LGD		
Słabo rozwinięty przemysł i współpraca pomiędzy przedsiębiorstwami/Rozwój przemysłu i współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami	Poprawa atrakcyjności terenów oraz aktywizacja społeczności lokalnej na obszarze Lokalnej Grupy Działania "Źródło"	Cel szczegółowy nr 3.1 Rozwój aktywności gospodarczej społeczności lokalnej	Przedsiębiorcy – sól tej Ziemi	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	Liczba nowopowstałych przedsiębiorstw	Wzrost ilości przedsiębiorstw na obszarze LGD	Możliwość uzyskania dofinansowania z funduszy UE
				Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	Liczba stworzonych miejsc pracy		
					Liczba przedsiębiorców, którzy zakupili środki trwałe dla firmy		

Poniżej zostały przedstawione karty przedsięwzięć własnych realizowanych przez LGD „Źródło”

Nazwa przedsięwzięcia	Rekreacja przez duże „R”
Nazwa i numer celu strategicznego	Cel strategiczny nr 1 Wykorzystanie walorów geograficznych, środowiskowych i historycznych dla poprawy jakości życia i aktywizacji społeczności lokalnej
Nazwa i numer celu szczegółowego	Cel szczegółowy nr 1.1 Poprawa atrakcyjności terenów oraz wzrost rekreacji na terenach LGD
Nazwy i numery działań	1.1.1 Zagospodarowanie terenów wokół jezior; 1.1.2 Przygotowanie miejsc obserwacji przyrody; 1.1.3 Przygotowanie terenów do uprawiania sportu i rekreacji; 1.1.4 Przygotowanie oraz rozwój ścieżek edukacyjnych; 1.1.5 Przygotowanie oraz rozwój miejsc spełniających funkcje przestrzeni publicznej 1.1.6 Dostosowanie obiektów publicznych na cele społeczno-kulturowe
Uzasadnienie konieczności realizacji w oparciu o konsultacje społeczne i powiązanie z analizą SWOT i diagnozą obszaru.	Rozwój ruchu turystycznego i przygotowanie terenów rekreacyjnych obszaru LGD pod aktywny wypoczynek jest podstawowym i decydującym elementem rozwoju sektora rekreacyjno-turystycznego na terenie funkcjonowania Stowarzyszenia. Fakt ten został bezspornie wykazany w przeprowadzonych badaniach ankietowych i konsultacjach z przedstawicielami sektorów wchodzących w skład LGD. Wymienione działania wzajemnie się uzupełniają i stanowią komplementarne zestawienie z całym celem strategicznym nr 1, celem operacyjnym nr 1. Wdrożenie projektów w ramach przedstawionych działań skutkować będzie zwiększeniem liczby osób uprawiających sport i spędzających czas wolny na świeżym powietrzu. Przewiduje się zwiększoną imigrację rekreacyjną z terenów położonych na obrzeżach Poznania.
Powiązanie ze specyfiką obszaru	Powiązanie przedsięwzięcia ze specyfiką obszaru dotyczy: <ul style="list-style-type: none"> • Aspektu geograficznego specyfiki obszaru; • Aspektu ekologicznego specyfiki obszaru; • Aspektu środowiskowego specyfiki obszaru; • Aspektu historycznego specyfiki obszaru; • Aspektu kulturowego specyfiki obszaru.
Potencjalni beneficjenci	<ul style="list-style-type: none"> • Osoby fizyczne; • Osoba prawna, z wyłączeniem województwa, jeżeli siedziba tej osoby lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR; • Jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli siedziba tej jednostki lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR.
Sektory gospodarcze potencjalnych beneficjentów	<ul style="list-style-type: none"> • Budownictwo; • Leśnictwo; • Edukacja; • Turystyka; • Rozrywka i rekreacja.
Komplementarność z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	<ul style="list-style-type: none"> • 8.2.14. M19 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER. Działanie LEADER realizuje cel szczegółowy 6B „wspieranie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich” poprzez wdrażanie lokalnych strategii rozwoju. Realizacja przedsięwzięcia związanego z rekreacją wpływa pozytywnie na rozwój lokalny na obszarach wiejskich jak też przyczynia się do rozwoju gospodarczego obszaru, przez co wpisuje się w cel działania LEADER. • 8.2.7. M07 - Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich. Działanie wspiera rozwój infrastruktury wiejskiej oraz odnowę wsi, przyczyniając się tym samym do poprawy warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej. Niniejszy projekt poprzez inwestycje w infrastrukturę za zadania związane z rozwojem turystyki i rekreacji przyczynia się do poprawy warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej.
Komplementarność z celami przekrojowymi PROW	Przedmiotowe przedsięwzięcie jest komplementarne z celami PROW, wpisuje się w cel przekrojowy środowisko i ochrona klimatu. Poprawa infrastruktury turystycznej oraz zagospodarowanie terenów jezior wpłynie na poprawę estetyki otoczenia oraz ochronę środowiska przed dalszą degradacją, zanieczyszczeniem. Wzrost liczby ścieżek rowerowych zachęci mieszkańców do wybrania ekologicznego środka transportu a poprawa zagospodarowania terenów jezior wyeliminuje zanieczyszczenie środowiska związane z plażowaniem i biwakowaniem na terenach zielonych.
Spójność z innymi dokumentami strategicznymi	<ul style="list-style-type: none"> • Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku; • Strategia Zrównoważonego Rozwoju Turystyki i Rekreacji Mikroregionu Wielkopolskiego Parku Narodowego; • Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego MiG Buk; • Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Sęszew; • Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dopiewo na lata 2007-2016.
Źródła finansowania	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Nazwa przedsięwzięcia	Zapraszamy!
Nazwa i numer celu strategicznego	Cel strategiczny nr 2 Wzrost tożsamości lokalnej i promocja terenów Lokalnej Grupy Działania
Nazwa i numer celu szczegółowego	Cel szczegółowy nr 2.1 Promocja obszaru i dziedzictwa lokalnego oraz wzrost aktywności społeczności lokalnej
Nazwy i numery działań	2.1.1 Opracowanie wydawnictw promujących obszar LGD 2.1.2 Organizacja niecyklicznych imprez integracyjnych 2.1.4 Zachowywanie i promowanie lokalnych tradycji, produktów, zwyczajów i obyczajów, tradycyjnych zawodów i rzemiosła poprzez imprezy, wystawy.
Uzasadnienie konieczności realizacji w oparciu o konsultacje społeczne i powiązanie z analizą SWOT i diagnozą obszaru.	Promocja obszaru LGD i terenów atrakcyjnych pod względem wypoczynkowym i rekreacyjnym jest podstawą osiągnięcia zwiększonego zainteresowania obszarami LGD mieszkańców Poznania i gmin ościennych. Wychodząc z założenia, że najłatwiej zachęcić ludzi do zwiedzania nowych miejsc jest organizowanie lokalnych imprez i festynów okolicznościowych, w ramach przedsięwzięcia przewiduje się realizację tego typu projektów. Implikacją takich spotkań będzie wzrost tożsamości lokalnej mieszkańców oraz wzrost oceny atrakcyjności wśród osób przyjezdnych. W dłuższej perspektywie skutkować to może większą imigracją mieszkańców Poznania, którzy osiedlać się będą na atrakcyjnych terenach trzech Gmin.
Powiązanie ze specyfiką obszaru	Powiązanie przedsięwzięcia ze specyfiką obszaru dotyczy: <ul style="list-style-type: none"> • Aspektu środowiskowego specyfiki obszaru; • Aspektu historycznego specyfiki obszaru; • Aspektu kulturowego specyfiki obszaru.
Potencjalni beneficjenci	<ul style="list-style-type: none"> • Osoby fizyczne; • Osoba prawna, z wyłączeniem województwa, jeżeli siedziba tej osoby lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR; • Jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli siedziba tej jednostki lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR.
Sektory gospodarcze potencjalnych beneficjentów	<ul style="list-style-type: none"> • Edukacja; • Turystyka; • Informacja i komunikacja; • Administracja i usługi.
Komplementarność z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	8.2.14. M19 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER. Działanie LEADER realizuje cel szczegółowy 6B „wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich” w ramach priorytetu 6 „wspieranie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich” poprzez wdrażanie lokalnych strategii rozwoju. Realizacja przedsięwzięcia związanego z promocją obszaru wpływa pozytywnie na rozwój lokalny na obszarach wiejskich jak też przyczynia się do rozwoju gospodarczego obszaru, przez co wpisuje się w cel działania LEADER. 8.2.7. M07 - Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich. Działanie wspiera rozwój infrastruktury wiejskiej oraz odnowę wsi, przyczyniając się tym samym do poprawy warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej. Niniejszy projekt poprzez inwestycje w promocję obszaru przyczynia się do poprawy warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej.
Komplementarność z celami przekrojowymi PROW	Przedmiotowe przedsięwzięcie jest komplementarne z celami PROW, wpisuje się w cel przekrojowy środowisko, ponieważ poprzez promocję obszaru i wzrost tożsamości lokalnej wpłynę pozytywnie na środowisko kulturowe, życie społeczne oraz wzrost zainteresowania środowiskiem i estetyka obszaru.
Spójność z innymi dokumentami strategicznymi	<ul style="list-style-type: none"> • Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku; • Strategia Zrównoważonego Rozwoju Turystyki i Rekreacji Mikroregionu Wielkopolskiego Parku Narodowego; • Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego MiG Buk; • Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Stęszew; • Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dopiewo na lata 2007-2016
Źródła finansowania	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Nazwa przedsięwzięcia	Projekt współpracy
Nazwa i numer celu strategicznego	Cel strategiczny nr 2 Wzrost tożsamości lokalnej i promocja terenów Lokalnej Grupy Działania
Nazwa i numer celu szczegółowego	Cel szczegółowy nr 2.2: Inwestycja w społeczeństwo

Nazwy i numery działań	2.2.1 Poznajmy swojego sąsiada - współpraca między sąsiednimi LGD; 2.2.2 Zobaczymy co u innych - współpraca międzyregionalna;
Uzasadnienie konieczności realizacji w oparciu o konsultacje społeczne i powiązanie z analizą SWOT i diagnozą obszaru.	Promocja i integracja z mieszkańcami innych obszarów wynika z faktu braku integracji i obaw wobec nowych mieszkańców i przyjezdnych, co zasugerowane zostało w procesie badań ankietowych w czasie konsultacji społecznych. Bliska lokalizacja Poznania i innych ośrodków miejskich powoduje również obawy przed przeniesieniem miejskich problemów na obszary wiejskie. Integracja z innymi obszarami LGD wpłynie na zniwelowanie poczucia zagrożenia i zwiększenie otwartości mieszkańców na nowych członków społeczności. Projekty realizowane przez LGD mają na celu integrację społeczności lokalnej, wymianę kulturową, promocję obszaru oraz możliwość stworzenia sieci powiązań pomiędzy podmiotami biorącymi udział w projekcie. Podczas organizowanych wydarzeń możliwa będzie wymiana doświadczeń oraz nawiązywanie współpracy. LGD planuje realizację dwóch projektów „miękkich” dla których głównym celem będzie integracja oraz promocja oraz jednego projektu o trwałym ekologicznym charakterze.
Powiązanie ze specyfiką obszaru	Powiązanie przedsięwzięcia ze specyfiką obszaru dotyczy: <ul style="list-style-type: none"> • Aspektu historycznego specyfiki obszaru; • Aspektu kulturowego specyfiki obszaru; • Aspektu społecznej specyfiki obszaru.
Potencjalni beneficjenci	<ul style="list-style-type: none"> • Osoby fizyczne; • Osoba prawna, z wyłączeniem województwa, jeżeli siedziba tej osoby lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR; • Jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli siedziba tej jednostki lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR.
Sektory gospodarcze potencjalnych beneficjentów	<ul style="list-style-type: none"> • Edukacja; • Działalność w sferze zawodowej, naukowej i technicznej; • Zdrowie publiczne i praca społeczna; • Rozrywka i rekreacja.
Komplementarność z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	<p>8.2.14. M19 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER. Działanie LEADER realizuje cel szczegółowy 6B „wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich” w ramach priorytetu 6 „wspieranie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich” poprzez wdrażanie lokalnych strategii rozwoju. Realizacja przedsięwzięcia związanego z nawiązaniem współpracy z innymi LGD spowoduje zwiększenie integracji mieszkańców i wpływa pozytywnie na rozwój lokalny na obszarach wiejskich jak też przyczynia się do włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa obszaru, przez co wpisuje się w cel działania LEADER.</p> <p>8.2.7. M07 - Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich Działanie wspiera rozwój infrastruktury wiejskiej oraz odnowę wsi, przyczyniając się tym samym do poprawy warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej. Niniejszy projekt poprzez nawiązanie współpracy przyczynia się do poprawy warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej, ponieważ zniweluje obawy przed innością i zwiększy otwartość wobec nowoprzyjezdnych mieszkańców.</p>
Komplementarność z celami przekrojowymi PROW	Przedmiotowe przedsięwzięcie jest komplementarne z celami PROW, wpisuje się w cel przekrojowy środowisko i ochrona klimatu i innowacyjność, ponieważ poprzez zastosowanie innowacyjnych rozwiązań oraz działań w zakresie poszerzenia świadomości ekologicznej w czasie realizacji przedsięwzięcia przyczyni się do ochrony klimatu i środowiska naturalnego.
Spójność z innymi dokumentami strategicznymi	Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku; Strategia Zrównoważonego Rozwoju Turystyki i Rekreacji Mikroregionu Wielkopolskiego Parku Narodowego; Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego MiG Buk; Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Sęstzew; Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dopiewo na lata 2007-2016
Źródła finansowania	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Nazwa przedsięwzięcia	Aktywizacja
Nazwa i numer celu strategicznego	Cel strategiczny nr 2 Wzrost tożsamości lokalnej i promocja terenów Lokalnej Grupy Działania
Nazwa i numer celu szczegółowego	Cel szczegółowy nr 2.2: Inwestycja w społeczeństwo
Nazwy i numery działań	2.2.3. Promocja obszaru LGD i integracja społeczności lokalnej; 2.2.4 Aby trudne stało się łatwym - promocja możliwości pozyskiwania środków z RLKS;
Uzasadnienie konieczności realizacji w oparciu o konsultacje społeczne i powiązanie z analizą SWOT i diagnozą obszaru.	Potrzeba aktywizacji społeczeństwa obszaru LGD wynika z niewystarczającej liczby imprez kulturalnych oraz zagrożenia w postaci odpływu mieszkańców do dużych aglomeracji miejskich jak też z rozwoju typowych problemów i zagrożeń miejskich (np. problem narkotykowy i przestępczości) wynikający z napływu nowych mieszkańców do gmin z terenów miejskich, zatrzymania rozwoju przedsiębiorczości i napływu nowych przedsiębiorstw do gmin wynikający z niewystarczającej promocji regionu. Ponadto na obszarze działania LGD występuje grupa defaworyzowana w postaci kobiet bezrobotnych, które zgłaszały liczne problemy z uzyskaniem

	wymaganych na rynku pracy kwalifikacji i utrudnionym dostępie do przedszkoli. Działania będą miały na celu promowanie możliwości pozyskiwania środków na działanie 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność poprzez organizację wydarzeń promocyjnych oraz szkoleń dla mieszkańców z terenu objętego LSR.
Powiązanie ze specyfiką obszaru	Powiązanie przedsięwzięcia ze specyfiką obszaru dotyczy: <ul style="list-style-type: none"> Aspektu społecznej specyfiki obszaru.
Potencjalni beneficjenci	<ul style="list-style-type: none"> Osoby fizyczne; Organizacje pozarządowe.
Sektory gospodarcze potencjalnych beneficjentów	<ul style="list-style-type: none"> Edukacja; Działalność w sferze zawodowej, naukowej i technicznej; Praca społeczna;
Komplementarność z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	<p>8.2.14. M19 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER. Działanie LEADER realizuje cel szczegółowy 6B „wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich” w ramach priorytetu 6 „wspieranie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich” poprzez wdrażanie lokalnych strategii rozwoju. Realizacja przedsięwzięcia związanego z aktywizacją jest szansą na zwiększenie integracji mieszkańców i wpływa pozytywnie na rozwój lokalny na obszarach wiejskich jak też przyczynia się do włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa obszaru, przez co wpisuje się w cel działania LEADER.</p> <p>8.2.7. M07 - Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich Działanie wspiera rozwój infrastruktury wiejskiej oraz odnowę wsi, przyczyniając się tym samym do poprawy warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej. Niniejszy projekt poprzez aktywizację mieszkańców przyczynia się do poprawy warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej, ponieważ zniweluje wpływa na zintegrowanie społeczności lokalnej i poprawę jakości życia.</p>
Komplementarność z celami przekrojowymi PROW	Przedmiotowe przedsięwzięcie jest komplementarne z celami PROW, wpisuje się w cel przekrojowy środowisko i ochrona klimatu i innowacyjność, ponieważ aktywizacja społeczeństwa będzie związana również z poszerzeniem świadomości ekologicznej mieszkańców jak też pogrzeszenia wiedzy w zakresie innowacyjnych rozwiązań. Zastosowanie elementów innowacyjnych jak środki komunikacji w procesie realizacji strategii i przedsięwzięć np. facebook spowodują dotarcie do coraz szerszej rzeszy odbiorców. Prowadzona w tym czasie kampania o ekologicznych rozwiązaniach wpłynie na poprawę ochrony klimatu i środowiska naturalnego.
Spójność z innymi dokumentami strategicznymi	Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku; Strategia Zrównoważonego Rozwoju Turystyki i Rekreacji Mikroregionu Wielkopolskiego Parku Narodowego; Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego MiG Buk; Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Stęszew; Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dopiewo na lata 2007-2016
Źródła finansowania	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Nazwa przedsięwzięcia	Przedsiębiorcy – sól tej Ziemi
Nazwa i numer celu strategicznego	Cel strategiczny 3 Rozwój gospodarczy obszaru
Nazwa i numer celu szczegółowego	Cel szczegółowy nr 3.1 Rozwój aktywności gospodarczej społeczności lokalnej
Nazwy i numery działań	3.1.1 Rozpoczęcie działalności gospodarczej; 3.1.2 Tworzenie miejsc pracy i rozwój istniejących działalności gospodarczych na terenie lokalnej grupy działania.
Uzasadnienie konieczności realizacji w oparciu o konsultacje społeczne i powiązanie z analizą SWOT i diagnozą obszaru.	Małe i średnie przedsiębiorstwa stanowią podstawę gospodarek krajów Unii Europejskiej. Sektor MSP wytwarza około 2/3 Produktu Krajowego Brutto w krajach zjednoczonej Europy (w Polsce ok.50%). Małe i średnie przedsiębiorstwa przyczyniają się do wzrostu gospodarczego i zachowania konkurencji. Około 50% wszystkich inwestycji pochodzi właśnie z MSP. Dobre pomysły przedsiębiorców nie mogą obyć się bez kapitału początkowego, a ten kredytowany jest głównie przez banki. W dobie pogarszającej się sytuacji na rynku kredytów bankowych wskazane jest wspieranie ciekawych i ambitnych projektów mających szansę powodzenia. Przedsięwzięcie pn. „Przedsiębiorcy – sól tej Ziemi” ma głównie za zadanie wspierać te inicjatywy, które będą przyczyniać się do rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia nowych firm na terenie obszaru.
Powiązanie ze specyfiką obszaru	Powiązanie przedsięwzięcia ze specyfiką obszaru dotyczy: <ul style="list-style-type: none"> Aspektu geograficznego specyfiki obszaru; Aspektu ekologicznego specyfiki obszaru; Aspektu środowiskowego specyfiki obszaru; Aspektu historycznego specyfiki obszaru;

	<ul style="list-style-type: none"> • Aspektu kulturowego specyfiki obszaru.
Potencjalni beneficjenci	<ul style="list-style-type: none"> • Osoby fizyczne; • Osoba prawna, z wyłączeniem województwa, jeżeli siedziba tej osoby lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR; • Jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli siedziba tej jednostki lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR.
Sektory gospodarcze potencjalnych beneficjentów	<ul style="list-style-type: none"> • Gospodarstwa domowe; • Działalność w sferze zawodowej, naukowej i technicznej; • Doradztwo finansowe i ubezpieczenia; • Administracja i usługi; • Hotelarstwo i gastronomia; • Budownictwo; • Handel, naprawa samochodów i motocykli; • Transport i składowanie; • Dostarczanie energii.
Komplementarność z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	8.2.14. M19 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER; Działanie LEADER realizuje cel szczegółowy 6B „wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich” w ramach priorytetu 6 „wspieranie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich” poprzez wdrażanie lokalnych strategii rozwoju. Realizacja przedsięwzięcia związanego z tworzeniem i rozwojem przedsiębiorstw i przedsiębiorczości na obszarze działania LGD, pozytywnie na rozwój lokalny na obszarach wiejskich jak też przyczynia się do rozwoju gospodarczego, ograniczenia ubóstwa obszaru, przez co wpisuje się w cel działania LEADER.
Komplementarność z celami przekrojowymi PROW	Przedmiotowe przedsięwzięcie jest komplementarne z celami PROW, wpisuje się w cel przekrojowy środowisko i ochrona klimatu i innowacyjność, ponieważ promocja przedsiębiorczości związana będzie jednocześnie z zastosowaniem ekologicznych rozwiązań w przemyśle i rolnictwie, co wpłynie na poprawę ochrony klimatu oraz poprawę jakości środowiska naturalnego. Ponadto wśród przedsiębiorców promowana będzie innowacyjność.
Spójność z innymi dokumentami strategicznymi	Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku; Strategia Zrównoważonego Rozwoju Turystyki i Rekreacji Mikroregionu Wielkopolskiego Parku Narodowego; Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego MiG Buk; Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Stęszew; Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dopiewo na lata 2007-2016
Źródła finansowania	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

NAWIĄZYWANIE PRZEDSIĘWZIĘĆ DO SPECYFIKI OBSZARU

Rekreacja przez duże „R” - Projekty dofinansowywane w ramach tego przedsięwzięcia umożliwią odbudowę zniszczonej lub nieistniejącej infrastruktury rekreacyjnej w pobliżu jezior stanowiących nierozzerwalny i trwały element Obszaru.

Zapraszamy! - Tereny bogate pod względem historii, kultury i czystego środowiska wymagają środków pozwalających je chronić i promować. Na terenie obszaru objętego LSR, znajduje się wiele kościołów, pałaców i dworów, które dzięki realizacji przedsięwzięcia będą mogły zostać zauważone i wypromowane wśród odwiedzających turystów.

Aktywizacja – Niewielka liczba ośrodków kulturalnych na terenie obszaru i skupienie w dużej mierze działalności kulturalno-społecznej w domach kultury wpływa na powstanie zagrożenia w postaci odpływu mieszkańców do dużych aglomeracji miejskich jak też z rozwoju typowych problemów i zagrożeń miejskich (np. problem narkotykowy i przestępczości) wynikający z napływu nowych mieszkańców do gmin z terenów miejskich, zatrzymania rozwoju przedsiębiorczości i napływu nowych przedsiębiorstw do gmin wynikający z niewystarczającej promocji regionu. Ponadto na obszarze działania LGD występuje grupa defaworyzowana w postaci kobiet bezrobotnych, które zgłaszały liczne problemy z uzyskaniem wymaganych na rynku pracy kwalifikacji i utrudnionym dostępem do przedszkoli. Projekt aktywizacyjnych wpłynie na zniwelowanie zagrożeń i poprawę jakości życia oraz ułatwi mieszkańcom pozyskiwanie środków z LGD.

Projekt współpracy – przedsięwzięcie kierowane będzie do całej społeczności lokalnej LGD i LGD partnerskiego, w wyniku którego nawiązana będzie współpraca i integracja mieszkańców z innego LGD

i regionu. Partnerstwo zostanie nawiązane z obszarem o podobnych walorach środowiskowych ale odmiennej kulturze, co przyniesie wymierne korzyści w postaci wymiany wspólnych doświadczeń, poznanie odmiennej kultury i produktów lokalnych. Ponadto w ramach przedsięwzięcia planowane jest wydanie publikacji turystycznych pozwalających na aktywny wypoczynek nie tylko na obszarze działania LGD „Źródło” alei w gminach ościennych zrzeszonych w innych LGD.

Przedsiębiorcy – sól tej Ziemi - Przedsięwzięcie jest skierowane głównie dla sektora mikro i przedsiębiorstw, chociaż Stowarzyszenie nie wyklucza możliwości ubiegania się o dofinansowanie innych podmiotów. Przedsiębiorcy, będą mieli szanse wdrożyć swoje pomysły związane z rekreacją, turystyką i aktywnym wypoczynkiem na terenach bezpośrednio związanych z jeziorami a także możliwość nawiązania współpracy i realizacji innowacyjnych inicjatyw.

NAWIĄZANIE PRZEDSIĘWZIĘĆ DO ANALIZY SWOT

Adekwatność przedsięwzięć z analizą SWOT obszaru Lokalnej Grupy Działania	
Przedsięwzięcie	Powiązanie z analizą SWOT
Rekreacja przez duże „R”	<p>Mocne strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dostępność terenów zielonych (jeziora, lasy, park narodowy). • Występowanie licznych zabytków. <p>Słabe strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Słabo rozwinięta baza usług turystycznych (hotele, restauracje i inne). • Słabo rozwinięta baza kulturalno-rozrywkowa typu muzea, kina, domy kultury itp. • Słabo rozwinięta infrastruktura turystyczno-rekreacyjna (ścieżki rowerowe, tereny rekreacyjne, zagospodarowanie jezior itp.). <p>Szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atrakcyjność turystyczna obszaru ze względu na liczne jeziora, lasy, parki, zabytki. • Rozwój infrastruktury turystycznej (ścieżki rowerowe, poprawa jakości zabytków, zagospodarowanie terenów jezior pod rekreację). • Rozwój bazy turystycznej obszaru (hotele, restauracje, puby itp.). • Rozwój turystyki związanej ze wzrostem wydarzeń kulturalnych i rozbudową bazy turystyczno-rekreacyjnej. • Dostępność funduszy unijnych. <p>Zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pogarszający się stan środowiska (powietrza i wód w jeziorach) oraz dzikiej przyrody wynikający z inwestycji infrastrukturalnych. • Niewystarczająca ilość inwestycji w infrastrukturę turystyczno-rekreacyjną i kulturalną – zatrzymanie rozwoju turystyki.
Zapraszamy!	<p>Mocne strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzrastający poziom bezpieczeństwa ogólnego i komunikacyjnego • Położenie przy głównych szlakach komunikacyjnych drogowych i kolejowych. • Bliska lokalizacja w okolicach Poznania – centrum kulturalno-gospodarczego Wielkopolski. <p>Słabe strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Słabo rozwinięta baza kulturalno-rozrywkowa typu muzea, kina, domy kultury itp. • Niewystarczająca liczba imprez kulturalnych i rozrywkowych promujących kulturę lokalną. • Niewystarczający poziom usług edukacyjno-opiekuńczych (żłobki, przedszkola, kluby malucha i zajęć dla dzieci). <p>Szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dostępność funduszy unijnych. • Mocno rozwinięta tożsamość i pielęgnacja własnej kultury. • Napływ młodych mieszkańców do gmin w wieku produkcyjnym. • Promocja lokalnych produktów. • Atrakcyjność turystyczna obszaru ze względu na liczne jeziora, lasy, parki, zabytki. • Rozwój infrastruktury turystycznej (ścieżki rowerowe, poprawa jakości zabytków, zagospodarowanie terenów jezior pod rekreację). <p>Zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pogarszający się stan środowiska naturalnego: wody, powietrza, gleb wynikający z braku dalszych inwestycji: w infrastrukturę kanalizacyjno-ściekową, poprawę stanu wody w jeziorach, inwestycji w poprawę stanu powietrza. • Systematyczny odpływ mieszkańców wynikający z braku rozwoju bazy edukacyjno-opiekuńczej, infrastruktury drogowej i bazy kulturalnej. • Rozwój typowych problemów i zagrożeń miejskich (np. problem narkotykowy i przestępczości) wynikający z napływu nowych mieszkańców do gmin z terenów miejskich.
Aktywizacja	<p>Mocne strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzrastający poziom bezpieczeństwa ogólnego i komunikacyjnego • Wzrost przedsiębiorczości i rejestrowanych przedsiębiorstw. • Systematyczny spadek bezrobocia. <p>Słabe strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wysoki poziom bezrobotnych kobiet w stosunku do ogółu bezrobotnych.

	<ul style="list-style-type: none"> Niewystarczająca liczba imprez kulturalnych i rozrywkowych promujących kulturę lokalną. Niewystarczający poziom usług edukacyjno-opiekuńczych (żłobki, przedszkola, kluby malucha i zajęć dla dzieci). <p>Szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> Dostępność funduszy unijnych. Mocno rozwinięta tożsamość i pielęgnacja własnej kultury. Napływ młodych mieszkańców do gmin w wieku produkcyjnym. Napływ przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym, firm produkcyjnych i wzrost przedsiębiorczości obszaru. <p>Zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> Systematyczny odpływ mieszkańców wynikający z braku rozwoju bazy edukacyjno-opiekuńczej, infrastruktury drogowej i bazy kulturalnej. Rozwój typowych problemów i zagrożeń miejskich (np. problem narkotykowy i przestępczości) wynikający z napływem nowych mieszkańców do gmin z terenów miejskich. Zatrzymanie rozwoju przedsiębiorczości i napływu nowych przedsiębiorstw do gmin wynikający z niewystarczającej promocji regionu.
Projekt współpracy	<p>Mocne strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> Położenie przy głównych szlakach komunikacyjnych drogowych i kolejowych. Dostępność terenów inwestycyjnych w gminach obszaru LGD. <p>Słabe strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> Niewystarczająca liczba imprez kulturalnych i rozrywkowych promujących kulturę lokalną. <p>Szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> Promocja lokalnych produktów. Napływ młodych mieszkańców do gmin w wieku produkcyjnym. Rozwój turystyki związanej ze wzrostem wydarzeń kulturalnych i rozbudową bazy turystyczno-rekreacyjnej. <p>Zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> Systematyczny odpływ mieszkańców wynikający z braku rozwoju bazy edukacyjno-opiekuńczej, infrastruktury drogowej, bazy kulturalnej i wydarzeń kulturalnych. Rozwój typowych problemów i zagrożeń miejskich (np. problem narkotykowy i przestępczości) wynikający z napływem nowych mieszkańców do gmin z terenów miejskich.
Przedsiębiorcy – sól tej Ziemi	<p>Mocne strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bliska lokalizacja w okolicach Poznania – centrum kulturalno-gospodarczego Wielkopolski. Wzrastający poziom bezpieczeństwa ogólnego i komunikacyjnego. Systematyczny spadek bezrobocia. Położenie przy głównych szlakach komunikacyjnych drogowych i kolejowych. Wzrost przedsiębiorczości i rejestrowanych przedsiębiorstw. Dostępność terenów inwestycyjnych w gminach obszaru LGD. <p>Słabe strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> Wysoki poziom bezrobotnych kobiet w stosunku do ogółu bezrobotnych. Słabo rozwinięty przemysł. Niezadawalający infrastruktura dróg lokalnych i powiatowych (ilość dróg, oświetlenie, jakość nawierzchni i infrastruktury towarzyszącej). <p>Szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> Dostępność funduszy unijnych. Napływ młodych mieszkańców do gmin w wieku produkcyjnym. Dostępność gruntów pod zabudowę dla mieszkalnictwa i przemysłu. Promocja lokalnych produktów. Dostępność do rozwiniętego układu komunikacyjnego (drogi powiatowe i regionalne, ekspresowe, kolej regionalna). Napływ przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym, firm produkcyjnych i wzrost przedsiębiorczości obszaru. Stworzenie aglomeracji 8 gmin szansą na szybszy rozwój. <p>Zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> Pogarszający się stan środowiska naturalnego: wody, powietrza, gleb wynikający z braku dalszych inwestycji: w infrastrukturę kanalizacyjno-ściekową, poprawę stanu wody w jeziorach, inwestycji w poprawę stanu powietrza. Systematyczny odpływ mieszkańców wynikający z braku rozwoju bazy edukacyjno-opiekuńczej, infrastruktury drogowej i bazy kulturalnej. Zatrzymanie rozwoju przedsiębiorczości i napływu nowych przedsiębiorstw do gmin wynikający z niewystarczającej promocji regionu.

V.2. SPECYFIKACJA WSKAŹNIKÓW PRZYPISANYCH DO PRZEDSIĘWZIĘĆ, CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH I OGÓLNYCH

Wskaźniki realizacji przedsięwzięć, celów zostały przedstawione w załączniku nr 7 do strategii.

Wszystkie wskaźniki zawarte w Lokalnej strategii rozwoju były budowane zgodnie z logiką interwencji, w związku z tym w sposób bezpośredni korespondują z celami. Wskaźniki produktu zostały zbudowane w taki sposób, aby bezpośrednio mierzyć postępy w realizacji poszczególnych przedsięwzięć, wskaźniki

rezultatów mierzą natomiast wykonanie celów szczegółowych. Wskaźniki oddziaływania odnoszą się do celu ogólnego LSR oraz mają za zadanie ukazywać zmiany danych w ujęciu makroekonomicznym i makrospołecznym. Stan początkowy wskaźników produktu i rezultatu wynosi "0", natomiast stan początkowy wskaźników oddziaływania jest wyrażony głównie w punktach procentowych a jego wartość zaczerpnięta jest z wyników ankiety ewaluacyjnej przeprowadzonej w okresie od 10 kwietnia do 19 czerwca 2015 roku. Dane do pomiaru poszczególnych wskaźników przedstawione są w załączniku nr 7. Wskaźniki produktu i rezultatu będą mierzone na bieżąco za pomocą dokumentacji Biura LGD oraz informacji pozyskanych od Beneficjentów, natomiast raport cząstkowy z ich realizacji będzie przedstawiony w roku 2019. Wskaźniki oddziaływania będą mierzone za pomocą ankiety przeprowadzonej na próbie z populacji. Pierwsze badanie ankietowe odbędzie się w roku 2019, kolejne wraz z zakończeniem perspektywy 2014-2020.

ROZDZIAŁ VI SPOSÓB WYBORU I OCENY OPERACJI ORAZ SPOSÓB USTANAWIANIA KRYTERIÓW WYBORU

W ramach LSR mogą być realizowane następujące typy operacji:

- 1) operacje realizowane indywidualnie w ramach wniosków składanych przez beneficjentów innych niż LGD i wybieranych przez organ decyzyjny, a następnie przedkładanych do weryfikacji do SW,
- 2) operacje „własne” LGD (OW), - operacje, w których beneficjentem i realizatorem operacji jest LGD.

Innowacyjność w kryteriach wyboru operacji została przedstawiona poprzez wielowymiarowe konsultacje w zakresie opracowania procedur wyboru projektów. Opracowane procedury wyboru, przed jego wdrożeniem, zostały skonsultowane z mieszkańcami i przedsiębiorcami w drodze spotkań fokusowych.

VI.1. ZASADY WYBORU OPERACJI PRZEZ LOKALNĄ GRUPĘ DZIAŁANIA

Procedura naboru wniosków o pomoc na realizację projektów będzie prowadzona przez biuro Lokalnej Grupy Działania mające siedzibę w Buku zgodnie z kryteriami przyjętymi na drodze Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz.U. 2015 poz. 1570). Procedury wyboru projektów będą udostępniane do publicznej wiadomości w drodze zamieszczenia szczegółowego opisu na stronie internetowej LGD „Źródło” oraz stronach internetowych gmin wchodzących w skład LGD. Ogłoszenie będzie udostępniane na 14 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia naboru wniosków.

Tabela 5 Podmioty biorące udział w postępowaniu konkursowym

Podmioty biorące udział w procesie konkursowym			
Wyszczególnienie	Podmioty biorące udział w etapie	Przydzielone zadania	Zakres odpowiedzialności
Rozpoczęcie procedury konkursowej	Biuro LGD	Wniosek do Samorządu Województwa o ustalenie wysokości dostępnych środków finansowych w przeliczeniu na euro	Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020, Wytycznymi Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Zasadami wymiany informacji pomiędzy lokalną grupą działania a Samorządem Województwa
Ogłoszenie o konkursie	Zarząd Stowarzyszenia	Przygotowanie stosownych uchwał dot. ogłoszenia o konkursie	Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020.
	Instytucja Wdrażająca	Podjęcie decyzji w sprawie ogłoszenia konkursu	Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020.

	Biuro LGD	Przekazanie informacji do publicznej wiadomości	Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020. Zadania powinny zostać wykonane zgodnie w przewidzianym terminie.
Rozpoczęcie naboru	Biuro LGD	Przyjmowanie wniosków	Zadania muszą być wykonane w terminie przewidzianym w ogłoszeniu konkursu
		Weryfikacja wstępna przy składaniu dokumentacji	Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020.
		Przygotowanie pism o zarejestrowaniu wniosku.	Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020. Zadania powinny zostać wykonane zgodnie w przewidzianym terminie.
Zakończenie naboru	Biuro LGD	Przygotowanie informacji o zakończonym konkursie	Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020. Zadania powinny zostać wykonane zgodnie w przewidzianym terminie.
		Przygotowanie informacji dotyczącej listy złożonych wniosków	Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020. Zadania powinny zostać wykonane zgodnie w przewidzianym terminie.
		Przygotowanie kopii dokumentacji	Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020. Zadania powinny zostać wykonane zgodnie w przewidzianym terminie.
		Przygotowanie deklaracji bezstronności i poufności oraz kart oceny	Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020. Zadania powinny zostać wykonane zgodnie w przewidzianym terminie.
		Przygotowanie informacji dla organu decyzyjnego w ramach oceny formalnej złożonych wniosków	Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020. Zadania powinny zostać wykonane zgodnie w przewidzianym terminie.
Posiedzenie Rady	Rada Stowarzyszenia	Sprawdzenie parytetu członków organu decyzyjnego.-	Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020.
		Podpisanie deklaracji bezstronności i poufności	Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020.
		Podjęcie Uchwał o wyłączeniu członków, którzy nie podpisali deklaracji.	Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020.
	Komisja Nadzorująca	Wprowadzenie informacji o wyłączeniu do Rejestru interesów członków Rady	Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020.
		Ocena zgodności projektu z celami Lokalnej Strategii Rozwoju	Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020. Zadania powinny zostać wykonane zgodnie w przewidzianym terminie.
		Ocena projektu pod względem lokalnych kryteriów wyboru	Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020.
		Wezwanie do wyjaśnień lub uzupełnienia dokumentów	Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020. Zadania powinny zostać wykonane zgodnie w przewidzianym terminie.
	Podjęcie Uchwały indywidualnej w sprawie oceny wniosku	Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020.	

		<p>Sporządzenie w formie uchwały list:</p> <ol style="list-style-type: none"> Projektów, które zostały wybrane, ustalając ich kolejność wg liczby uzyskanych punktów w ramach oceny spełnienia kryteriów wyboru projektów. Pomoc na projekty przysługuje wg kolejności na liście. Projektów, które nie zostały wybrane. 	<p>Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020. Zadania powinny zostać wykonane zgodnie w przewidzianym terminie.</p>
	Biuro LGD	<p>Pisemne poinformowanie wnioskodawców o:</p> <ol style="list-style-type: none"> wybraniu projektu lub jego niewybraniu, wskazując przyczyny niewybrania, zgodności projektu z LSR albo jego niezgodności z LSR – wskazując przyczyny niezgodności, liczbie uzyskanych punktów w ramach tej oceny i miejscu na liście ocenionych projektów, fakcie, że limit naboru ustalony jest w walucie EUR, który zostanie przeliczony przez ZW po kursie bieżącym (kurs wymiany euro do złotego, publikowany przez Europejski Bank Centralny z przedostatniego dnia pracy Komisji Europejskiej w miesiącu poprzedzającym miesiąc dokonania obliczeń). możliwości złożenia protestu w sprawie oceny wniosku do zarządu województwa za pośrednictwem LGD. 	<p>Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020. Zadania powinny zostać wykonane zgodnie w przewidzianym terminie.</p>
Tryb odwoławczy	Biuro LGD	<p>Przyjęcie protestu od wyników oceny do zarządu województwa za pośrednictwem LGD</p>	<p>Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020.</p>
		<p>Poinformowanie Zarządu Województwa o wpłynięciu protestu</p>	<p>Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020. Zadania powinny zostać wykonane zgodnie w przewidzianym terminie.</p>
		<p>Zaopiniowanie protestu pod względem formalnym</p>	<p>Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020. Zadania powinny zostać wykonane zgodnie w przewidzianym terminie.</p>
		<p>Przekazanie protestu Radzie</p>	<p>Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020. Zadania powinny zostać wykonane zgodnie w przewidzianym terminie.</p>
	Rada	<p>Rozpatrzenie protestu.</p>	<p>Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020. Zadania powinny zostać wykonane zgodnie w przewidzianym terminie.</p>
	Biuro LGD	<p>Pisemne poinformowanie wnioskodawcy o stanowisku Rady w sprawie wniesionego protestu.</p>	<p>Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020. Zadania powinny zostać wykonane zgodnie w przewidzianym terminie.</p>
	Zarząd	<p>Przekazanie protestu wraz z informacją o dokonanej ocenie do zarządu województwa.</p>	<p>Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020. Zadania powinny zostać wykonane zgodnie w przewidzianym terminie.</p>

			PROW 2014-2020. Zadania powinny zostać wykonane zgodnie w przewidzianym terminie.
	Biuro LGD	Przekazanie list wniosków wybranych i niewybranych do publicznej wiadomości.	Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020. Zadania powinny zostać wykonane zgodnie w przewidzianym terminie.
	Zarząd Stowarzyszenia	Przekazanie list operacji wybranych i niewybranych, uchwał Rady oraz wniosków do Instytucji Wdrażającej	Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020. Zadania powinny zostać wykonane zgodnie w przewidzianym terminie.
	Instytucja Wdrażająca	Podjęcie decyzji w sprawie zawarcia umów z beneficjentami na podstawie wyników konkursów	Zadanie powinno zostać wykonane zgodnie z przepisami Stowarzyszenia i uregulowaniami prawnymi podejścia „Leader” i PROW 2014-2020.

Źródło: Opracowanie własne

W celu ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy na operacje realizowane przez podmioty inne niż LGD, LGD występuje do ZW z zapytaniem o wysokość dostępnych środków. Na podstawie tych informacji LGD ustala limit dla naboru w walucie EURO.

Informacje o terminie rozpoczęcia naboru wniosków zamieszczane będą na oficjalnej stronie internetowej Stowarzyszenia „Źródło” co najmniej na 14 dni przed rozpoczęciem naboru. Długość trwania naboru wynosić będzie nie mniej niż 14 dni i nie dłużej niż 30 dni.

Przyjmowanie wniosków.

Wnioski będą mogły być składane bezpośrednio w biurze Lokalnej Grupy Działania²⁸ lub, jeśli zachodzą przesłanki uniemożliwiające przyjmowanie wniosków w sposób bezpośredni przez pracowników biura, wniosek może zostać złożony w formie dokumentu elektronicznego na elektroniczną skrynkę podawczą ZW. Każdy beneficjent, który złożył wniosek o przyznanie pomocy otrzyma potwierdzenie zarejestrowania wniosku w biurze LGD. Złożenie wniosku potwierdzone jest na pierwszej stronie kopii tego wniosku, chyba, że wniosek jest składany w formie dokumentu elektronicznego na elektroniczną skrynkę podawczą ZW. Biuro nadaje każdemu wnioskowi o przyznanie pomocy indywidualne oznaczenie (znak sprawy) zgodnie z prowadzonym rejestrem.

Po zakończeniu naboru biuro LGD zamieszcza na stronie podstawowe informacje na temat zakończenia naboru w danym konkursie (łącna liczba złożonych projektów, łączna kwota całkowita projektów, łączna kwota wnioskowana, pula środków przeznaczona na dofinansowanie konkursu).

Wstępna ocena wniosków.

Członkowie Rady, mogą zapoznać się z wnioskami o dofinansowanie operacji w Biurze LGD w godzinach urzędowania, podczas posiedzenia Rady pracownicy Biura referują treść wniosku oraz przedstawiają przygotowaną ocenę formalną wniosku w zakresie zgodności z LSR i wymogami Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, w zakresie:

- złożenia wniosku o przyznanie pomocy w miejscu i terminie wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosków o przyznanie pomocy,
- zgodności operacji z zakresem tematycznym, który został wskazany w ogłoszeniu o naborze wniosków o przyznanie pomocy,
- realizacji przez operację celów głównych i szczegółowych LSR, przez osiągnięcie zaplanowanych w LSR wskaźników,

²⁸ Rezygnacja z możliwości przesyłania wniosków pocztą wynika z planowanego sprawdzania każdego z wniosków już na etapie jego rejestracji w Biurze LGD. Taka sytuacja ma zmniejszyć liczbę poprawek formalnych zgłaszanych w późniejszym etapie przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego i Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

- zgodności operacji z Programem, w ramach którego jest planowana realizacja tej operacji, zgodności z formą wsparcia wskazaną w ogłoszeniu o naborze wniosków o przyznanie pomocy (refundacja albo ryczałt – premia), zgodności z warunkami wyboru operacji obowiązującymi w ramach naboru i wskazanymi w ogłoszeniu o naborze wniosków.

Operacje, które nie spełnią warunków wstępnej oceny wniosków o przyznanie pomocy nie będą podlegały dalszej ocenie. Rada podejmuje stosowną uchwałę w tej sprawie wraz z wskazaniem uzasadnienia. Fakt ten zostaje odnotowany w protokole.

Przed posiedzeniem Rady biuro LGD może wezwać wnioskodawcę do złożenia wyjaśnień lub dokumentów w sytuacji, gdy:

- dany dokument nie został załączony do wniosku pomimo zaznaczenia w formularzu wniosku, iż wnioskodawca go załącza oraz;
- dany dokument nie został załączony (niezależnie od deklaracji wnioskodawcy wyrażonej we wniosku), a z formularza wniosku wynika, że jest to dokument obowiązkowy;
- informacje zawarte we wniosku o przyznanie pomocy oraz załącznikach są rozbieżne,
- informacje zawarte we wniosku oraz załączona dokumentacja nie pozwalają na dokonanie oceny prawidłowości ustalonej kwoty wsparcia.

Pismo o złożeniu wyjaśnień lub dokumentów wysyła Biuro LGD mailem z potwierdzeniem odbioru lub listem poleconym ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru wzywając wnioskodawcę do uzupełnień w terminie 7 dni od dnia doręczenia pisma. W przypadku dwukrotnego nie podjęcia pisma przez wnioskodawcę lub braku odpowiedzi na wezwanie, LGD dokonuje oceny wniosku zgodnie z posiadaną dokumentacją.

Ustalenie kwoty wsparcia

Ponadto dla operacji, dla których pomoc udzielana jest w formie refundacji Biuro LGD przeprowadza ocenę wysokości kwoty wsparcia. Ocena wysokości kwoty wsparcia odbywa się poprzez sprawdzenie, czy we wniosku:

- 1) prawidłowo zastosowano wskazaną w LSR intensywność pomocy określoną dla danego działania oraz dla danej grupy beneficjentów,
- 2) prawidłowo zastosowano wskazaną w LSR oraz w ogłoszeniu o naborze wniosków maksymalną kwotę pomocy dla danego typu operacji,
- 3) koszt kwalifikowane są zgodne z katalogiem kosztów wskazanym w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego programem rozwoju obszarów wiejskich.,
- 4) kwota, o którą występuje wnioskodawca mieści się limicie środków dostępnych w ramach programu na jednego Beneficjenta.

W przypadku operacji, dla których pomoc jest przyznawana w postaci premii, ustalenie kwoty wsparcia odbywa się poprzez sprawdzenie czy wnioskodawca wskazał odpowiednio kwotę wsparcia określoną w LSR.

Ocena wysokości kwoty wsparcia jest przedstawiana Radzie podczas posiedzenia. W sytuacji gdy kwota przedstawiona we wniosku, na skutek przeprowadzonej oceny ulegnie zmniejszeniu Rada podejmuje decyzję o ustaleniu nowej kwoty wsparcia wraz z podaniem uzasadnienia. Fakt ten zostaje odnotowany w protokole.

W przypadku, operacji, dla których pomoc jest udzielana w formie refundacji kosztów kwalifikowalnych, gdy wnioskowana kwota pomocy powoduje, że operacja nie mieści się w limicie środków wskazanym w ogłoszeniu, Rada może obniżyć kwotę wsparcia do poziomu powodującego, że dana operacja zmieści się w limicie środków. Dokonanie zmniejszenia kwoty możliwe jest wyłącznie dla pierwszego wniosku poza limitem środków, gdy obniżenie, powodujące, że wniosek będzie mieścił się w limicie środków wskazanym dla naboru jest nie wyższe niż 15% wnioskowanej kwoty. Zmniejszenie takie, jest możliwe po uzyskaniu zgody

wnioskodawcy na dokonanie zmniejszenia kwoty oraz, gdy poparto je analizą możliwości realizacji operacji bez udziału środków publicznych. Pisemne oświadczenia wnioskodawców o wyrażeniu, lub nie, zgody na obniżenie kwoty wsparcia może zbierać biuro LGD wraz z wnioskami. Jeśli wnioskodawca nie załączył oświadczenia Biuro powiadamia wnioskodawcę listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru o możliwości zmniejszenia kwoty wsparcia i prosi o przygotowanie stosownego oświadczenia. Po uzyskaniu informacji Rada dokonuje ustalenia listy wniosków wybranych do finansowania oraz podejmuje uchwałę w sprawie ustalenia nowej kwoty wsparcia.

Posiedzenia Rady.

Posiedzenie Rady odbywa się na wniosek Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego Rady. Posiedzenia Rady mogą odbywać się w formie posiedzenia stacjonarnego lub, jeśli nie ma możliwości zwołania posiedzenia Rady w formie posiedzenia zdalnego (z wykorzystaniem narzędzi elektronicznych). W przypadku dużej liczby złożonych wniosków, możliwe jest zwoływanie posiedzeń Rady w kolejnych terminach.

Stacjonarne posiedzenie Rady.

Po rozpoczęciu obrad Przewodniczący na podstawie podpisanej listy obecności stwierdza quorum oraz dokonuje sprawdzenia sektorowości obecnych członków. Obrady mogą zostać przeprowadzone gdy żadna z grup interesu nie stanowi więcej niż 49% obecnych członków organu decyzyjnego. Biuro LGD przygotowuje członkom Rady listę zarejestrowanych wniosków o dofinansowanie (nazwa projektu, nr projektu, nazwa wnioskodawcy) wraz z limitem środków przewidzianych na realizację konkursu. Członkowie Rady po zapoznaniu się ze wstępnymi informacjami dotyczącymi zgłoszonych w konkursie projektów podpisują tzw. deklaracje bezstronności i poufności przygotowane wcześniej przez Biuro LGD. W przypadku niepodpisania deklaracji przez członka Rady, członek Rady nie bierze udziału w dalszej ocenie projektu. W sprawie wyłączenia członka Rady podejmowana jest Uchwała, a fakt wyłączenia odnotowany jest w rejestrze interesów ze wskazaniem przyczyny wyłączenia. W sytuacji gdy nie zachodzi żadna zależność między którymkolwiek członkiem Rady i wnioskodawcą, w Rejestrze Interesów odnotowuje się brak jakichkolwiek zależności.

Na posiedzeniu członkowie Rady dokonują oceny w sprawie zgodności operacji z celami LSR i według lokalnych kryteriów wyboru w trybie określonym w Regulaminie Rady. Głosowania Rady odbywają się poprzez wypełnienie i oddanie Przewodniczącemu kart oceny operacji.

Rada uznaje projekt jako zgodny z celami Lokalnej Strategii Rozwoju, jeżeli projekt wpływa na osiągnięcie przynajmniej jednego z celów operacyjnych wymienionych w Lokalnej Strategii Rozwoju. Decyzja Rady dotycząca zgodności operacji z celami Lokalnej Strategii Rozwoju musi być jednomyślna. Zgodnie z regulaminem Rady, ocena poszczególnych wniosków przez Członków Rady odbywa się przy pomocy kart oceny projektów stanowiących załączniki do regulaminu Rady. Głos w sprawie uznania projektu za zgodny z LSR oddaje się przez postawienie na karcie znaku „X” przy wybranej odpowiedzi „ TAK” lub „NIE”. Na zadane pytanie można udzielić tylko jednej odpowiedzi negatywnej lub pozytywnej. W przypadku jednomyślnego uznania, że projekt jest zgodny z celami LSR, Rada przystępuje do oceny projektu według lokalnych kryteriów wyboru zgodnie z instrukcją zawartą w Karcie B. Po dokonaniu oceny projektu według lokalnych kryteriów wyboru, przyznane punkty będą sumowane i dzielone przez liczbę radnych biorących udział w ocenie danego projektu.

Głosowanie nad uchwałami odbywa się poprzez podniesienie ręki.

Zdalne posiedzenie Rady.

Zdalne posiedzenie rady odbywa się dwuetapowo.

1. Podpisanie deklaracji bezstronności i poufności.
2. Głosowanie nad uchwałami

Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący ustala z pracownikami biura LGD termin pierwszego zdalnego posiedzenia Rady. Przed posiedzeniem biuro LGD dostarcza wszystkim członkom Rady dokumentację konkursową (Deklaracje poufności i bezstronności oraz karty oceny). Dokumentacja może zostać dostarczona za pośrednictwem Poczty Polskiej, firmy kurierskiej lub osobiście przez pracowników Biura.

15 minut przed zaplanowanym posiedzeniem pracownicy biura przekazują wszystkim członkom Rady, za pośrednictwem poczty elektronicznej link do spotkania.

Po rozpoczęciu obrad Przewodniczący sprawdza liczbę obecnych na zdalnym posiedzeniu osób i stwierdza quorum oraz dokonuje sprawdzenia sektorowości obecnych członków. Obrady mogą zostać przeprowadzone gdy żadna z grup interesu nie stanowi więcej niż 49% obecnych członków organu decyzyjnego. Biuro LGD przygotowuje członkom Rady listę zarejestrowanych wniosków o dofinansowanie (nazwa projektu, nr projektu, nazwa wnioskodawcy) wraz z limitem środków przewidzianych na realizację konkursu. Członkowie Rady po zapoznaniu się ze wstępnymi informacjami dotyczącymi zgłoszonych w konkursie projektów podpisują tzw. deklaracje bezstronności i poufności przygotowane wcześniej przez Biuro LGD. W przypadku niepodpisania deklaracji przez członka Rady, członek Rady nie bierze udziału w dalszej ocenie projektu. W sprawie wyłączenia członka Rady podejmowana jest Uchwała, a fakt wyłączenia odnotowany jest w rejestrze interesów ze wskazaniem przyczyny wyłączenia. W sytuacji gdy nie zachodzi żadna zależność między którymkolwiek członkiem Rady i wnioskodawcą, w Rejestrze Interesów odnotowuje się brak jakichkolwiek zależności. Przewodniczący obrad przyjmuje od członków Rady ustne informacje o wyłączeniu z głosowania nad poszczególnymi wnioskami. Na posiedzeniu członkowie Rady dokonują oceny w sprawie zgodności operacji z celami LSR i według lokalnych kryteriów wyboru w trybie określonym w Regulaminie Rady. Głosowania Rady odbywają się poprzez wypełnienie kart oceny operacji.

Rada uznaje projekt jako zgodny z celami Lokalnej Strategii Rozwoju, jeżeli projekt wpływa na osiągnięcie przynajmniej jednego z celów operacyjnych wymienionych w Lokalnej Strategii Rozwoju. Decyzja Rady dotycząca zgodności operacji z celami Lokalnej Strategii Rozwoju musi być jednomyślna. Zgodnie z regulaminem Rady, ocena poszczególnych wniosków przez Członków Rady odbywa się przy pomocy kart oceny projektów stanowiących załączniki do regulaminu Rady. Głos w sprawie uznania projektu za zgodny z LSR oddaje się przez postawienie na karcie znaku „X” przy wybranej odpowiedzi „ TAK” lub „NIE”. Na zadane pytanie można udzielić tylko jednej odpowiedzi negatywnej lub pozytywnej. W przypadku jednomyślnego uznania, że projekt jest zgodny z celami LSR, Rada przystępuje do oceny projektu według lokalnych kryteriów wyboru zgodnie z instrukcją zawartą w Karcie B. Po dokonaniu oceny projektu według lokalnych kryteriów wyboru, przyznane punkty będą sumowane i dzielone przez liczbę radnych biorących udział w ocenie danego projektu. Po wypełnieniu karty, każdy członek Rady podaje czy w jego ocenie wniosek jest zgodny z LSR oraz sumę punktów uzyskanych przez oceniany wniosek, punkty zostają odnotowane przez protokolanta. Deklaracje oraz karty zostają przekazane do biura LGD po zakończeniu posiedzenia za pośrednictwem Poczty Polskiej, firmy kurierskiej lub osobiście. W przypadku stwierdzenia błędów na kartach oceny lub rozbieżności pomiędzy informacjami uzyskanymi na etapie zdalnej oceny a dokumentacją papierową Biuro LGD wzywa członka Rady do dokonania wyjaśnień.

Po weryfikacji dokumentacji konkursowej przez Przewodniczącego Rady oraz pracownika biura LGD oraz złożeniu stosownych wyjaśnień przez członków Rady Przewodniczący zwołuje drugie zdalne posiedzenie Rady.

Przed posiedzeniem wszyscy członkowie rady otrzymują na maila projekty uchwał ws. Wyboru wniosków oraz ustalenia listy wniosków wybranych i niewybranych do finansowania. 15 minut przed planowanym posiedzeniem pracownicy Biura wysyłają do wszystkich członków Rady link do spotkania on-line. Podczas spotkania Przewodniczący odczytuje treść uchwał. Głosowanie nad uchwałami odbywa się poprzez podniesienie ręki, co zostaje odnotowane w protokole. W przypadku gdy członek Rady nie ma możliwości uczestniczenia w posiedzeniu z zapewnieniem transmisji video, ale jest możliwość kontaktu głosowego oddaje głos poprzez deklarację słowną.

Dokumentacja konkursowa.

Protokoły z posiedzeń dotyczących oceny i wyboru operacji zawierających informacje o włączeniach z procesu decyzyjnego, ze wskazaniem których wniosków wyłączenie dotyczy, będą zamieszczane na stronie internetowej LGD „Źródło”.

Dla każdego wniosku podlegającego ocenie zostaje sporządzona Uchwała, której treść zawiera co najmniej:

- a) indywidualne oznaczenie sprawy nadane każdemu wnioskowi,
- b) numer identyfikacyjny,
- c) nazwę/ imię i nazwisko podmiotu,
- d) tytuł operacji,
- e) wyniki w ramach zgodności z LSR oraz liczbę otrzymanych punktów w ramach oceny w zakresie spełnienia przez operacje kryteriów wyboru,
- f) kwotę wsparcia wnioskowaną,
- g) ustaloną przez LGD kwotę wsparcia,
- h) dane dotyczące intensywności pomocy,
- i) decyzje w sprawie wyboru operacji (wybrana/niewybrana),
- j) uzasadnienie oceny,
- k) wskazanie czy operacja mieści się lub nie mieści się w limicie wskazanym w ogłoszeniu.

W przypadku posiedzenia zdalnego uchwały są wyświetlane na ekranie podczas odczytywania ich.

Jeżeli w trakcie rozpatrywania wniosku o udzielenie wsparcia przez podmioty inne niż LGD konieczne jest uzyskanie wyjaśnień lub dokumentów niezbędnych do oceny zgodności operacji z LSR, wyboru operacji lub ustalenia kwoty wsparcia, Rada, za pośrednictwem biura, wzywa podmiot ubiegający się o to wsparcie do złożenia tych wyjaśnień lub dokumentów. Pismo o złożeniu wyjaśnień lub dokumentów wysyła Biuro LGD mailem z potwierdzeniem odbioru lub listem poleconym ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru wzywając wnioskodawcę do uzupełnień w terminie 7 dni od dnia doręczenia pisma. W przypadku dwukrotnego nie podjęcia pisma przez wnioskodawcę lub braku odpowiedzi na wezwanie, Rada dokonuje oceny wniosku zgodnie z posiadaną dokumentacją. Wyjaśnienia są możliwe tylko wówczas gdy załączona dokumentacja nie pozwala na dokonanie oceny w powyższym zakresie. Rada nie wzywa do uzupełnienia dokumentacji niezbędnej do dokonania oceny w ramach poszczególnych kryteriów oceny. Obowiązek załączenia kompletnej dokumentacji pozwalającej na ocenę w ramach kryteriów, ciąży na wnioskodawcy, nie dołączenie odpowiedniej dokumentacji, zgodnie z zapisami w kryteriach oceny powoduje nie przyznaniem punktów w ramach kryterium.

Rada Stowarzyszenia podejmuje w formie Uchwały listy wniosków wybranych oraz listy wniosków niewybranych do finansowania.

Uchwały Rady podejmowane są jawnie zwykłą większością głosów w obecności co najmniej ½ liczby jej członków. W razie równego rozłożenia głosów „za” i „przeciw”, decyduje głos Przewodniczącego Rady.

Biuro LGD informuje pisemnie każdego wnioskodawcę o:

- a) wybraniu projektu lub jego niewybraniu, wskazując przyczyny niewybrania,
- b) zgodności projektu z LSR albo jego niezgodności z LSR – wskazując przyczyny niezgodności,
- c) liczbie uzyskanych punktów w ramach tej oceny i miejscu na liście ocenionych projektów,
- d) fakcie, że limit naboru ustalony jest w walucie EUR, który zostanie przeliczony przez ZW po kursie bieżącym (kurs wymiany euro do złotego, publikowany przez Europejski Bank Centralny z przedostatniego dnia pracy Komisji Europejskiej w miesiącu poprzedzającym miesiąc dokonania obliczeń).
- e) możliwości złożenia protestu w sprawie oceny wniosku do zarządu województwa za pośrednictwem LGD.

Weryfikacja zgodności operacji z LSR, a także wybór operacji oraz ustalenie kwoty wsparcia LGD dokonuje w terminie 60 dni od dnia następującego po ostatnim dniu terminu składania wniosków o przyznanie pomocy. Po zakończeniu procesu wyboru wniosków oraz przygotowaniu dokumentacji pokonkursowej przez Biuro LGD Zarząd Stowarzyszenia przekazuje listę wybranych i niewybranych projektów, która została sporządzona w formie uchwały Rady Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Źródło”, oraz uchwały dotyczące poszczególnych wniosków (zgodności lub nie z LSR, wynikiem oceny wg kryteriów) a także wnioski do właściwej instytucji wdrażającej. LGD przekazuje ponadto do Zarządu Województwa dokumenty potwierdzające wybór operacji zgodne z zapisami Wytocznych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie jednolitego i prawidłowego wykonywania przez lokalne grupy działania zadań związanych z realizacją strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach działania: ”Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Wycofanie wniosku.

Wnioskodawca ma prawo do wycofania wniosku. Wycofanie sprawi, że podmiot ubiegający się o wsparcie znajdzie się w sytuacji sprzed jego złożenia. Skutecznie wycofany wniosek nie wywołuje żadnych skutków prawnych, a podmiot, który złożył wniosek, a następnie skutecznie go wycofał będzie traktowany jakby tego wniosku nie złożył. Sytuacja taka umożliwia podmiotowi ponowne złożenie wniosku w ramach danego naboru.

Skuteczne wycofanie wniosku następuje, gdy beneficjent powiadomi pisemnie LGD o wycofaniu wniosku. LGD zachowuje w Biurze kopie wycofanego wniosku wraz z oryginałem pisma o jego wycofaniu. Na pisemną prośbę beneficjenta możliwe jest zwrot złożonych dokumentów podmiotowi ubiegającemu się o wsparcie osobiście lub za pośrednictwem poczty. Wniosek wraz załącznikami może zostać odesłany pocztą (listem poleconym za potwierdzeniem odbioru) po skutecznym wycofaniu wniosku, gdy wnioskodawca złoży pisemną dyspozycję przesłania dokumentacji wraz ze wskazaniem adresu, na który dokumentacja ma zostać odesłana. Osobisty odbiór dokumentacji wnioskodawca potwierdza własnoręcznym podpisem. Wniosek skutecznie wycofany nie podlega ocenie.

Zmiana umowy.

W sytuacji, gdy Beneficjent złoży wniosek o zmianę umowy przyznania pomocy, dla której wymagane będzie przedstawienie pozytywnej opinii LGD w sprawie możliwości zmiany umowy, Beneficjent jest zobowiązany złożyć pismo do LGD, o wyrażenie opinii w sprawie możliwości dokonania zmiany. Pismo powinno zostać złożone w Biurze LGD osobiście, lub za pośrednictwem poczty. Niezwłocznie po otrzymaniu pisma, lecz nie później niż w terminie 7 dni LGD zwołuje posiedzenie Rady, na którym wydaje opinię, że zmiana jest zasadna/nie jest zasadna, zgodna/nie jest zgodna z Lokalną Strategią Rozwoju oraz kryteriami stosowanymi przy wyborze tej operacji do finansowania oraz to, że proponowana zmiana nie wpłynie/ wpłynie na osiągnięcie zaplanowanych wskaźników i przedsięwzięć. Opinia Rady dotycząca możliwości zmiany umowy o przyznanie pomocy zostaje podjęta w formie uchwały.

W przypadku, gdy zmiana postanowień umowy dotyczy podwyższenia kwoty pomocy, opinia pozytywna Rady LGD jest możliwa tylko wówczas, gdy możliwe są do wskazania środki w LSR pozwalające na pokrycie wnioskowanej kwoty.

PROCEDURA WYBORU PROJEKTÓW

Tabela 6 Schemat tabelaryczny wyboru projektów

Lp.	Czynność	Osoba odpowiedzialna	Używane dokumenty	Adresat lub druga strona czynności
1	Sprawdzenie bezstronności radnych w podejmowaniu decyzji	Przewodniczący Rady	Deklaracja bezstronności i poufności	

2	Podjęcie Uchwały w sprawie wyłączenia członków, którzy nie podpisali deklaracji	Rada	Uchwała Rady w sprawie wyłączenia członków organu decyzyjnego, którzy nie podpisali deklaracji poufności i bezstronności.	
3	Wpisanie członków organu wyłączonych z głosowania do rejestru interesów członków wraz z podaniem przyczyny wyłączenia oraz wniosku, którego wyłączenie dotyczy	Komisja Nadzorująca	Rejestr interesów Członków Rady	
4	Zapoznanie się przez radnych biorących udział w głosowaniu z operacjami zgłoszonymi do konkursu	Członkowie Rady		Rada
5	Zreferowanie operacji	Członkowie Rady / Pracownicy Biura		Uczestnicy Posiedzenia Rady
6	Dyskusja	Członkowie Rady		
7	Ewentualne wezwanie do wyjaśnień lub uzupełnienia dokumentów.	Członkowie Rady	Pismo indywidualne	Biuro
8	Przedstawienie wstępnej weryfikacji wniosków przez Biuro LGD, w tym oceny zgodności operacji z Programem oraz ustaleniem kwoty wsparcia.	Członkowie Rady / Pracownicy Biura		Uczestnicy Posiedzenia Rady
9	Podjęcie Uchwał w sprawie odstąpienia od oceny wniosków nie spełniających warunków wstępnej oceny wniosków przeprowadzonej przez Biuro LGD.	Członkowie Rady		
10	Sprawdzenie zgodności operacji z LSR	Członkowie Rady	Karta A	
11	Przygotowanie Listy operacji, które są zgodne z LSR oraz operacji które są niezgodne z LSR	Członkowie Rady	Lista operacji	
12	Ocena wniosków na podstawie lokalnych kryteriów wyboru	Członkowie Rady	Karta B	
13	Sporządzenie zbiorczej karty oceny wniosków	Przewodniczący Rady	Wzór Zbiorczej karty oceny wniosków	-
14	Przygotowanie Listy ocenionych projektów	Rada	Wzór Listy	
15	Podjęcie uchwał indywidualnych do wniosków	Rada	Wzór Uchwały	
16	Sporządzenie Listy wybranych i niewybranych projektów oraz podjęcie Uchwał	Rada, Kierownik Biura LGD	Protokół z posiedzenia Rady, Uchwała Rady dotycząca listy wybranych i niewybranych projektów	
17	Powiadomienie wnioskodawców o wynikach oceny konkursowej oraz o możliwości wniesienia protestu do zarządu województwa za pośrednictwem LGD	Biuro LGD	Pismo z informacją o decyzji podjętej przez Radę Stowarzyszenia	Wnioskodawca
18	Przyjęcie protestu	Biuro LGD		
19	Zaopiniowanie protestu pod względem formalnym	Komisja Nadzorująca		Rada
20	Rozpatrzenie protestu	Rada	Regulamin Rady	
21	Ewentualna aktualizacja list w wyniku uwzględnienia protestu.	Rada	Podjęcie uchwał	
22	Powiadomienie wnioskodawców o wynikach ponownej oceny	Biuro LGD		
23	Przekazanie Listy wybranych i niewybranych projektów oraz dokumentacji, wniosków oraz protestów wraz z ich oceną	Zarząd	Protokół przekazania dokumentacji konkursowej	Institucja Wdrażająca

Źródło: Opracowanie własne

KRYTERIA WYBORU

Kryteria wyboru zostały przygotowane i zaopiniowane przez Radę Stowarzyszenia i jako integralna część Strategii przyjęte uchwałą Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia. Kryteria mogą zostać zmienione zgodnie z wytycznymi PROW i §18 ust. 3 pkt. 6. Uchwałę i kryteria wyboru projektów Stowarzyszenie publikuj na swojej stronie internetowej po podjęciu uchwały jak i wraz z ogłoszeniem naboru wniosków. Poniżej zostały przedstawione kryteria wyboru operacji własnych. W kryteriach stosuje się pojęcie innowacyjności w znaczeniu: Innowacyjność oznacza powstanie nowej usługi/produktu, dotychczas nieoferowanego na obszarze objętym LSR; zastosowanie nowych sposobów organizacji lub zarządzania, wcześniej niestosowanych na obszarze objętym LSR; nowatorskim wykorzystaniu lokalnych zasobów

i surowców, wcześniej nie stosowanym na obszarze LSR; nowym sposobie zaangażowania lokalnej społeczności w proces rozwoju; upowszechnieniu lub wykorzystaniu nowoczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych.

Rozwój działalności gospodarczej

Kryteria wyboru projektów z zasadami oceny i punktacją				
Nazwa kryterium	Zasady oceny kryterium	Punktacja	Uzasadnienie adekwatności kryterium do analizy SWOT	Uzasadnienie mierzalności kryterium
Udział własnych w środkach w realizacji operacji.	Wkład własny wnioskodawcy przekracza intensywność pomocy określonej w programie – 6 pkt Wkład własny wnioskodawcy nie przekracza intensywności pomocy określonej w programie – 0 pkt	0 / 6	Ograniczony budżet pozostający do dyspozycji Stowarzyszenia oraz duża liczba czynników znajdujących się po prawej stronie macierzy SWOT – „słabe strony” i „zagrożenia” wymaga implementacji większej liczby projektów, które pozwolą w większym stopniu osiągnąć wskaźniki produktu, rezultatu i oddziaływania. Kryterium jest odpowiedzią na czynnik dot. „wąskiego gardła” w aspekcie finansowym, który został wymieniony w „zagrożeniach” analizy SWOT	Kryterium jest mierzalne dzięki weryfikacji wniosków aplikacyjnych, w których wpisane będą kwoty refundacji. Punkty zostaną przyznane jeżeli intensywność wkładu własnego przekracza 30% dla działań polegających na rozwoju przedsiębiorczości oraz powyżej 50% dla działań, w ramach których beneficjent wnioskuje o 25 000 zł i nie planuje tworzenia miejsca pracy.
Tworzenie miejsca pracy	Operacja zakłada stworzenie 2 i więcej miejsc pracy – 6 pkt Operacja zakłada stworzenie 1 miejsca pracy – 4 pkt Operacja nie zakłada tworzenia miejsca pracy – 0 pkt	0/4/6	Przeciwdziałanie zatrzymaniu rozwoju przedsiębiorczości i napływu nowych przedsiębiorstw. Kryterium ma przeciwdziałać bezrobociu oraz przyczynić się do rozwoju przemysłu.	Kryterium jest mierzalne dzięki weryfikacji wniosków aplikacyjnych oraz biznesplanu beneficjentów. Punkty zostaną przyznane zgodnie z zasadą oceny.
Osiągnięcie wskaźników	Operacja w sposób bezpośredni przyczynia się do osiągnięcia wskaźnika produktu i rezultatu – 6 pkt Operacja nie przyczynia się do osiągnięcia wskaźnika produktu i rezultatu – 0 pkt	0/6	Badane na podstawie przedstawianych dokumentów poświadczających osiągnięcie wskaźników. W związku z tym, iż wskaźniki oraz cele LSR bezpośrednio korespondują z założeniami analizy SWOT badanie realizacji wskaźników przyczyni się do osiągnięcia zamierzonych przez LGD celów i poprawi jakość życia na obszarze.	Kryterium jest mierzalne na podstawie dokumentacji poświadczającej osiągnięcie wskaźników przygotowanej przez Biuro LGD na podstawie wniosku. Punkty zostaną przyznane gdy operacja w sposób bezpośredni przyczyni się do osiągnięcia wskaźnika produktu.
Operacja przyczyni się do wzrostu funkcji rekreacyjnych obszaru.	- tak – 3 pkt. - nie – 0 pkt	0/3	Inwestycja przyczyni się do wzrostu atrakcyjności obszaru i wzrostu ruchu turystycznego.	Kryterium jest badane na podstawie opisu wniosku o dofinansowanie oraz opisu w informacji dodatkowej. Punkty zostaną przyznane gdy operacja będzie polegała na realizacji operacji z branży turystycznej, rekreacyjnej, inwestycji w tereny przy Jeziorach lub przy Źródleku,, działalność gastronomiczną.
Doświadczenie wnioskodawcy przy pozyskiwaniu środków krajowych z budżetów takich jak: budżety jednostek samorządu terytorialnego, budżety jednostek państwowych (wojewódzkich i ministerialnych).	Wnioskodawca posiada doświadczenie – 2 pkt Wnioskodawca nie posiada doświadczenia – 0 pkt	0/2	Znajomość przez wnioskodawcę procedur i zasad obowiązujących przy ubieganiu się o środki publiczne zmniejsza prawdopodobieństwo niewywiązania się beneficjenta w przyszłości lub niestosowania się do przepisów unijnych, krajowych i Stowarzyszenia. Ponadto, dotacje z funduszy strukturalnych i dotacje z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej są popularne w sektorach szkoleń, ekologii i turystyki – sektorach wymienianych jako elementy główne w „szansach” w analizie SWOT.	Kryterium jest mierzalne dzięki możliwości przedstawienia przez beneficjenta dokumentów potwierdzających korzystanie ze środków krajowych. Punkty przyznawane gdy wnioskodawca przedstawi: zawartą umowę, rozliczenie lub sprawozdanie lub inne dokumenty potwierdzające przyznanie dotacji dotyczące jednego projektu.

Doświadczenie wnioskodawcy przy pozyskiwaniu środków pochodzących z funduszy strukturalnych UE, takich jak: Europejski Fundusz Regionalny, Europejski Fundusz Społeczny, Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.	Wnioskodawca posiada doświadczenie – 2 pkt Wnioskodawca nie posiada doświadczenia - 0 pkt	0/2	Znajomość przez wnioskodawcę reguł decydujących o powodzeniu projektu pozwala uzyskać większą efektywność wykorzystywanych dotacji publicznych i w lepszym stopniu wykorzystać „szanse” wynikające z analizy SWOT. Doświadczenie wnioskodawcy jest szczególnie istotne przy projektach związanych z rozwojem działań ekologicznych i rozwojem agroturystyki.	Kryterium jest mierzalne Dzięki możliwości przedstawienia przez wnioskodawcę tytuł projektu, źródła finansowania oraz numeru umowy, na podstawie której wcześniej projekt został sfinansowany. Punkty będą przyznane gdy wnioskodawca przedłoży kopie dokumentów potwierdzających realizację wniosku z UE tj. umowy przyznania pomocy, wniosek o płatność dotyczące jednego projektu.
Wnioskodawca korzystał z doradztwa, w tym: - osobistego w Biurze LGD „Źródło”, - szkolenia przeprowadzonego przez LGD „Źródło”, - konsultacji telefonicznej z pracownikiem biura LGD „Źródło”.	Wnioskodawca wykazał doradztwo – 2 pkt Wnioskodawca nie wykazał doradztwa – 0 pkt	0/2	Korzystanie z doradztwa w formie osobistej, telefonicznej lub udziału w szkoleniu pozwala na dokładne zapoznanie wnioskodawcy z procedurami dotyczącymi pozyskania środków finansowych z PROW oraz sposobem wypełniania dokumentacji niezbędnej przy ubieganiu się o wsparcie finansowe.	Kryterium jest mierzalne dzięki prowadzonym rejestrów doradztwa w Biurze LGD oraz listom obecności na szkoleniach. Punkty będą przyznawane zgodnie z zasadą oceny po weryfikacji podpisów beneficjentów na karcie doradztwa lub na liście obecności na szkoleniu.
Projekt wykazuje znaczące elementy innowacyjne, które nie są rozpowszechnione na terytorium LGD	Projekt jest innowacyjny w skali kraju lub regionu w przypadku przedstawienia przez Wnioskodawcę opinii o innowacyjności operacji wydanej przez jednostkę naukową podpisaną przez rektora lub dyrektora wydziału w danej dziedzinie. – 6 pkt Projekt jest innowacyjny w skali LGD – 4 pkt Projekt jest innowacyjny w skali Gminy – 2 pkt Projekt jest innowacyjny w skali miejscowości lub nie jest innowacyjny – 0 pkt	0/2/4/ 6	Rozwiązania innowacyjne proponowane przez beneficjentów im bardziej są innowacyjne, tym mają większy zasięg oddziaływania. Jest to istotne zarówno z punktu widzenia wnioskodawcy jak i z punktu widzenia promocji obszaru LGD wskazanego jako „szansa” w analizie SWOT.	Kryterium jest mierzalne dzięki możliwości załączenia do dokumentacji m.in. opisów technicznych, listów intencyjnych, opinii producentów lub opinii o innowacyjności. W przypadku innowacyjności w skali kraju przedstawienie przez Wnioskodawcę opinii o innowacyjności operacji wydanej przez jednostkę naukową podpisaną przez rektora lub dziekana wydziału w danej dziedzinie. Punkty zostaną przyznane zgodnie z zasadą oceny po weryfikacji powyższych dokumentów.
Zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu	Projekt zakłada zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu – 2pkt Projekt nie zakłada zastosowania rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu – 0 pkt	0/2	Zastosowanie rozwiązań sprzyjających poprawie środowiska naturalnego oraz przeciwdziałanie zmianom klimatu.	Kryterium jest mierzalne na podstawie opisu operacji oraz jej celów zawartych we wniosku, informacji dodatkowej oraz specyfikacji planowanych do zakupu maszyn. Punkty zostaną przyznane gdy operacja zakłada inwestycje w urządzenia proekologiczne a fakt ten jest potwierdzony opinią lub specyfikacją od producenta (np. wskazanie lasy energetycznej, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii).
Maksymalna liczba punktów		35		

Założenie działalności gospodarczej

Kryteria wyboru projektów z zasadami oceny i punktacją				
Nazwa kryterium	Zasady oceny kryterium	Punktacja	Uzasadnienie adekwatności kryterium do analizy SWOT	Uzasadnienie mierzalności kryterium
Operacja jest ukierunkowana na zaspokojenie potrzeb grup defaworyzowanych	Wnioskodawca jest bezrobotną kobietą – 6 pkt Wnioskodawca jest bezrobotnym mężczyzną – 4 pkt Wnioskodawca nie jest osobą bezrobotną – 0 pkt	0/4/6	Kryterium bezpośrednio oddziałuje na grupę de faworyzowaną ułatwiając jej założenie działalności gospodarczej	Kryterium jest mierzalne na podstawie danych osobowych oraz informacji od beneficjenta. Punkty są przyznawane gdy beneficjent przedstawi zaświadczenie z Urzędu pracy o statusie osoby bezrobotnej.
Operacja promuje rolne produkty lokalne	Podstawę działalności będą stanowiły lokalne produkty rolne – 1 pkt. Podstawę działalności nie będą stanowiły lokalne produkty rolne – 0 pkt.	0/1	Operacja weryfikuje produkty oferowane przez przedsiębiorstwo do sprzedaży.	Kryterium jest mierzalne dzięki weryfikacji wniosków aplikacyjnych oraz biznesplanu beneficjentów. Punkty są przyznawane na operacje polegające na stworzeniu działalności zajmującej się sprzedażą artykułów przygotowanych z produktów rolnych wytwarzanych na obszarze objętym lokalną strategią rozwoju lub tych produktów.
Osiągnięcie wskaźników	Operacja w sposób bezpośredni przyczynia się do osiągnięcia wskaźnika produktu i rezultatu – 6 pkt Operacja nie przyczynia się do osiągnięcia wskaźnika produktu i rezultatu – 0 pkt	0/6	Badane na podstawie przedstawianych dokumentów poświadczających osiągnięcie wskaźników. W związku z tym, iż wskaźniki oraz cele LSR bezpośrednio korespondują z założeniami analizy SWOT badanie realizacji wskaźników przyczyni się do osiągnięcia zamierzonych przez LGD celów i poprawi jakość życia na obszarze.	Kryterium jest mierzalne na podstawie dokumentacji poświadczającej osiąganie wskaźników przygotowanej przez Biuro LGD na podstawie wniosku. Punkty zostaną przyznane gdy operacja w sposób bezpośredni przyczyni się do osiągnięcia wskaźnika produktu.
Operacja przyczyni się do wzrostu funkcji rekreacyjnych obszaru.	- tak – 3 pkt. - nie – 0 pkt	0/3	Inwestycja przyczyni się do wzrostu atrakcyjności obszaru i wzrostu ruchu turystycznego.	Kryterium jest badane na podstawie opisu wniosku o dofinansowanie oraz opisu w informacji dodatkowej. Punkty zostaną przyznane gdy operacja będzie polegała na realizacji operacji z branży turystycznej, rekreacyjnej, inwestycji w tereny przy Jeziorach lub przy Źródleku, działalność gastronomiczną.
Doświadczenie wnioskodawcy przy pozyskiwaniu środków krajowych z budżetów takich jak: budżety jednostek samorządu terytorialnego, budżety jednostek państwowych (wojewódzkich i ministerialnych).	Wnioskodawca posiada doświadczenie – 2 pkt Wnioskodawca nie posiada doświadczenia – 0 pkt	0/2	Znajomość przez wnioskodawcę procedur i zasad obowiązujących przy ubieganiu się o środki publiczne zmniejsza prawdopodobieństwo niewywiązania się beneficjenta w przyszłości lub niestosowania się do przepisów unijnych, krajowych i Stowarzyszenia. Ponadto, dotacje z funduszy strukturalnych i dotacje z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej są popularne w sektorach szkoleń, ekologii i turystyki – sektorach wymienianych jako elementy główne w „szansach” w analizie SWOT.	Kryterium jest mierzalne dzięki możliwości przedstawienia przez beneficjenta dokumentów potwierdzających korzystanie ze środków krajowych. Punkty przyznawane gdy wnioskodawca przedstawi: zawartą umowę, rozliczenie lub sprawozdanie lub inne dokumenty potwierdzające przyznanie dotacji dotyczące jednego projektu.

Doświadczenie wnioskodawcy przy realizacji projektów z wykorzystaniem środków pochodzących z funduszy strukturalnych UE, takich jak: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.	Wnioskodawca posiada doświadczenie – 2 pkt Wnioskodawca nie posiada doświadczenia - 0 pkt	0/2	Znajomość przez wnioskodawcę reguł decydujących o powodzeniu projektu pozwala uzyskać większą efektywność wykorzystywanych dotacji publicznych i w lepszym stopniu wykorzystać „szanse” wynikające z analizy SWOT. Doświadczenie wnioskodawcy jest szczególnie istotne przy projektach związanych z rozwojem działań ekologicznych i rozwojem agroturystyki.	Kryterium jest mierzalne Dzięki możliwości przedstawienia przez wnioskodawcę tytuł projektu, źródła finansowania oraz numeru umowy, na podstawie której wcześniej projekt został sfinansowany. Punkty będą przyznane gdy wnioskodawca przedłoży kopie dokumentów potwierdzających realizację wniosku z UE tj. umowy przyznania pomocy, wniosek o płatność dotyczące jednego projektu.
Wnioskodawca korzystał z doradztwa, w tym: - osobistego w Biurze LGD „Źródło”, - szkolenia przeprowadzonego przez LGD „Źródło”, - konsultacji telefonicznej z pracownikiem biura LGD „Źródło”.	Wnioskodawca wykazał doradztwo – 1 pkt Wnioskodawca nie wykazał doradztwa – 0 pkt	0/1	Korzystanie z doradztwa w formie osobistej, telefonicznej lub udziale w szkoleniu pozwala na dokładne zapoznanie wnioskodawcy z procedurami dotyczącymi pozyskania środków finansowych z PROW oraz sposobem wypełniania dokumentacji niezbędnej przy ubieganiu się o wsparcie finansowe.	Kryterium jest mierzalne dzięki prowadzonym rejestrów doradztwa w Biurze LGD oraz listom obecności na szkoleniach. Punkty będą przyznawane zgodnie z zasadą oceny po weryfikacji własnoręcznych podpisów beneficjentów na karcie doradztwa lub na liście obecności na szkoleniu.
Projekt wykazuje znaczące elementy innowacyjne, które nie są rozpowszechnione na terytorium LGD	Projekt jest innowacyjny w skali kraju lub regionu w przypadku przedstawienia przez Wnioskodawcę opinii o innowacyjności operacji wydanej przez jednostkę naukową podpisaną przez rektora lub dyrektora wydziału w danej dziedzinie. – 6 pkt Projekt jest innowacyjny w skali LGD – 4 pkt Projekt jest innowacyjny w skali Gminy – 2 pkt Projekt jest innowacyjny w skali miejscowości lub nie jest innowacyjny – 0 pkt	0/2/4/6	Rozwiązania innowacyjne proponowane przez beneficjentów im bardziej są innowacyjne, tym mają większy zasięg oddziaływania. Jest to istotne zarówno z punktu widzenia wnioskodawcy jak i z punktu widzenia promocji obszaru LGD wskazanego jako „szansa” w analizie SWOT..	Kryterium jest mierzalne dzięki możliwości załączenia do dokumentacji m.in. opisów technicznych, listów intencyjnych, opinii producentów lub opinii o innowacyjności. W przypadku innowacyjności w skali kraju przedstawienie przez Wnioskodawcę opinii o innowacyjności operacji wydanej przez jednostkę naukową podpisaną przez rektora lub dziekana wydziału w danej dziedzinie. Punkty zostaną przyznane zgodnie z zasadą oceny po weryfikacji powyższych dokumentów.
Zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu	Projekt zakłada zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu – 2pkt Projekt nie zakłada zastosowania rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu – 0 pkt	0/2	Zastosowanie rozwiązań sprzyjających poprawie środowiska naturalnego oraz przeciwdziałanie zmianom klimatu.	Kryterium jest mierzalne na podstawie opisu operacji oraz jej celów zawartych we wniosku oraz informacji dodatkowej oraz specyfikacji planowanych do zakupu maszyn. Punkty zostaną przyznane gdy operacja zakłada inwestycje w urządzenia proekologiczne a fakt ten jest potwierdzony opinią lub specyfikacją od producenta.
Maksymalna liczba punktów		29		

Promocja i infrastruktura

Kryteria wyboru projektów z zasadami oceny i punktacją				
Nazwa kryterium	Zasady oceny kryterium	Punktacja	Uzasadnienie adekwatności kryterium do analizy SWOT	Uzasadnienie mierzalności kryterium

Miejsce realizacji operacji	Operacja jest realizowana w miejscowości zamieszkałej przez mniej niż 5 tys. mieszkańców – 6 pkt Operacja jest realizowana w miejscowości zamieszkałej przez więcej niż 5 tys. mieszkańców – 0 pkt .	0/6	Operacja ma na celu promowanie projektów realizowanych na obszarach wiejskich.	Kryterium jest mierzalne dzięki weryfikacji wniosków aplikacyjnych, biznesplanu beneficjentów oraz danych z ewidencji ludności pozyskanych przez LGD.
Osiągnięcie wskaźników	Operacja w sposób bezpośredni przyczynia się do osiągnięcia wskaźnika produktu i rezultatu – 6 pkt Operacja nie przyczynia się do osiągnięcia wskaźnika produktu i rezultatu – 0 pkt	0/6	Badane na podstawie przedstawianych dokumentów poświadczających osiągnięcie wskaźników. W związku z tym, iż wskaźniki oraz cele LSR bezpośrednio korespondują z założeniami analizy SWOT badanie realizacji wskaźników przyczyni się do osiągnięcia zamierzonych przez LGD celów i poprawi jakość życia na obszarze.	Kryterium jest mierzalne na podstawie dokumentacji poświadczającej osiągnięcie wskaźników przygotowanej przez Biuro LGD na podstawie wniosku. Punkty zostaną przyznane gdy operacja w sposób bezpośredni przyczyni się do osiągnięcia wskaźnika produktu.
Operacja przyczyni się do wzrostu funkcji rekreacyjnych obszaru.	- tak – 3 pkt . - nie – 0 pkt	0/3	Inwestycja przyczyni się do wzrostu atrakcyjności obszaru i wzrostu ruchu turystycznego.	Kryterium jest badane na podstawie opisu wniosku o dofinansowanie. Punkty zostaną przyznane gdy operacja będzie miała na celu wykonanie ogólnodostępnych o charakterze rekreacyjnym (boiska, miejsca wypoczynku, zagospodarowanie przestrzeni publicznej, tworzenie miejsc do spędzania wolnego czasu i umożliwiających integrację społeczności) lub organizację wydarzeń o charakterze sportowo-rekreacyjnym.
Doświadczenie wnioskodawcy przy pozyskiwaniu środków krajowych z budżetów takich jak: budżety jednostek samorządu terytorialnego, budżety jednostek państwowych (wojewódzkich i ministerialnych).	Wnioskodawca posiada doświadczenie – 2 pkt Wnioskodawca nie posiada doświadczenia – 0 pkt	0/2	Znajomość przez wnioskodawcę reguł decydujących o powodzeniu projektu pozwala uzyskać większą efektywność wykorzystywanych dotacji publicznych i w lepszym stopniu wykorzystać „szanse” wynikające z analizy SWOT. Doświadczenie wnioskodawcy jest szczególnie istotne przy projektach związanych z rozwojem działań ekologicznych i rozwojem agroturystyki.	Kryterium jest mierzalne dzięki możliwości przedstawienia przez beneficjenta dokumentów potwierdzających korzystanie ze środków krajowych. Punkty przyznawane gdy wnioskodawca przedstawi: zawartą umowę, rozliczenie lub sprawozdanie lub inne dokumenty potwierdzające przyznanie dotacji dotyczące jednego projektu.
Doświadczenie wnioskodawcy przy realizacji projektów z wykorzystaniem środków pochodzących z funduszy strukturalnych UE, takich jak: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.	Wnioskodawca posiada doświadczenie – 2 pkt Wnioskodawca nie posiada doświadczenia – 0 pkt	0/2	Znajomość przez wnioskodawcę reguł decydujących o powodzeniu projektu pozwala uzyskać większą efektywność wykorzystywanych dotacji publicznych i w lepszym stopniu wykorzystać „szanse” wynikające z analizy SWOT. Doświadczenie wnioskodawcy jest szczególnie istotne przy projektach związanych z rozwojem działań ekologicznych i rozwojem agroturystyki.	Kryterium jest mierzalne Dzięki możliwości przedstawienia przez wnioskodawcę tytuł projektu, źródła finansowania oraz numeru umowy, na podstawie której sfinansowany. Punkty będą przyznane gdy wnioskodawca przedłoży kopie dokumentów potwierdzających realizację wniosku z UE tj. umowy przyznania pomocy, wniosek o płatność dotyczące jednego projektu.
Wnioskodawca korzystał z doradztwa, w tym: - osobistego w Biurze LGD „Źródło”, - szkolenia przeprowadzonego przez LGD „Źródło”, - konsultacji telefonicznej z pracownikiem biura LGD „Źródło”.	Wnioskodawca wykazał doradztwo – 2 pkt Wnioskodawca nie wykazał doradztwa – 0 pkt	0/2	Korzystanie z doradztwa w formie osobistej, telefonicznej lub udziału w szkoleniu pozwala na dokładne zapoznanie wnioskodawcy z procedurami dotyczącymi pozyskania środków finansowych z PROW oraz sposobem wypełniania dokumentacji niezbędnej przy ubieganiu się o wsparcie finansowe.	Kryterium jest mierzalne dzięki prowadzonym rejstrum doradztwa w Biurze LGD oraz listom obecności na szkoleniach. Punkty będą przyznawane zgodnie z zasadą oceny po weryfikacji własnoręcznych podpisów beneficjentów na karcie doradztwa lub na liście obecności na szkoleniu.

Projekt wykazuje znaczące elementy innowacyjne, które nie są rozpowszechnione na terytorium LGD	Projekt jest innowacyjny w skali kraju lub regionu w przypadku przedstawienia przez Wnioskodawcę opinii o innowacyjności operacji wydanej przez jednostkę naukową podpisaną przez rektora lub dyrektora wydziału w danej dziedzinie. – 6 pkt Projekt jest innowacyjny w skali LGD – 4 pkt Projekt jest innowacyjny w skali Gminy – 2 pkt Projekt jest innowacyjny w skali miejscowości lub nie jest innowacyjny – 0 pkt	0/2/4 /6	Rozwiązania innowacyjne proponowane przez beneficjentów im bardziej są innowacyjne, tym mają większy zasięg oddziaływania. Jest to istotne zarówno z punktu widzenia wnioskodawcy jak i z punktu widzenia promocji obszaru LGD wskazanego jako „szansa” w analizie SWOT.	Kryterium jest mierzalne dzięki możliwości załączenia do dokumentacji m.in. opisów technicznych, listów intencyjnych, opinii producentów lub opinii o innowacyjności. W przypadku innowacyjności w skali kraju przedstawienie przez Wnioskodawcę opinii o innowacyjności operacji wydanej przez jednostkę naukową podpisaną przez rektora lub dziekana wydziału w danej dziedzinie. Punkty zostaną przyznane zgodnie z zasadą oceny po weryfikacji powyższych dokumentów.
Zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu	Projekt zakłada zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu – 2pkt Projekt nie zakłada zastosowania rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu – 0 pkt	0/2	Zastosowanie rozwiązań sprzyjających poprawie środowiska naturalnego oraz przeciwdziałanie zmianom klimatu.	Kryterium jest mierzalne na podstawie opisu operacji oraz jej celów zawartych we wniosku oraz informacji dodatkowej oraz specyfikacji planowanych do zakupu urządzeń i materiałów. Punkty zostaną przyznane gdy operacja zakłada inwestycje proekologiczne a fakt ten jest potwierdzony opinią lub specyfikacją od producenta lub gdy operacja ma na celu zorganizowanie wydarzenia promocyjnego o charakterze ekologicznym.
Maksymalna liczba punktów		29		

Po dokonaniu oceny projektu według lokalnych kryteriów wyboru, przyznane punkty będą sumowane i dzielone przez liczbę radnych biorących udział w ocenie danego projektu. Projekt zostanie skierowany do finansowania wówczas, gdy uzyska w ocenie pod względem lokalnych kryteriów wyboru minimum 7 punktów dla każdej operacji.

Zmiana kryteriów wyboru projektów dokonywana jest zgodnie z zatwierdzonym Statutem Stowarzyszenia. Zmiana kryteriów wyboru projektów wraz z uzasadnieniem podawana będzie do publicznej wiadomości (w siedzibie Biura LGD oraz na stronie internetowej Stowarzyszenia).

VI.2. TRYB ODWOŁAWCZY OD ROZSTRZYgniĘĆ ORGANU DECYZYJNEGO LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA

Tryb odwoławczy określony jest w Regulaminie Rady. Zgodnie z Regulaminem, każdy wnioskodawca ma prawo do złożenia protestu w sprawie oceny wniosku do zarządu województwa za pośrednictwem LGD w terminie 7 dni kalendarzowych od otrzymania pisemnej informacji o wyniku głosowania Rady. Odwołanie składa się w siedzibie Biura LGD, wnosząc je do Rady.

Protest przysługuje jeśli operacja, o której wsparcie ubiega się wnioskodawca została negatywnie oceniona pod względem zgodności z LSR, nie uzyskała minimalnej liczby punktów ze wszystkich kryteriów, została ustalona przez LGD kwota niższa niż wnioskowana, operacja nie została wybrana przez LGD albo została wybrana ale nie mieści się w limicie środków wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosków, przy czym okoliczność, że operacja nie mieści się w limicie środków wskazanym w ogłoszeniu o naborze nie może stanowić wyłącznej przesłanki wniesienia protestu.

Prawo wniesienia protestu przysługuje w przypadku:

- 1) braku zgodności z LSR,
- 2) nieuzyskania minimalnej liczby punktów ze wszystkich kryteriów,
- 3) wyniku wyboru, który powoduje, że operacja nie mieści się w limicie środków wskazanym w ogłoszeniu,
- 4) ustalenia przez LGD kwoty niższej niż wnioskowana.

Pismo po zakończonej ocenie wniosków zawiera pouczenie o możliwości wniesienia protestu, określające:

- 1) termin do wniesienia protestu,
- 2) do którego zarządu województwa należy skierować protest i za pośrednictwem której LGD,
- 3) wymogi formalne protestu.

Protest jest wnoszony w formie pisemnej i zawiera:

- 1) oznaczenie zarządu województwa właściwego do rozpatrzenia protestu,
- 2) oznaczenie wnioskodawcy,
- 3) numer WOPP,
- 4) wskazanie kryteriów wyboru operacji, z których oceną wnioskodawca, się nie zgadza lub wskazanie, w jakim zakresie wnioskodawca, nie zgadza się z negatywną oceną zgodności operacji z LSR oraz uzasadnienie stanowiska wnioskodawcy,
- 5) wskazanie zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, jeżeli zdaniem wnioskodawcy, naruszenia takie miały miejsce, wraz z uzasadnieniem,
- 6) podpis wnioskodawcy, lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania wnioskodawcy.

W przypadku wniesienia protestu niespełniającego ww. wymogów formalnych lub zawierającego oczywiste omyłki, właściwa instytucja (LGD lub zarząd województwa) wzywa wnioskodawcę do jego uzupełnienia lub poprawienia w nim oczywistych omyłek, w terminie 7 dni, licząc od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia protestu bez rozpatrzenia.

W przypadku gdy wnioskodawca nie został prawidłowo poinformowany przez LGD o możliwości składania protestu, nie można pozostawić bez rozpatrzenia protestu, który został wniesiony:

- a) po terminie,
- b) bez spełnienia wymogów określonych w art. 54 ust. 2 pkt 4 ustawy o polityce spójności.

W takim przypadku należy wezwać wnioskodawcę do uzupełnień.

W przypadku, gdy wnioskodawca został prawidłowo poinformowany o możliwości wniesienia protestu, uzupełnienia są dopuszczalne jedynie w zakresie:

- 1) oznaczenia zarządu województwa właściwego do rozpatrzenia protestu;
- 2) oznaczenia wnioskodawcy;
- 3) numeru WOPP;
- 4) podpisu wnioskodawcy, osoby upoważnionej do jego reprezentowania, lub dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania wnioskodawcy.

Wezwanie do uzupełnienia protestu lub poprawienia w nim oczywistych omyłek wstrzymuje bieg terminu na weryfikację wyników wyboru operacji i bieg terminu na rozpatrzenie protestu.

Wniesienie protestu oraz procedura odwoławcza nie wstrzymują dalszego postępowania z WOPP, dotyczącymi wybranych operacji, w tym przekazywania wniosków przez LGD do zarządu województwa i udzielania wsparcia zgodnie z przepisami regulującymi zasady wsparcia z udziałem poszczególnych EFSI.

LGD w terminie 14 dni od dnia otrzymania protestu weryfikuje wyniki dokonanej przez siebie oceny projektu w zakresie kryteriów i zarzutów podnoszonych w proteście, i:

- 1) dokonuje zmiany podjętego rozstrzygnięcia, co skutkuje odpowiednio skierowaniem projektu do właściwego etapu oceny albo dokonuje aktualizacji listy, informując o tym wnioskodawcę, albo

- 2) kieruje protest wraz z otrzymaną od wnioskodawcy dokumentacją do zarządu województwa, załączając do niego stanowisko dotyczące braku podstaw do zmiany podjętego rozstrzygnięcia, oraz informuje wnioskodawcę na piśmie o przekazaniu protestu.

W przypadku gdy LGD uwzględni w ramach autokontroli protest i wyda rozstrzygnięcie zgodnie z pkt. 1, protest nie podlega rozpatrzeniu przez Zarząd Województwa.

Niezależnie od powyższego, o wniesionym proteście LGD informuje niezwłocznie zarząd województwa.

Zarząd województwa, rozpatruje protest, weryfikując prawidłowość oceny operacji w zakresie kryteriów i zarzutów podnoszonych w proteście, w terminie nie dłuższym niż 21 dni, licząc od dnia jego otrzymania. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy w trakcie rozpatrywania protestu konieczne jest skorzystanie z pomocy ekspertów, termin rozpatrzenia protestu może być przedłużony, o czym zarząd województwa informuje na piśmie wnioskodawcę. Termin rozpatrzenia protestu nie może przekroczyć łącznie 45 dni od dnia jego otrzymania.

Zarząd województwa, informuje wnioskodawcę na piśmie o wyniku rozpatrzenia jego protestu. Informacja ta zawiera w szczególności:

- 1) treść rozstrzygnięcia polegającego na uwzględnieniu albo nieuwzględnieniu protestu, wraz z uzasadnieniem;
- 2) w przypadku nieuwzględnienia protestu – pouczenie o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

W przypadku uwzględnienia protestu zarząd województwa, przekazuje sprawę LGD w celu przeprowadzenia ponownej oceny operacji, jeżeli stwierdzi, że doszło do naruszeń obowiązujących procedur i konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na wynik oceny, informując wnioskodawcę na piśmie o przekazaniu sprawy.

Ponowna ocena operacji polega na powtórnej weryfikacji operacji w zakresie kryteriów i zarzutów podnoszonych w proteście.

LGD informuje wnioskodawcę na piśmie o wyniku ponownej oceny i:

- 1) w przypadku pozytywnej ponownej oceny operacji odpowiednio kieruje operację do właściwego etapu oceny albo umieszcza go na liście operacji wybranych przez LGD w wyniku przeprowadzenia procedury odwoławczej;
- 2) w przypadku negatywnej ponownej oceny operacji do informacji załącza dodatkowo pouczenie o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego

Protest pozostawia się bez rozpatrzenia, jeżeli mimo prawidłowego pouczenia o prawie i sposobie jego wniesienia:

- 1) został wniesiony po terminie,
- 2) został wniesiony przez podmiot wykluczony z możliwości otrzymania wsparcia,
- 3) nie wskazuje kryteriów wyboru operacji, z których oceną wnioskodawca się nie zgadza, lub w jakim zakresie wnioskodawca, nie zgadza się z negatywną oceną zgodności operacji z LSR oraz uzasadnienia

– o czym wnioskodawca jest informowany na piśmie odpowiednio przez LGD, za pośrednictwem której wniesiono protest, albo przez zarząd województwa, a informacja ta zawiera pouczenie o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

Wnioskodawca może wycofać protest do czasu zakończenia rozpatrywania protestu przez samorząd województwa. Wycofanie protestu następuje przez złożenie w Biurze LGD pisemnego oświadczenia o wycofaniu protestu. W przypadku wycofania protestu przez wnioskodawcę LGD pozostawia protest bez rozpatrzenia, informując o tym wnioskodawcę w formie pisemnej lub przekazuje oświadczenie o wycofaniu protestu do samorządu województwa, jeżeli skierowała protest do tej instytucji, wówczas samorząd województwa pozostawia protest bez rozpatrzenia, informując o tym wnioskodawcę w formie pisemnej.

W przypadku wycofania protestu, ponowne jego wniesienie jest niedopuszczalne, a wnioskodawca nie może wnieść skargi do sądu administracyjnego.

VI.3 OPERACJE WŁASNE

Warunki w ramach wsparcia 19.2 – Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.

Beneficjenci:

- Osoby fizyczne.
- Osoby prawne, w tym m.in. kółka rolnicze, JST z wyłączeniem województw, ich związki bądź ich jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe, spółdzielnie, kościoły, związki wyznaniowe.
- Jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną

Beneficjentem może być LGD jedynie w przypadku: „operacji własnych LGD” (bez uszczerbku dla art. 34 ust. 3 lit b rozporządzenia ogólnego wskazującego na konieczność stosowania niedyskryminującej i przejrzystej procedury wyboru, pozwalającej unikać konfliktów interesów.)

Limity pomocy na beneficjentów:

- Beneficjenci inni niż jednostki sektora finansów publicznych oraz LGD – maksymalnie 300 000 PLN w okresie realizacji Programu, za wyjątkiem beneficjentów realizujących operacje polegające na utworzeniu inkubatora przetwórstwa lokalnego.

W przypadku podmiotu, który będzie ubiegać się o wsparcie na rzecz sformalizowanej grupy nieposiadającej osobowości prawnej, limit pomocy jest liczony odrębnie na każdą sformalizowaną grupę.

Limity pomocy na operacje:

- 100 000 zł w przypadku operacji polegającej na rozwoju działalności gospodarczej
- Limit na operację z zakresu rozpoczęcia działalności gospodarczej – 50 000 PLN kwoty pomocy.
- Limit na operację własną – 50 000 PLN kwoty pomocy.
- Całkowita wartość operacji realizowanych poza projektem grantowym wynosi co najmniej 50 000 PLN.

ROZDZIAŁ VII PLAN DZIAŁANIA

Plan działania zawiera szczegółowe wskazanie harmonogramu osiągnięcia poszczególnych wskaźników produktu i rezultatu (w przedziałach czasowych) dla określonych w strategii przedsięwzięć, co w konsekwencji przełoży się na osiągnięcie celów. Wskaźniki będą mierzone w okresie 2016-2023 r. Wskaźniki będą realizowane etapowo w przedziałach czasowych: 2016-2018, 2019-2021, 2022-2023 ze wskazaniem narastającego poziomu realizacji całego wskaźnika oraz budżetu, jaki zostanie przeznaczony na realizację tej części wskaźnika. Realizacja poszczególnych celów i wskaźników będzie się odbywać wg harmonogramu osiągnięcia celów i wskaźników.

Wskaźniki produktu, rezultatu i oddziaływania służą monitorowaniu stanu realizacji celów danego projektu oraz ocenie efektów jego wdrażania na poszczególnych etapach. Wskaźnik produktu odnosi się do wszystkich tych produktów, które powstały w trakcie realizowania projektu oraz w rezultacie wydatkowania przyznanych środków. Wskaźniki rezultatu dotyczą efektów działań, które nastąpiły po zakończeniu i w wyniku realizowania projektu oraz które wpływają bezpośrednio na otoczenie społeczno-ekonomiczne. Wskaźnik rezultatu informuje o zmianach, jakie nastąpiły w wyniku wcielenia w życie danego przedsięwzięcia oraz sytuacji beneficjenta projektu w tym etapie. Wskaźniki oddziaływania oceniają efekty projektu w dłuższej perspektywie, czyli po zrealizowaniu danej inicjatywy celem pokazania trwałych zmian jakie spowodowały w otoczeniu społeczno-ekonomicznym.

Do kluczowych efektów wdrażania należeć będzie:

- Poprawa jakości życia na terenach LGD,
- Wzrost rekreacji na terenie LGD,
- Polepszenie sektora wychowawczo-edukacyjnego,
- Wzrost atrakcyjności gminy,
- Wzrost ilości przedsiębiorstw na obszarze LGD.

Efekty te zostaną osiągnięte do 2023 r.

ROZDZIAŁ VIII BUDŻET LSR

Plan finansowy w zakresie poddziałania 19.2 PROW 2014-2020

	Wkład EFRROW	Budżet państwa	Wkład własny będący wkładem krajowych środków publicznych	RAZEM
Beneficjenci inni niż jednostki sektora finansów publicznych	589 213,8 euro	336 786,2 euro		926 000 euro
Beneficjenci będący jednostkami sektora finansów publicznych	484 224,3 euro		276 775,7 euro	761 000 euro
Razem	1 073 438,10 euro	336 786,2 euro	276 775,7 euro	1 687 000,00 euro

Zakres wsparcia	Wsparcie finansowe (EUR)	
	PROW	Razem
Realizacja LSR (art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013)	1 687 000 euro	1 687 000 euro
Współpraca (art. 35 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013)	48 500 euro	48 500 euro
Koszty bieżące (art. 35 ust. 1 lit. d rozporządzenia nr 1303/2013)	306 940 euro	306 940 euro
Aktywizacja (art. 35 ust. 1 lit. e rozporządzenia nr 1303/2013)	68 875 euro	68 875 euro
Razem	2 111 315 euro	2 111 315 euro

Podział budżetu na poszczególne działania oparty jest na analizie wcześniejszych wniosków składanych do LGD w perspektywie 2007-2013. Z opracowanych danych wynika, iż beneficjenci inni niż jednostki sektora finansów publicznych na operacje w ramach małych projektów wnioskowali średnio o 11226,49 zł. Operacje opiewające na kwotę 50 000 zł nie były przez beneficjentów realizowane z uwagi na obawę o możliwość zabezpieczenia takiej kwoty w budżecie organizacji.

W związku z tym na operacje, których minimalna wartość całkowita operacji nie może być mniejsza niż 50 000 zł budżet podzielono:

- całkowity budżet dla operacji: 2 650 000 zł
- kwota przeznaczona dla JSFP- 1 923 040 zł
- kwota dla podmiotów innych niż JSFP – 726 960 zł

Budżet na działania związane z tworzeniem i rozwojem przedsiębiorczości podzielono zgodnie z wymogami prawnymi i wynosi on 2 850 000 zł. Szczegółowe zestawienie poszczególnych kwot na działania oraz ich powiązanie z celami przedstawione są w tabeli poniżej.

Nazwa działania w ramach projektów	Budżet EURO	Powiązanie z celami LSR
Promocja i infrastruktura		
1.1 Zachowanie dziedzictwa lokalnego	304 307,00	1.1.1 Zagospodarowanie terenów wokół jezior 1.1.2 Przygotowanie miejsc obserwacji przyrody 1.1.5 Przygotowanie oraz rozwój miejsc spełniających funkcje przestrzeni publicznej
1.2 Budowa lub przebudowa niekomercyjnej infrastruktury	510 643,3	1.1.3 Przygotowanie terenów do uprawiania sportu i rekreacji 1.1.4 Przygotowanie oraz rozwój ścieżek edukacyjnych 1.1.6 Dostosowanie obiektów publicznych na cele społeczno-kulturowe
1.4. Promocja obszaru objętego LSR	29 549,70	2.1.1 Opracowanie wydawnictw promujących obszar LGD 2.1.2. Organizacja niecyklicznych imprez integracyjnych 2.1.4 Zachowanie i promowanie lokalnych tradycji, produktów, zwyczajów i obyczajów, tradycyjnych zawodów i rzemiosła poprzez imprezy, wystawy
Rozwój przedsiębiorczości		
3.1. Założenie działalności gospodarczej	345 000	3.1 Rozpoczęcie działalności gospodarczej
3.3. Rozwój działalności gospodarczej	497 500	3.2 Tworzenie miejsc pracy lub rozwój istniejących działalności gospodarczych na terenie lokalnej grupy działania

W ramach realizacji LSR przyjęto następujące poziomy dofinansowania:

1. procentowo (nie dotyczy premii):

- do **63,63%** kosztów kwalifikowanych w przypadku jednostki sektora finansów publicznych,

- do **70%** kosztów kwalifikowalnych w przypadku podmiotu wykonującego działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, z tym że w przypadku organizacji pozarządowej, która wykonuje taką działalność gospodarczą – jeżeli organizacja ta ubiega się o pomoc w zakresie określonym w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. b i c oraz pkt 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020,

- do **100%** kosztów kwalifikowalnych w przypadku: podmiotu niewykonującego działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej lub organizacji pozarządowej, która wykonuje działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej – jeżeli organizacja ta ubiega się o pomoc w zakresie określonym w § 2 ust. 1 pkt 1 oraz 4–8 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

2. Na działania z zakresu rozpoczęcia działalności gospodarczej wysokość wsparcia przyznawanego przez LGD wynosi 50 000 zł.

W przypadku operacji polegających na rozwijaniu przedsiębiorczości LGD na etapie wyboru operacji będzie promowało wnioski, w których wkład własny beneficjenta przekracza minimalne wartości określone w LSR. W przypadku operacji polegających na rozwijaniu przedsiębiorczości LGD na etapie wyboru operacji będzie promowało wnioski, w których wkład własny beneficjenta przekracza minimalne wartości określone w LSR.

ROZDZIAŁ IX PLAN KOMUNIKACJI

Celem ogólnym Planu Komunikacji Lokalnej jest promowanie LSR zwłaszcza wśród mediów i ogółu mieszkańców LGD oraz rozpowszechnianie informacji o możliwościach wsparcia przewidzianych w Strategii wśród potencjalnych Beneficjentów, którzy będą mogli ubiegać się o przyznanie dotacji w ramach Funduszy Europejskich. Planowane działania mają wzbudzić zainteresowanie oraz zachęcić potencjalnych Beneficjentów do aplikowania o środki, zwiększając liczbę zrealizowanych inwestycji, a przez to wzmocnić konkurencyjność i atrakcyjność Lokalnej Grupy Działania.

Cele szczegółowe działań informacyjno-promocyjnych

Cel ogólny działań informacyjno – promocyjnych jest realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

- informowanie i wsparcie beneficjentów w zakresie pozyskiwania środków w ramach LSR oraz w procesie realizacji projektów przez profesjonalną informację i pomoc w rozliczaniu projektów,
- budowanie pozytywnego wizerunku LSR wśród mieszkańców obszaru poprzez informowanie ich o możliwościach dofinansowania oraz o już zrealizowanych w ramach Strategii projektach i bezpośrednich korzyściach wynikających z ich realizacji,
- wzmocnienie pozytywnego wizerunku LGD jako obszaru atrakcyjnego gospodarczo i społecznie.

Powyższe cele zostaną osiągnięte poprzez intensywne, różnorodne i długofalowe działania informacyjno-promocyjne, których ważnym elementem będą kampanie:

- promocyjno – wizerunkowe, skierowane do mediów, ogółu społeczeństwa oraz dotychczasowych i potencjalnych Beneficjentów,
- informacyjne – adresowane do konkretnych grup potencjalnych Beneficjentów, uprawnionych do korzystania ze środków Unii Europejskiej.

Działania komunikacyjne oraz odpowiadające im środki przekazu uwzględniające różnorodne rozwiązania komunikacyjne jak kampania promująca LSR składająca się z dwóch typów działań komunikacyjnych przebiegających równolegle: informowaniu ogółu społeczeństwa, potencjalnych Beneficjentów i uczestników projektów oraz promowaniu funduszy europejskich jako marki wśród mieszkańców LGD, ze szczególnym uwzględnieniem promocji dotychczasowych efektów realizowanych inwestycji.

Grupy docelowe:

Beneficjenci (projektodawcy) – ta grupa dzieli się na dwie części – potencjalnych beneficjentów (potencjalnych projektodawców) oraz beneficjentów (projektodawców), którzy już realizują projekty dofinansowane ze środków Funduszy Europejskich.

Ogół społeczeństwa – w nim kumulują się efekty komunikacyjne działań i zachowań wszystkich grup interesariuszy Funduszy Europejskich. Wizerunek LSR w oczach społeczeństwa, wspierany przez media, decyduje o pozytywnym lub nieprzychylnym klimacie społecznym wokół środków unijnych, polityki rozwojowej gmin, czy wreszcie samej Unii Europejskiej. Ponadto działania komunikacyjne adresowane będą również do: mediów, partnerów społecznych i gospodarczych, instytucji zaangażowanych we wdrażanie LSR, decydentów i liderów, środowisk opiniotwórczych (artyści, kościoły i związki wyznaniowe, sportowcy, branża reklamowa itp.).

Zakładane wskaźniki w oparciu o planowany budżet działań komunikacyjnych oraz planowane efekty działań komunikacyjnych zostały przedstawione w załączniku 5 do strategii.

ROZDZIAŁ X INNOWACYJNOŚĆ

Do oceny kryterium przyjmuje się definicję innowacji określoną w podręczniku OECD. Podręcznik Oslo, zgodnie z którą przez innowację należy rozumieć wprowadzenie do praktyki w gospodarce nowego lub znacząco

ulepszono rozwiązanie w odniesieniu do produktu (towaru lub usługi), procesu, marketingu lub organizacji. Zgodnie z ww. definicją można rozróżnić:

- innowację produktową -oznaczającą wprowadzenie na rynek przez dane przedsiębiorstwo nowego towaru lub usługi lub znaczące ulepszenie oferowanych uprzednio towarów i usług w odniesieniu do ich charakterystyk lub przeznaczenia;
- innowację procesową -oznaczającą wprowadzenie do praktyki w przedsiębiorstwie nowych lub znacząco ulepszonych metod produkcji lub dostawy.

Kryterium oceny:

- Projekt jest innowacyjny w skali kraju lub regionu w przypadku przedstawienia przez Wnioskodawcę opinii o innowacyjności operacji wydanej przez jednostkę naukową podpisaną przez rektora lub dyrektora wydziału w danej dziedzinie. – 6 pkt
- Projekt jest innowacyjny w skali LGD – 4 pkt
- Projekt jest innowacyjny w skali Gminy – 2 pkt
- Projekt jest innowacyjny w skali miejscowości lub nie jest innowacyjny – 0 pkt

Uzasadnienie innowacyjności powinno zawierać w szczególności:

- informację, które z elementów projektu są innowacyjne, a które pełnią rolę uzupełniającą;
- analizę informującą na czym polega dana innowacyjność. W przypadku, gdy do wniosku o dofinansowanie zostanie załączona opinia o innowacyjności, a jej zapisy potwierdzają będą spełnienie elementów wskazanych w kryterium, opinia stanowić będzie podstawę do uznania tego kryterium za spełnione. W pozostałych przypadkach, ocena kryterium będzie dokonana na podstawie informacji zawartych we wniosku, przy jednoczesnym odniesieniu się do zapisów zawartych w opinii.

Innowacyjny charakter Lokalnej Strategii Rozwoju LGD „Źródło” przejawiać się będzie w sposobie komunikacji z mieszkańcami obszaru LGD. Biuro LGD zdecydowało wdrożyć formę komunikacji z mieszkańcami poprzez media społecznościowe – Facebook. Tego typu forma komunikacji organów administracji jak i LGD jest nieznaną lub bardzo rzadko spotykaną, natomiast wykazuje wiele pozytywnych cech:

- portale społecznościowe jak Facebook są odwiedzane przez coraz liczniejsze grono osób w różnym wieku, także osób starszych, emerytów.
- przybliżenie informacji o funkcjonowaniu LGD jak też możliwości dofinansowania na stronie internetowej Facebooka pozwoli dotrzeć do coraz liczniejszego grona osób, które dotychczas nie interesowały się rozwojem lokalnym.
- zmieni się odbiór samej LGD jak i administracji publicznej poprzez zaprezentowanie się jako organizacji elastycznej i nastawionej na dobro ludzi a nie jak dotychczas skostniałej struktury.

Media społecznościowe pozwalają na swobodną komunikację i szybką wymianę zdań, w związku z powyższym komunikacja z mieszkańcami będzie miała wyraz:

- Forum publicznego;
- Zaproszenia do dyskusji w ustalony dzień i godzinę;
- Każdy będzie miał prawo zgłaszać swoje spostrzeżenia jak i wnioski w sposób swobodny;
- Ustalone zostaną dni konsultacji w zakresie naboru wniosków, gdzie pracownik biura będzie odpowiadał na wszystkie zadane pytania mieszkańców.

Cechą świadczącą o innowacyjności tego typu komunikacji będzie:

- nowatorskie podejście do promocji i komunikacji z mieszkańcami, dotychczas nie stosowane,
- konsultacje z pracownikami biura w zakresie spraw ważnych z punktu rozwoju lokalnego,
- zaproszenia do swobodnej dyskusji na forum ogólnym,
- konsultacja w zakresie realizowanych projektów zajęć dla dzieci i młodzieży z młodzieżą szkolną – grupą, która będzie miała prawo wyrazić swoje zdanie w zakresie form spędzania wolnego czasu i zajęć dla dzieci i młodzieży.

ROZDZIAŁ XI ZINTEGROWANIE

INTEGROWANIE RÓŻNYCH SEKTORÓW, PARTNERÓW, ZASOBÓW CZY BRANŻ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ W CELU KOMPLEKSOWEJ REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ

Integracja zaplanowanych przedsięwzięć w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju odbywa się na kilku płaszczyznach: komplementarności założonych działań, komplementarności beneficjentów przedsięwzięć, komplementarności zasobów wykorzystanych do realizacji działań.

Komplementarność założonych działań była podstawowym czynnikiem brany pod uwagę podczas tworzenia podstawowych celów Lokalnej Strategii Rozwoju. Każdy z celów strategicznych reprezentuje osobny zbiór zasobowy, który zostanie uruchomiony w trakcie realizacji przez beneficjentów projektów. Cel strategiczny nr 1 dotyczy aspektów związanych z inwestycjami materialnymi w szeroko rozumiany ekorozwój (pod tą definicją wg autorów Strategii kryje się także rozwój aktywności mieszkańców). Cel strategiczny nr 2 dotyczy aspektów rozpropagowania współpracy i idei Lokalnej Grupy Działania wewnątrz i na zewnątrz obszaru LGD. Odbywać się to będzie przy pomocy zastosowania nowoczesnych form promocji i reklamy – m.in. organizacja imprez niecyklicznych pod znakiem Stowarzyszenia „Źródło”, organizacja czasu dla dzieci i młodzieży, zachowanie i promowanie lokalnych tradycji, produktów, zwyczajów i obyczajów. Cel strategiczny nr 3 powstał wyłącznie w celu wspierania innowacyjności i przedsiębiorczości mieszkańców obszaru LGD.

Komplementarność beneficjentów przedsięwzięć należy rozpatrywać w aspekcie beneficjentów pośrednich i bezpośrednich. Beneficjentami pośrednimi będą jednostki, które podpiszą umowę na dofinansowanie projektów rekomendowanych przez Radę LGD i zaaprobowanych przez Instytucję Wdrażającą. Beneficjentami bezpośrednimi będą jednostki, które skorzystają z rezultatów projektów. Beneficjentami bezpośrednimi, w zależności od działania, będą następujące jednostki: Jednostki samorządowe, Jednostki pożytku publicznego, państwowe jednostki organizacyjne działające na terenie LGD, Szkoły, Przedsiębiorstwa handlowo-usługowe, Przedsiębiorstwa sektora budowlanego, Firmy szkoleniowe, Kluby sportowe, Lokalne stowarzyszenia i kluby.

Integrowanie branż działalności gospodarczej

Do kluczowych branż obszaru należą handel detaliczny, przetwórstwo przemysłowe, usługi gastronomiczne i usługi noclegowe. Integracja tych trzech branż polegać będzie na nawiązaniu współpracy w zakresie realizowanej działalności. LGD zachęcać będzie przedsiębiorstwa do wspólnych spotkań i nawiązywania współpracy w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej. Preferowaną formą współpracy będzie partnerstwo, wspólna wymiana doświadczeń i tworzenie przez przedsiębiorców klubów i stowarzyszeń, które wspólnie będą pracować nad rozwojem własnych działalności gospodarczych. Celem zintegrowania tych trzech branż będzie wspólna realizacja projektów przyczyniająca się do rozwoju przedsiębiorczości, tworzenia nowych miejsc pracy, zaspokojenia popytu na usługi turystyczne i wzrost ruchu turystycznego.

KOMPLEMENTARNOŚĆ Z INNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI/STRATEGIAMI

❖ ZAKTUALIZOWANA STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO DO 2020 ROKU (POZNAŃ, 17 GRUDNIA 2012 ROKU)

Przedmiotowa strategia rozwoju LGD jest zgodna z Zaktualizowaną Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku i wpisuje się w jej cele. Przewidywany wpływ realizacji projektów wybieranych w ramach ogłaszanych konkursów będzie miał istotne znaczenie dla spełnienia celów strategicznych ujętych w „Zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku” na obszarach funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania. Warto podkreślić podobieństwo celu generalnego Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego i celu nadrzędnego Lokalnej Strategii Rozwoju.

Tabela 7 Podobieństwa celów operacyjnych Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020 i Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia „Źródło”

Podobieństwa celów operacyjnych Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020 i Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia „Źródło”

Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku	Lokalna Strategia Rozwoju Stowarzyszenia „Źródło”
Cel operacyjny 2.2. Ochrona krajobrazu	1.1.1 Zagospodarowanie terenów wokół jezior
Cel operacyjny 2.10. Promocja postaw ekologicznych	2.1.5 Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców i przedsiębiorców z terenu LGD
Cel operacyjny 5.6. Wsparcie terenów o wyjątkowych walorach środowiska kulturowego	1.1.3 Przygotowanie terenów do uprawiania sportu i rekreacji
Cel operacyjny 7.3. Promocja przedsiębiorczości i zatrudnialności	3.1.2 Tworzenie miejsc pracy i rozwój istniejących działalności gospodarczych na terenie lokalnej grupy działania
Cel operacyjny 6.13. Rozwój biznesu i usług zdrowotnych	3.1.1 Rozpoczęcie działalności gospodarczej

Źródło: Opracowanie własne

Wymienione powyżej cele operacyjne obu Strategii będą osiąganymi przy realizacji wspólnych działań wymienionych w obu strategiach tj.: Zagospodarowanie terenu celem zachowania krajobrazu, Zachowanie i promowanie środowiska kulturowego, Promocja przedsiębiorczości i zatrudnienia, Tworzenie nowych miejsc pracy i rozwój istniejących działalności gospodarczych na terenie lokalnej grupy działania. W związku z powyższym przedmiotowa strategia jest komplementarna z Zaktualizowaną Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku.

❖ STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU TURYSTYKI I REKREACJI MIKROREGIONU WIELKOPOLSKIEGO PARKU NARODOWEGO

W związku z oddziaływaniem realizowanych w ramach LSR projektów także na tereny należące do Wielkopolskiego Parku Narodowego, nie bez znaczenia jest zbadanie zbieżności celów realizacji LSR oraz „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Turystyki i Rekreacji Mikroregionu Wielkopolskiego Parku Narodowego”. Cele strategiczne rozwoju turystyki Mikroregionu WPN wynikają z misji i stanowią jej dalsze rozwinięcie. Poniżej cele strategiczne zrównoważonego rozwoju turystyki i rekreacji Mikroregionu WPN są komplementarne z celami Strategii LGD: zachowanie walorów przyrodniczych, zwłaszcza krajobrazowych, edukacja ekologiczna w duchu zrównoważonego rozwoju, integracja działań podmiotów na rzecz ochrony przyrody, urozmaicenie oferty wypoczynku i rekreacji mieszkańców Mikroregionu WPN, ożywienie lokalnej przedsiębiorczości, poprawa estetyki otoczenia, poprawa infrastruktury komunalnej, umocnienie współpracy podmiotów funkcjonujących na obszarze Mikroregionu WPN, wzmocnienie u mieszkańców Mikroregionu WPN poczucia przynależności do obszaru atrakcyjnego turystycznie, wykreowanie wizerunku Mikroregionu WPN jako miejsca atrakcyjnego turystycznie, skierowanie ruchu turystycznego poza granice parku, do okolicznych miejscowości poprzez przygotowanie ofert turystycznych uwzględniających różnorodność zasoby przyrodniczo-kulturowe, wykreowanie ofert turystycznych zaspokajających potrzeby różnorodnych grup turystów, poprawa infrastruktury turystycznej obszaru, wzrost satysfakcji z pobytu w Mikroregionie WPN.

Analiza celów strategicznych rozwoju turystyki Mikroregionu Wielkopolskiego Parku Narodowego i celów strategicznych Lokalnej Strategii Rozwoju pozwala stwierdzić, że wiele z nich się uzupełnia, przez co szansa na ich realizację wzrośnie dzięki implementacji przedsięwzięć Lokalnej Strategii Rozwoju.

❖ WIELKOPOLSKI REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY NA LATA 2014-2020

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014 – 2020 jest instrumentem realizującym zadania zmierzające do osiągnięcia spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej Unii Europejskiej przez inteligentny i zrównoważony rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu.

Niniejsza strategia jest komplementarna z Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2014 – 2020 w zakresie planowanych konkursów, w ramach których wyłonione zostaną projekty wspierające rozwój przedsiębiorczości na terenie funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania. W ramach celu operacyjnego LSR 3.2 Tworzenie miejsc pracy lub rozwój istniejących działalności gospodarczych na terenie lokalnej grupy działania, 3.3 Podniesienie konkurencyjności mikroprzedsiębiorstw przez dofinansowanie zakupu środków trwałych na wyposażenie firmy przewiduje się realizację projektów zgodnie z zasadami ustanowionymi dla działania PROW. Abstrahując od kryteriów wyboru projektów wybieranych przez Stowarzyszenie w ramach poszczególnych konkursów, przedsiębiorstwa ubiegające się o dofinansowanie będą musiały spełnić szereg dodatkowych

czynników, których wielkości graniczne przedstawia poniższa tabela demarkacyjna udostępniona przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego.

W zakresie komplementarności LSR z WRPO projektów realizowanych w ramach działań związanych z kulturą, należy wymienić Działanie 4.4. WRPO Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa, produktów, zwyczajów i obyczajów, tradycyjnych zawodów i rzemiosła poprzez imprezy, wystawy LGD. Natomiast w zakresie rozwoju rynku pracy Działanie 6.3. WRPO Samozatrudnienie i przedsiębiorczość jest komplementarne z Działaniem LGD 3.2 Tworzenie miejsc pracy lub rozwój istniejących działalności gospodarczych na terenie Lokalnej Grupy Działania. W zakresie priorytetu 9 WRPO niniejsza strategia jest komplementarna z Działaniem 9.1. Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną poprzez realizację Działania LGD 2.5 Dostosowanie obiektów publicznych na cele społeczno-kulturowe a w zakresie rewitalizacji Działanie LDG 2.6 Przygotowanie oraz rozwój miejsc spełniających funkcje przestrzeni publicznej wpisuje się Działanie 9.2. Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, przemysłowych i powojennych WRPO.

ROZDZIAŁ XII MONITORING I EWALUACJA

XII.1 EWALUACJA STRATEGII

Ewaluacja to systematyczne badanie wartości albo cech konkretnego programu, planu, działania (eksperymentu) bądź obiektu (programu komputerowego, programu nauczania, rozwiązania technicznego) z punktu widzenia przyjętych kryteriów, w celu jego usprawnienia, rozwoju lub lepszego zrozumienia. Jednym z głównych celów ewaluacji jest ocena rzeczywistych lub spodziewanych efektów realizacji danej interwencji i ustalenie związków pomiędzy podjętymi działaniami, a uzyskanymi efektami, zwłaszcza w ujęciu średnio i długookresowym (rezultaty).

Ewaluacja własna Stowarzyszenia LGD „Źródło” będzie w znacznej mierze opierać się na założonych do osiągnięcia w kolejnych latach wartościach wskaźników rezultatu –oddziaływania dla kolejnych przedsięwzięć zostały zestawione w Lokalnej Strategii Rozwoju. Organem odpowiedzialnym za przeprowadzenie ewaluacji jest Zarząd, który przedstawia wyniki do zaopiniowania Komisji Rewizyjnej. Część skomplikowanych zadań związanych z przygotowaniem raportu, LGD może zlecić ekspertom zewnętrznym.

Wnioski, sugestie i rekomendacje dotyczące zmian w sposobie funkcjonowania LGD, które pozwolą zapewnić wyższą efektywność działania LGD i lepsze osiągnięcie celów LSR.

Funkcjonowanie LGD będzie na bieżąco monitorowane i poddawane badaniom ewaluacyjnym w celu stałego podnoszenia jakości i efektywności działań. Ewaluacja jest niezbędna do sprawnego wydatkowania środków publicznych w ramach LSR, a także do szybkiego reagowania na zmieniające się warunki otoczenia społeczno-gospodarczego na terenie LGD. Z przeprowadzonych badań ewaluacyjnych tworzone będą raporty.

W zależności od wyciągniętych wniosków z raportów, propozycje zmian będą przekazywane do Biura LGD, które zostaną zaakceptowane przez Komisję Rewizyjną. Treść raportu przygotowanego przez komisję rewizyjną będzie podawana do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie jej na oficjalnej stronie internetowej Stowarzyszenia „Źródło”.

Elementy podlegające ewaluacji zostały zaprezentowane w załączniku 2 do strategii.

XII.2 MONITORING STRATEGII

Monitoring to proces systematycznego zbierania i analizowania informacji ilościowych i jakościowych na temat funkcjonowania LGD oraz stanu realizacji strategii w aspekcie finansowym i rzeczowym, którego celem jest uzyskanie informacji zwrotnych na temat skuteczności i wydajności wdrażanej strategii, a także ocena zgodności realizacji operacji z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i celami.

Monitoring pozwala na śledzenie i ostrzeganie jak kształtują się aktualne postępy w realizacji strategii oraz wskazuje, czy zakładane rezultaty są osiągnięte zgodnie z harmonogramem. System monitoringu został zbudowany wokół celów strategicznych i szczegółowych strategii – logicznie powiązanych z podejmowanymi działaniami w ramach zaplanowanych przedsięwzięć i zaangażowanymi środkami a pośrednio osiąganymi rezultatami w układzie przyczynowo- skutkowym. Monitoring realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju LGD „Źródło” stanowi równoległy do jej wdrażania, ciągły i rutynowy proces wymagający zbierania i analizy danych oraz raportowania wyników w określonych przedziałach czasowych. Elementy podlegające monitoringowi zostały zaprezentowane w załączniku 2 do strategii.

Głównym narzędziem badawczym wykorzystywanym w procesie monitoringu wdrażania LSR jest ankieta monitorująca, skierowana do beneficjentów działań oraz rejestry, natomiast podmiotem zaangażowanym w proces monitoringu będzie Biuro LGD, pracownicy LGD i Zarząd LGD.

Monitoring będzie wykonany na bieżąco oraz 2 razy przeprowadzony będzie (w 2019 i 2023) szerszy monitoring. Raport z prowadzonych działań monitoringowych wykonany będzie w 2019.

ROZDZIAŁ XIII STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają, zgodnie z art. 46 u.u.i.Ś²⁹ obejmuje: 1) koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, planów zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju regionalnego; 2) polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko; 3) polityk, strategii, planów lub programów innych niż wymienione w pkt 1 i 2, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 jeżeli nie są one bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektów dokumentów, innych niż wymienione wyżej, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem. Organ opracowujący projekt dokumentu stwierdzi, że wyznaczają one ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub że realizacja postanowień tych dokumentów może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

W związku z powyższym, przedmiotowa strategia rozwoju zostanie poddana uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Przy odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko albo stwierdzeniu konieczności przeprowadzenia takiej oceny, bierze się pod uwagę następujące uwarunkowania: charakter działań przewidzianych w dokumentach, rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko.

Lokalna Strategia Rozwoju LGD „Źródło” skupia się na realizacji przedsięwzięć o zasięgu lokalnym obejmującym zasięg 3 gmin. Planowane do realizacji przedsięwzięcia posiadają charakter zadań „miękkich” i „twardych”. Do przedsięwzięć „miękkich” zaliczyć można: promocje obszaru, lokalnych produktów i proekologicznych rozwiązań oraz przedsiębiorczości, organizacje imprez, działania szkoleniowe, organizacje czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.

²⁹Ustawa z dnia 03.10.2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2013 poz. 1235)

Do przedsięwzięć „twardych” zaliczyć można: zagospodarowanie terenów zielonych (jezior) i miejsc publicznych, przygotowanie miejsc obserwacji przyrody, ścieżek ekologicznych, dostosowanie obiektów publicznych do pełnionych funkcji, rozwój przedsiębiorczości. Przedmiotowe inwestycje nie będą wywierać znaczącego oddziaływania na środowisko przyrodnicze. LGD swoimi działaniami obejmie również zagadnienia związane z podniesieniem świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatu. Po przeanalizowaniu zapisów rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko brak jest przesłanek by wymienione tam przedsięwzięcia miały szanse otrzymania pomocy finansowej w ramach LSR ze względu na skalę tych inwestycji i koszty ich realizacji. W ramach LSR planowane jest udzielanie pomocy w wysokości od 50 tysięcy złotych do 300 tysięcy złotych, głównie na rozwój mikro i małych firm oraz uruchamianie własnej działalności gospodarczej.

WYKAZ WYKORZYSTANEJ LITERATURY

- 1) Statut Stowarzyszenia;
- 2) Regulamin Rady Stowarzyszenia;
- 3) Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020;
- 4) Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020;
- 5) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235).

XIV ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK 1 PROCEDURA AKTUALIZACJI LSR

Opracowanie, aktualizację i uchwalanie zmian Lokalnej Strategii Rozwoju reguluje Statut Stowarzyszenia LGD „Źródło”.

Aktualizacja strategii będzie miała miejsce z następujących powodów:

- Uwag zgłoszonych przez Komisję Rewizyjną Stowarzyszenia oceniającą realizację celów Lokalnej Strategii Rozwoju;
- Zmiany prawne dotyczące podejścia Leader w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020;
- Zaleceń Instytucji Wdrażającej PROW;
- Zmiany w budżecie i harmonogramie strategii.

Uwagi zgłoszone przez Komisję Rewizyjną Stowarzyszenia będą mogły dotyczyć następujących elementów Strategii:

- Zmiany harmonogramu realizacji przedsięwzięć wraz z uzasadnieniem;
- Zmiany podziału budżetu poszczególnych przedsięwzięć wraz z uzasadnieniem;
- Zmiany zapisów statutowych i regulaminowych Stowarzyszenia;
- Zmiany zapisów dotyczących informacji o członkach Stowarzyszenia, Rady, Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- Zmiany zapisów dotyczących zasad powoływania i rekrutacji pracowników biura LGD;
- Inne zmiany zgłoszone do biura LGD i rozpatrzone pozytywnie przez Zarząd do zarekomendowania Stowarzyszeniu.

Za propozycję zmian w LSR wskazanych przez mieszkańców i podmioty sektora społecznego i gospodarczego odpowiadać będzie biuro LGD, które wstępnie opiniować będzie zmianę do Zarządu Stowarzyszenia „Źródło”. Zmiany może zgłaszać także Komisja Rewizyjna opiniując raport ewaluacyjny i przedstawiając decyzję do Zarządu Stowarzyszenia LGD. Prezes Zarządu LGD podejmuje wówczas uchwałę o przystąpieniu do aktualizacji LSR.

Informacje na temat propozycji aktualizacji LSR będą znajdować się na oficjalnej stronie internetowej Stowarzyszenia. Mieszkańcy obszaru LGD mają możliwość wniesienia własnych uwag do propozycji aktualizacji, które rozpatrywane będą przez biuro LGD. Jeżeli zaistnieje konieczność, biuro LGD w swojej siedzibie może zorganizować spotkanie z mieszkańcami w celu wyjaśnienia lub doprecyzowania uwag zgłaszanych przez społeczność LGD.

Proces aktualizacji Lokalnej Strategii Rozwoju zapewnia społeczności lokalnej systematyczną i mobilną możliwość zgłaszania własnych uwagi i opinii. Lista podmiotów biorących udział w aktualizacji Strategii przedstawia poniższa tabela:

Tabela 8Lista podmiotów biorących udział w aktualizacji Lokalnej Strategii Rozwoju

Lista podmiotów biorących udział w aktualizacji Lokalnej Strategii Rozwoju	
Wyszczególnienie	Zakres działań przy aktualizacji Lokalnej Strategii Rozwoju
Mieszkańcy, osoby prawne, osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe	<ul style="list-style-type: none"> Zgłaszanie do Biura LGD propozycji zmian w Lokalnej Strategii Rozwoju; Zgłaszanie do Biura poprawek lub uwag w sprawie zatwierdzonych zmian w Lokalnej Strategii Rozwoju.
Biuro LGD (kierownik Biura LGD, pracownik Biura LGD)	<ul style="list-style-type: none"> Przygotowanie propozycji zmian w Lokalnej Strategii Rozwoju zgłoszonych do Biura LGD przez mieszkańców i podmioty działające na terenie funkcjonowania LGD.
Komisja Rewizyjna (Przewodniczący Komisji Rewizyjnej)	<ul style="list-style-type: none"> Opiniowanie Zarządowi Stowarzyszenia propozycji zmian w Lokalnej Strategii Rozwoju wynikających z raportu dotyczącego ewaluacji własnej Stowarzyszenia.
Zarząd Stowarzyszenia (Prezes Zarządu, Wiceprezes Zarządu)	<ul style="list-style-type: none"> Podejmowanie uchwał w sprawie zmian w Lokalnej Strategii Rozwoju; Przekazanie zatwierdzonych przez Zarząd zmian do publicznej wiadomości (oficjalna strona internetowa Stowarzyszenia) na okres co najmniej 14 dni; Przekazanie zatwierdzonych przez Zarząd zmian do samorządu województwa wielkopolskiego w przypadku nie stwierdzenia merytorycznych zastrzeżeń społecznych (po 14 dniach od przekazania do publicznej wiadomości).
Samorząd województwa wielkopolskiego	<ul style="list-style-type: none"> Przyjęcie lub odrzucenie uchwał Zarządu Stowarzyszenia dot. aktualizacji Lokalnej Strategii Rozwoju.

Źródło: Opracowanie własne

ZAŁĄCZNIK 2 PROCEDURY DOKONYWANIA EWALUACJI I MONITORINGU

Tabela 9Elementy podlegające ewaluacji

Kryterium ewaluacyjne	Wykonawca badania	Sposób pomiaru	Czas i okres dokonywania pomiaru	Analiza i ocena danych – sposób wykorzystania wyników badań
Skuteczność promocji i aktywizacji społeczności lokalnej.	Biuro LGD (ocena własna).	Badania ankietowe wśród mieszkańców, prowadzone za pośrednictwem strony internetowej Stowarzyszenia.	Ocena roczna w latach 2019, 2023, dokonywana w pierwszym kwartale roku następującego po roku ocenianym.	Ocena skuteczności promocji LGD oraz działań wdrażanych w ramach LSR, mierzona, jako liczba osób, które uzyskały informację na temat LGD oraz skuteczność animacji społeczności. Wyniki badań będą wykorzystane do poprawy skuteczności promocji i aktywizacji społeczności lokalnej poprzez poprawę zadań.
Stopień realizacji celów LSR – stopień realizacji wskaźników rezultatu i oddziaływania.	Biuro LGD (ocena własna).	Ankiety beneficjentów, sprawozdania beneficjentów, rejestr danych LGD.	Ocena dokonywana w I kwartale 2019 oraz I kwartał 2022 roku.	Ocena celowości i trafności założeń realizowanych w ramach LSR. Określenie stopnia realizacji poszczególnych celów. Wyniki badań będą wykorzystane do poprawy zwiększenia działań skutkujących

				zwiększeniem stopnia realizacji celów i osiągnięcia wskaźników.
Pracownicy Biura LGD, funkcjonowanie Biura Zarządu.	Zarząd LGD.	Anonimowe ankiety.	Na bieżąco	Ocena pracy pracowników, sposób przekazywania istotnych informacji potencjalnym beneficjentom, pomoc w rozwiązywaniu problemów, efektywność świadczonego doradztwa. Wyniki badań będą wykorzystane do poprawy funkcjonowania biura i pracy pracowników.
Jakość udzielanego doradztwa	Biuro LGD (ocena własna).	Ankieta anonimowa	Raz na rok.	Ocena funkcjonowania biura i udzielanego doradztwa. Wyniki badań będą wykorzystane do poprawy funkcjonowania biura i pracy pracowników oraz jakości udzielanego doradztwa.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 10 Elementy podlegające monitoringowi

Elementy poddane monitoringowi	Wykonawca badania	Sposób pomiaru	Czas i okres dokonywania pomiaru	Analiza i ocena danych– sposób wykorzystania wyników badań
Wskaźniki produktu LSR.	Biuro LGD (ocena własna).	Rejestr danych LGD.	Na bieżąco	Stopień realizacji wskaźnika. Wyniki badań będą wykorzystane do poprawy skuteczności realizacji zadań i osiągnięcia wskaźników.
Harmonogram ogłaszanych konkursów.	Biuro LGD (ocena własna).	Rejestr ogłoszonych konkursów.	Na bieżąco	Zgodność ogłaszania konkursów z harmonogramem konkursów LSR, ocena stopnia realizacji zadań wdrażanych w ramach LSR. Wyniki badań będą wykorzystane do ewentualnej poprawy harmonogramu.
Budżet LGD.	Biuro LGD (ocena własna).	Rejestr danych.	Na bieżąco	Stopień wykorzystania środków finansowych w odniesieniu do środków zakontraktowanych. Wyniki badań będą służyły poprawie budżetu i zadań służących jego wykonaniu.
Zainteresowanie stroną internetową LGD.	Pracownicy LGD (ocena własna).	Licznik odwiedzin strony internetowej, dane od administratora strony internetowej.	Na bieżąco	Skuteczność przekazywania/ uzyskiwania informacji na temat działalności LGD. Wyniki badań będą wykorzystane do poprawy strony i sposobu przekazywania informacji celem zwieszenia zainteresowania odwiedzinami.
Pracownicy Biura LGD, funkcjonowanie Biura Zarządu.	Zarząd LGD.	Anonimowe ankiety.	Na bieżąco	Ocena pracy pracowników, sposób przekazywania istotnych informacji potencjalnym beneficjentom, pomoc w rozwiązywaniu problemów, efektywność świadczonego doradztwa. Wyniki badań będą wykorzystane do poprawy funkcjonowania biura i pracy Zarządu.
Harmonogram w zakresie kosztów bieżących i aktywizacji	Biuro LGD (ocena własna).	Rejestr danych.	Raz na pół roku.	Ocena zgodności ogłaszanych i realizowanych projektów z harmonogramem określonym w LSR. Wyniki badań będą wykorzystane do poprawy harmonogram i zadań z niego wynikających.

Budżet LSR.	Biuro LGD (ocena własna).	Rejestr danych.	Raz na rok.	Ocena zgodności i wysokości wydatkowania środków finansowych z przyznanego budżetu na poszczególne zadania. Wyniki badań będą służyły poprawie budżetu i zadań służących jego wykonaniu.
-------------	------------------------------	-----------------	----------------	--

Źródło: opracowanie własne

ZAŁĄCZNIK 3 PLAN DZIAŁANIA WSKAZUJĄCY HARMONOGRAM OSIĄGANIA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU (19.2)

CEL OGÓLNY	Lata	2016-2018			2019-2021			2022 -2023			RAZEM 2016-2023		Program	Poddziałanie/zakres Programu
	Nazwa wskaźnika	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w EUR	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w EUR	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w EUR	Razem wartość wskaźników	Razem planowane wsparcie w EUR		
Cel szczegółowy 1.1													PROW/RPO	
Przedsięwzięcie: Rekreacja przez duże „R” /Cel 1.1.	Liczba kompleksowo zagospodarowanych terenów wokół Jezior	0 szt.	0	0	2 szt.	100	20 428,75	0 szt.	100	0	2	20 428,75	PROW	Realizacja LSR
	Liczba przygotowanych miejsc obserwacji przyrody	0 szt.	0	0	3 szt.	100	11 451,06	0 Szt.	100	0	3	11 451,06	PROW	Realizacja LSR
	Liczba nowopowstałych/zrewitalizowanych boisk sportowych	1 szt.	50	34 503,51	1 szt.	100	12 527,13	0 Szt.	100	0	2	47 030,64	PROW	Realizacja LSR
	Liczba nowopowstałych/doposażonych placów zabaw	2 szt.	6,6	17 276,66	23 szt.	83,33	172 232,38	5 Szt.	100	59 375,22	30	248 884,26	PROW	Realizacja LSR
	Liczba nowopowstałych/doposażonych obiektów sportowo-rekreacyjnych	2 Szt.	33,33	46 785,39	0 Szt.	33,33	0	4 szt.	100	114 744,34	6	161 529,73	PROW	Realizacja LSR
	Liczba nowopowstałych ścieżek edukacyjnych	0 szt.	0	0	3 szt.	100	25 904,22	0 Szt.	100	0	3	25 904,22	PROW	Realizacja LSR
	Liczba przygotowanych/dostosowanych/zmodernizowanych miejsc spełniających funkcje przestrzeni publicznej	1 szt.	7,1	60 064,26	8 szt.	64,28	111 659,80	5 szt.	100	100 958,79	14	272 682,85	PROW	Realizacja LSR
	Liczba wyremontowanych obiektów na cele społeczno -kulturowe	1 szt.	100	27 038,79	0 szt.	100	0	0 szt.	100	0	1	27 038,79	PROW	Realizacja LSR
Razem cel szczegółowy 1.1				185 668,61			354 203,34			275 078,35		814 950,30		

Cel szczegółowy 2.1														
Przedsięwzięcie: Zapraszamy!/Cel 2.1	Liczba nowych wydawnictw promujących obszar LGD	3 Szt.	100	6 363,29	0 szt.	100	0	0 szt.	100	0	3	6 363,29	PROW	Realizacja LSR
	Liczba imprez integracyjnych	2 Szt.	100	13 804,95	0 szt.	100	0	0 szt.	100	0	2	13 804,95	PROW	Realizacja LSR
	Liczba zorganizowanych imprez promujących lokalne dziedzictwo	1 Szt.	100	9 381,46	0 szt.	100	0	0 szt.	100	0	1	9 381,46	PROW	Realizacja LSR
Razem cel szczegółowy 2.1				29 549,70		0		0		29 549,70				
Cel szczegółowy 3.1														
Przedsiębiorcy – sól tej Ziemi	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	9 Szt.	40,9	115 282,49	13 szt.	100	134 717,51	0 szt.	100	0	22	250 000	PROW	Realizacja LSR
	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa (dodatkowe środki 35%)	0 Szt.	0	0	0 szt.	0	0	8 szt.	100	95 000	8	95 000	PROW	Realizacja LSR
	Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	4 Szt.	14,81	98 552,07	21 szt.	92,59	363 947,93	2 szt.	100	35 000	27	497 500	PROW	Realizacja LSR
Razem cel szczegółowy 3.1				213834,56		498 665,44		130 000		842 500,00				
Razem planowane wsparcie na przedsięwzięcia dedykowane tworzeniu i utrzymaniu miejsc pracy w ramach poddziałania Realizacja LSR PROW													% budżetu poddziałania Realizacja LSR	
													50	712 500 2 850 000

ZAŁĄCZNIK 3 PLAN DZIAŁANIA WSKAZUJĄCY HARMONOGRAM OSIĄGANIA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU (19.3, 19.4)

CEL OGÓLNY	Lata	2016-2018			2019-2021			2022 -2023			RAZEM 2016-2023		Program	Poddziałanie/zakres Programu
	Nazwa wskaźnika	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika	Planowane wsparcie w EUR	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w EUR	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w EUR	Razem wartość wskaźników	Razem planowane wsparcie w EUR		

			narast ająco												
Cel szczegółowy 2.2															
Przedsięwzięcie: Projekt współpracy /Cel 2.2	Liczba zrealizowanych regionalnych projektów współpracy	1 Szt.	100	0	0 szt.	100	0	0 szt.	100	0	1	0	PROW	Współpraca	
	Liczba LGD uczestniczących w regionalnych projektach współpracy	3 Szt.	100	0	0szt.	100	0	0szt.	100	0	3	0	PROW	Współpraca	
	Liczba wydanych publikacji promujących obszar gmin biorących udział w projekcie	1 Szt.	33,33	3 000	1 szt.	66,66	5 000	1 szt.	100	4 000	3	12 000	PROW	Współpraca	
	Liczba zorganizowanych imprez integrujących oraz promujących obszar gmin biorących udział w projekcie	2 Szt.	66,66	7 000	0 szt.	66,66	0	1 Szt.	100	4000	3	11 000	PROW	Współpraca	
	Liczba zrealizowanych międzyregionalnych projektów współpracy	0 Szt.	0	0	1 szt.	50	13 500	1 szt.	100	12 000	2	25 500	PROW	Współpraca	
	Liczba LGD uczestniczących w międzyregionalnych projektach współpracy	0 Szt.	0	0	2 Szt.	50	0	2 Szt.	100	0	4	0	PROW	Współpraca	
Cel szczegółowy 2.2															
Przedsięwzięcie: Aktywizacja /Cel 2.2	Liczba zorganizowanych wydarzeń promocyjnych	2 Szt.	33,33	11 875	3 szt.	66,66	9 250	6 szt.	100	8 750	11	29 875	PROW	Aktywizacja	
	Liczba wydanych publikacji o działalności LGD i założeniach PROW	1 Szt.	25	7 250	1 szt.	50	8 250	2 szt.	100	10 500	4	26 000	PROW	aktywizacja	
	Liczba spotkań informacyjno-konsultacyjnych LGD z mieszkańcami	27 Szt.	55,10	6 750	15 szt.	85,71	1 000	7 szt.	100	500	49	8 250	PROW	aktywizacja	
	Liczba szkoleń dla pracowników LGD	6 Szt.	37,5	0	6 szt.	75	3 000	4 szt.	100	750	16	3 750	PROW	aktywizacja	
	Liczba szkoleń dla organów LGD	4 Szt.	40	0	4 szt.	80	500	2 szt.	100	500	10	1000	PROW	aktywizacja	

	Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	100 Szt.	43,47	0	100 szt.	86,96	0	30 szt.	100	0	230	0	PROW	aktywizacja
Razem cel szczegółowy 2.2				35 875			40 500			41 000		117 375		

ZAŁĄCZNIK 4 BUDŻET LSR W PODZIALE NA POSZCZEGÓLNE FUNDUSZE EFSI I ZAKRESY WSPARCIA

Budżet Lokalnej Strategii Rozwoju

Zakres wsparcia	Wsparcie finansowe (EUR)	
	PROW	Razem
Realizacja LSR (art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013)	1 687 000 euro	1 687 000 euro
Współpraca (art. 35 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013)	48 500 euro	48 500 euro
Koszty bieżące (art. 35 ust. 1 lit. d rozporządzenia nr 1303/2013)	306 940 euro	306 940 euro
Aktywizacja (art. 35 ust. 1 lit. e rozporządzenia nr 1303/2013)	68 875 euro	68 875 euro
Razem	2 111 315 euro	2 111 315 euro

	Wkład EFRROW	Budżet państwa	Wkład własny będący wkładem krajowych środków publicznych	RAZEM
Beneficjenci inni niż jednostki sektora finansów publicznych	589 213,8 euro	336 786,2 euro		926 000 euro
Beneficjenci będący jednostkami sektora finansów publicznych	484 224,3 euro		276 775,7 euro	761 000 euro
Razem	1 073 438,10 euro	336 786,2 euro	276 775,7 euro	1 687 000,00 Euro

ZAŁĄCZNIK 5 PLAN KOMUNIKACJI

Termin	Cel komunikacji	Nazwa działania komunikacyjnego	Adresaci działania komunikacyjnego (grupy docelowe)	Środki przekazu	Wskaźniki	Budżet	Planowane efekty	
Raz na pół roku w okresie 2016-2023	Poinformowanie potencjalnych wnioskodawców o LSR, jej głównych celach, zasadach przyznawania a dofinansowania oraz typach projektów, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR	Kampania informacyjna nt. głównych założeń LSR na lata 2014-2020	- wszyscy potencjalni wnioskodawcy, w szczególności kobiety bezrobotne, przedsiębiorcy, rolnicy oraz organizacje pozarządowe i mieszkańcy obszaru	- ogłoszenia w siedzibach instytucji publicznych (urzędy, GOKi)	- liczba ogłoszeń na tablicach w instytucjach publicznych	500,00	Liczba osób poinformowanych o zasadach realizacji LSR	
				- artykuły na stronach internetowych oraz portalach społ.	- liczba ogłoszeń na stronach www i portalach społ.			
				- spotkania – szkolenia dla Beneficjentów	- liczba spotkań			
				- artykuły w prasie lokalnej	- liczba artykułów w prasie lokalnej	5000,00		Liczba osób poinformowanych o zasadach realizacji LSR
				- eventy i imprezy	- liczba eventów i imprez			
				- zabawy i edukacja dzieci	- liczba zorganizowanych zabaw dla dzieci			
- ulotki	- liczba wydanych ulotek							
- plakaty	- liczba wydanych plakatów							
Działanie ciągłe w okresie 2016-2023	Poinformowanie potencjalnych wnioskodawców o kryteriach oceny używanych przez organ decyzyjny LGD	Prezentacja zasad oceniania i wyboru projektów przez LGD	- wszyscy potencjalni wnioskodawcy, w szczególności kobiety bezrobotne przedsiębiorcy, rolnicy oraz organizacje pozarządowe i mieszkańcy obszaru	- prezentacje,	- liczba przygotowanych prezentacji nt. zasad wyboru wniosków	0,00	Liczba osób poinformowanych o kryteriach oceny używanych przez organ decyzyjny LGD	
				- informacje na stronie internetowej	- liczba komunikatów			
Raz w roku	Poinformowanie ogółu mieszkańców o efektach LSR	Komunikacja o efektach LSR	Wszyscy mieszkańcy obszaru LGD, w szczególności kobiety bezrobotne	- Informacje na stronie internetowej,	- liczba komunikatów	0,00	Liczba osób poinformowanych o efektach LSR	
				- prezentacje,	- liczba przygotowanych prezentacji podsumowujących nabory			
				- Publikacje,	- liczba wydanych publikacji podsumowujących nabory			

ANALIZA EFEKTYWNOŚCI ZASTOSOWANYCH DZIAŁAŃ KOMUNIKACYJNYCH I ŚRODKÓW PRZEKAZU

Wykonanie Planu Komunikacji oraz sprawozdawczość z prowadzonych działań informacyjno-promocyjnych będą publikowane na stronie LGD w formie zestawień okresowych, rocznych i końcowych. Ocena realizacji poszczególnych działań będzie dokonywana w oparciu o wskaźniki szczegółowo opisane w Planie Komunikacji. Ocena realizacji Planu opierać będzie się na ocenie

poszczególnych działań realizowanych w ramach Planu, na podstawie wyznaczonych wskaźników oceny skuteczności zawartych w tabeli. Opis wniosków/opinii zebranych podczas działań komunikacyjnych, sposobu ich wykorzystania w procesie realizacji LSR. W planie komunikacji przewidziane są działania mające na celu pozyskanie informacji o funkcjonowaniu LGD i realizacji LSR. Dane będą zbierane w formie informacji zwrotnej nt. oceny jakości pomocy świadczonej przez LGD pod kątem konieczności przeprowadzenia ewentualnych korekt w tym zakresie (np. dodatkowego przeszkolenia osób udzielających pomocy, np. w zakresie komunikacji interpersonalnej). Dodatkowe informacje zbierane będą podczas działań informacyjnych o zasadach i efektach LSR skierowane do potencjalnych wnioskodawców oraz mieszkańców. Pozyskane w ten sposób informacje zostaną wykorzystane do aktualizacji LSR, procedur oraz ewentualnej zmiany funkcjonowania poszczególnych organów LGD czy biura. W sytuacji zaistnienia problemów z wdrażaniem LSR, a także potencjalnego pojawienia się sytuacji niesatysfakcjonującej akceptacji społecznej wdrożone zostaną następujące środki zaradcze:

Zagrożenie	Środki zaradcze
Brak zaufania do instytucji zajmującej się Funduszami i przekonanie o ich niedostępności	Bezpośrednie kontakty mieszkańców z przedstawicielami instytucji odpowiedzialnych za LSR Szkolenia dla beneficjentów
Wykorzystywanie kwestii funduszy do celów Politycznych	Wzajemna kontrola instytucji i gmin zaangażowanych w LSR
Brak zrozumienia przekazu przez mieszkańców, beneficjentów i potencjalnych beneficjentów	Formułowanie komunikatów w sposób spójny i Przejrzysty

Wyniki działań realizowanych w ramach planu komunikacji będą upubliczniane za pomocą internetowych środków przekazu. Raporty i zestawienia będą na bieżąco pojawiały się na stronie internetowej LGD jak również na stronach poszczególnych gmin. Na stronach gmin zamieszczany będzie komunikat odsyłający odbiorców do strony LGD.

ZAŁĄCZNIK 6 WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW

1.0	Cel ogólny	Poprawa atrakcyjności terenów oraz aktywizacja społeczności lokalnej na obszarze Lokalnej Grupy Działania "Źródło"						
1.2.	Cel szczegółowy 1.1	Poprawa atrakcyjności terenów oraz wzrost rekreacji na terenach LGD						
		Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego	Jednostka miary	stan początkowy 2015 Rok	plan 2023 Rok	Źródło danych/sposób pomiaru		
W.1.0	Poprawa jakości życia na terenach LGD		Wzrost %	66	75	Źródło: badanie ankietowe, Sposób pomiaru: Dane LGD, badania ankietowe		
W.1.1	Wzrost rekreacji na terenie LGD		Wzrost %	74,60	82	Źródło: badanie ankietowe, Sposób pomiaru: Dane LGD, badania ankietowe		
		Wskaźniki rezultatu dla celów szczegółowych	Jednostka miary	stan początkowy 2015 Rok	plan 2023 Rok	Źródło danych/sposób pomiaru		
W.1.1	Liczba osób korzystających z nowopowstałych/ wyremontowanych obiektów rekreacyjnych		Osoby	0	500	Dane LGD, dane pozyskane od beneficjentów, badania ankietowe		
W.1.2	Liczba osób korzystających z nowopowstałych miejsc obserwacji przyrody		Osoby	0	250	Dane LGD, dane pozyskane od beneficjentów, badania ankietowe		
W.1.3	Liczba osób korzystających z nowopowstałych ścieżek edukacyjnych		Osoby	0	220	Dane LGD, dane pozyskane od beneficjentów, badania ankietowe		
W.1.4	Liczba osób korzystających z obiektów przystosowanych na cele społeczno-kulturalne		Osoby	0	1500	Ankieta ewaluacyjna		
Przedsięwzięcia		Grupy docelowe	Wskaźniki produktu					
			Sposób realizacji (konkurs, projekt grantowy, operacja własna, projekt współpracy, aktywizacja itp.)	Nazwa	Jednostka miary	Początkowa 2015 rok	Końcowa 2023 Rok	Źródło danych/sposób pomiaru
1.1.5.	Rekreacja przez duże „R”	<ul style="list-style-type: none"> Osoby fizyczne; Osoba prawna, z wyłączeniem województwa, jeżeli siedziba tej osoby lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR; Jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli siedziba tej jednostki lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR. 	Konkurs	Liczba kompleksowo zagospodarowanych terenów wokół Jezior	szt.	0	2	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD
			Konkurs	Liczba przygotowanych miejsc obserwacji przyrody	szt.	0	3	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD
			Konkurs	Liczba nowopowstałych/ zrewitalizowanych boisk sportowych	szt.	0	2	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD
			Konkurs	Liczba nowopowstałych/ doposażonych placów zabaw	Szt.	0	30	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD
			Konkurs	Liczba nowopowstałych/doposażonych obiektów sportowo-rekreacyjnych	Szt.	0	6	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD

			Konkurs	Liczba nowopowstałych ścieżek edukacyjnych	Szt.	0	3	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD
			Konkurs	Liczba przygotowanych/dostosowanych/zmodernizowanych miejsc spełniających funkcje przestrzeni publicznej	Szt.	0	14	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD
			Konkurs	Liczba wyremontowanych obiektów na cele społeczno – kulturowe	Szt.	0	1	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD

1.0	Cel ogólny	Poprawa atrakcyjności terenów oraz aktywizacja społeczności lokalnej na obszarze Lokalnej Grupy Działania "Źródło"						
1.2.	Cel szczegółowy 2.1	Promocja obszaru i dziedzictwa kulturalnego oraz wzrost aktywności społeczności lokalnej						
		Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego	Jednostka miary	stan początkowy 2016 Rok	plan 2020 Rok	Źródło danych/sposób pomiaru		
W.1.0.	Polepszenie sektora wychowawczo-edukacyjnego		Wzrost %	49,40	55	Źródło: badanie ankietowe, Sposób pomiaru: Dane LGD, badania ankietowe		
	Wzrost atrakcyjności gminy		Wzrost %	76,83	85	Źródło: badanie ankietowe, Sposób pomiaru: Dane LGD, badania ankietowe		
		Wskaźniki rezultatu dla celów szczegółowych	Jednostka miary	stan początkowy 2015 Rok	plan 2023 Rok	Źródło danych/sposób pomiaru		
W.1.2.	Liczba uczestników imprez integracyjnych i promocyjnych		Osoby	0	3000	Ankieta ewaluacyjna		
W.1.4.	Liczba osób, które otrzymały wydawnictwo promujące obszar LGD		Osoby	0	300	Ewidencja rozdysponowania publikacji, ankieta ewaluacyjna		
	Przedsięwzięcia	Grupy docelowe	Sposób realizacji (konkurs, projekt grantowy, operacja własna, projekt współpracy, aktywizacja itp.)	Wskaźniki produktu				
				Nazwa	Jednostka miary	początkowa 2015 rok	końcowa 2023 Rok	Źródło danych/sposób pomiaru
1.1.8.	Zapraszamy!	<ul style="list-style-type: none"> Osoby fizyczne; Osoba prawna, z wyłączeniem województwa, jeżeli siedziba tej osoby lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR; Jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, 	Konkurs	Liczba nowych wydawnictw promujących obszar LGD	szt.	0	3	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD
			Konkurs	Liczba zorganizowanych imprez promujących lokalne dziedzictwo	Szt.	0	1	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD

	której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli siedziba tej jednostki lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR.	Konkurs	Liczba imprez integracyjnych	szt.	0	2	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD

1.0	Cel ogólny	Poprawa atrakcyjności terenów oraz aktywizacja społeczności lokalnej na obszarze Lokalnej Grupy Działania "Źródło"					
1.2.	Cel szczegółowy 2.2	Inwestycja w społeczeństwo					
		Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego	Jednostka miary	stan początko wy 2015 Rok	plan 2023 Rok	Źródło danych/sposób pomiaru	
W.1.0.	Polepszenie sektora wychowawczo-edukacyjnego		Wzrost %	49,40	55	Źródło: badanie ankietowe, Sposób pomiaru: Dane LGD, badania ankietowe	
W.1.1.	Wzrost atrakcyjności gminy		Wzrost %	76,83	85	Źródło: badanie ankietowe, Sposób pomiaru: Dane LGD, badania ankietowe	
		Wskaźniki rezultatu dla celów szczegółowych	Jednostka miary	stan początko wy 2015 Rok	plan 2023 Rok	Źródło danych/sposób pomiaru	
W.1.2.	Liczba osób, które wzięły udział w regionalnym projekcie współpracy		Osoby	0	180	Lista uczestników	
W.1.3	Liczba osób, które wzięły udział w międzyregionalnym projekcie współpracy		Osoby	0	60	Lista uczestników	
W.1.4.	Liczba osób, które otrzymały publikację promującą obszar gmin biorących udział w projekcie		Osoby	0	2000	Lista uczestników	
W.1.5.	Liczba uczestników wydarzeń promujących obszar gmin biorących udział w projekcie		Osoby	0	120	Lista uczestników	
W.1.6.	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach		Osoby	0	140	Lista uczestników	
W.1.7.	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach konsultacyjno-informacyjnych		Osoby	0	120	Lista uczestników	
W.1.8.	Liczba uczestników wydarzeń promocyjnych		Osoby	0	900	Ankieta ewaluacyjna	
W.1.9.	Liczba osób, którym przekazano publikacje o działalności LGD i założeniach PROW		Osoby	0	1200	Bieżące badanie na podstawie danych biura	
W.1.10.	Liczba osób, które otrzymały wsparcie po uprzednim skorzystaniu z indywidualnego doradztwa w biurze LGD		Osoby	0	80	Bieżące badanie na podstawie danych biura	
			Wskaźniki produktu				
Przedsięwzięcia	Grupy docelowe	Sposób realizacji (konkurs, projekt grantowy, operacja własna, projekt współpracy, aktywizacja itp.)	Nazwa	Jednostka miary	Początkowa 2015 rok	Końcowa 2023 Rok	Źródło danych/sposób pomiaru

1.1.12.	Projekt współpracy	<ul style="list-style-type: none"> Osoby fizyczne; Osoba prawna, z wyłączeniem województwa, jeżeli siedziba tej osoby lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR; Jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli siedziba tej jednostki lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR. 	Projekt współpracy	Liczba zrealizowanych regionalnych projektów współpracy	Szt.	0	1	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD
			Projekt współpracy	Liczba LGD uczestniczących w regionalnych projektach współpracy	Szt.	0	3	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD
			Projekt współpracy	Liczba zrealizowanych międzyregionalnych projektów współpracy	Szt.	0	2	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD
			Projekt współpracy	Liczba LGD uczestniczących w międzyregionalnych projektach współpracy	Szt.	0	4	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD
			Projekt współpracy	Liczba wydanych publikacji promujących obszar gmin biorących udział w projekcie	Szt.	0	3	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD
			Projekt współpracy	Liczba zorganizowanych imprez integrujących oraz promujących obszar gmin biorących udział w projekcie	Szt.	0	3	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD
1.1.13.	Aktywizacja	<ul style="list-style-type: none"> Osoby fizyczne; Osoba prawna, z wyłączeniem województwa, jeżeli siedziba tej osoby lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR; Jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli siedziba tej jednostki lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR. 	Aktywizacja	Liczba zorganizowanych wydarzeń promocyjnych	Szt.	0	11	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD
			Aktywizacja	Liczba wydanych publikacji o działalności LGD i założeniach PROW	Szt.	0	4	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD
			Aktywizacja	Liczba spotkań informacyjno-konsultacyjnych LGD z mieszkańcami	Szt.	0	49	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD
1.1.14	Koszty bieżące	<ul style="list-style-type: none"> Osoby fizyczne; Osoba prawna, z wyłączeniem województwa, jeżeli siedziba tej osoby lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR; Jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli siedziba tej jednostki lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR. 	Koszty bieżące	Liczba szkoleń dla pracowników LGD	Szt.	0	16	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD
			Koszty bieżące	Liczba szkoleń dla organów LGD	Szt.	0	10	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD
			Koszty bieżące	Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	Szt.	0	230	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD

1.0	Cel ogólny	Poprawa atrakcyjności terenów oraz aktywizacja społeczności lokalnej na obszarze Lokalnej Grupy Działania "Źródło"						
1.1.	Cel szczegółowy 3.1	Rozwój aktywności gospodarczej społeczności lokalnej						
		Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego	Jednostka miary	stan początkowy 2015 Rok	Plan 2023 Rok	Źródło danych/sposób pomiaru		
W.1.0.	Wzrost ilości przedsiębiorstw na obszarze LGD		Wzrost %	7139	7600	Źródło: badanie ankietowe, Sposób pomiaru: Dane LGD, badania ankietowe		
		Wskaźniki oddziaływania dla celów szczegółowych	Jednostka miary	stan początkowy 2015 rok	plan 2023 rok	Źródło danych/sposób pomiaru		
W.1.1.	Liczba stworzonych miejsc pracy		szt.	0	30	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD		
W.1.2.	Liczba nowopowstałych przedsiębiorstw		Szt.	0	9	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD		
W.1.3.	Liczba przedsiębiorców, którzy zakupili środki trwałe dla firmy		Osoby	0	25	Lista uczestników		
				Wskaźniki produktu				
	Przedsięwzięcia	Grupy docelowe	Sposób realizacji (konkurs, projekt grantowy, operacja własna, projekt współpracy, aktywizacja itp.)	Nazwa	Jednostka miary	początkowa 2015 rok	końcowa 2023 rok	Źródło danych/sposób pomiaru
1.1.4.	Przedsiębiorcy – sól tej Ziemi	<ul style="list-style-type: none"> Osoby fizyczne; Osoba prawna, z wyłączeniem województwa, jeżeli siedziba tej osoby lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR; Jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli siedziba tej jednostki lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR. 	Konkurs	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	szt.	0	22	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD
Konkurs			Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa (dodatkowe środki 35%)	Szt.	0	8	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD	
Konkurs			Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	szt.	0	27	Badanie bieżące na podstawie danych Instytucji Wdrażającej, danych pozyskanych od beneficjentów oraz zestawień Biura LGD	